

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 38

Rugsėjis-September 23, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Spėjama, kad Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan pasiūlys prez. Carter savo planą Izraelio okupuoto vakarinio Jordano kranto ateičiai spręsti. Pagal jo planą nuosaukiesiems arabams būtų suteikta plati savivalda, bet teritorija pasilikti Izraelio valdžioje. Tokiu būdu srities suverenumo ir Izraelio pasitraukimas būtų palikti tolimesnei ateičiai.

Arabų lygos valstybių užs. reik. ministrai sutarė, kad pastoriai taikai Art. Rytuose sukurti reikia, kad Izraelis pasitrauktų iš okupuotų arabų žemių, kad išvietinti arabai būtų leista grįžti į jų anksčiau gyventas vietas ir kad palestiniečiams būtų pripažinta teisė sukurti savo valstybę.

Valst. d-tas vėl pakartojo, kad palestiniečiai turi būti jungti į taikos siekimo procesą Art. Rytuose.

Kinija išbandė vairuojamas branduolinių raketas.

Norvegijos parlamento rinkimus vieno balso dauguma laimėjo dabartinio min. pirm. Odvar Nordli vadovaujama darbo partija.

Šveicarijos žmogaus teisių lyga apkaltino Izraelį sistematiškai naudojant arabų kankinimus ir naikinant arabų nuosavybes vakariniam Jordano krante.

Kinija pradėjo skirti didesnę dėmesį Jugoslavijos ir kitų vakarų valstybių komunistų partijoms, deklaravusioms savo nepriklausomybę nuo Maskvos.

Maskvoj surengtą tarptautinę knygų mugę aplankė per 130,000 žmonių, kurie ten stengėsi kai kurias knygas vietoj perskaityti ar pasidaryti jų ištraukas. 450 knygų mugės metu dingo.

Kinijoje pradėjo rasti sienų skelbimų, reikalaujančių ištisai paskelbti Helsinkio susitarimus ir Čekoslovakijos 77 chartą.

Čilės prez. Augusto Pinochet pareiškė, kad apsausties būklė pasiliks tol, kol priežastys, privėdusios prie kariuomenės įsikišimo į politinį gyvenimą, bus pašalintos.

JAV vyriausybė, nekreipdama dėmesio į AFL-CIO darbo federacijos opoziciją, leido Sov. Sgos darbo unių atstovams dalyvauti Amerikos darbo unių konvencijose. Esą draudimas dalyvauti prieštarautų Helsinkio susitarimų dvasiai.

JAV gynybos sekr. Harold Brown išleido naują potvarkį, suvaržantį Amerikos korporacijų gaminamų ginklų ir įtaisų planų pardavimą svetimoms valstybėms, bet palengvinantį pagamintų ginklų ir įtaisų pardavimą. Spėjama, kad tai daroma palengvinti Kinijai pirkti čia ginklus, nes Sov. S-ga yra labiau suinteresuota planų pirkimu.

Prancūzijos socialistų ir komunistų partijų sudaryta priešrinkiminė koalicija galinti iširti, nes komunistai reikalauja nacionalizuoti daug daugių įmonių, kaip anksčiau buvo sutarta. Socialistai tuo tarpu atsikako sutartą platformą keisti.

JAV ir kiti vakarų kariniai ekspertai įsitikinę, kad žydų kolonijų steigimas Izraelio okupuotose arabų žemėse žymiai padidina karo tarp arabų ir žydų galimybes.

Bolivijos, Čilės ir Peru aukštųjų pareigūnai pirmą kartą Washingtone tarėsi, kaip išspręsti Bolivijos prie jūros priejimo klausimą.

Tvirtinama, kad Kuba pasiuntė į Angolą dar 4,000 karių, kurių ten dabar yra apie 19,000.

KGB AUSTRALIJOJ NETINGINIAUJA

Kai neseniai Australijos spaudoj, per radiją, televiziją ar parlamente kiekvieno "tiesos mylėtojo" buvo laikoma pareiga ieškoti kuo aštresnių žodžių, kaltinimų prieš CIA ir Ameriką; kai kiekvienas Amerikoje nutęstų šnipų žodis buvo laikomas neabejotinai įrodymu CIA daromos žalos Australijai, tai apie KGB veiklą šiose kraštuose niekur nebuvo užsimenama. Ministeris pirm. M. Fraser, žurnalistų atakuojamas, apie CIA nuodėmes pareiškė: "Žmonės atrodo turi didelį malonumą sakyti ką nors baisaus... baisaus, ką amerikiečiai yra padarę... Pastaraisiais laikais aš betgi nepastebėjau nė vieno vienintelio žodelio nei susirūpinimo, ką KGB agentai daro šiame krašte. Nė mažiausio žodelio nei susirūpinimo dėl fakto, kad, kai į šį kraštą atvyksta iš Sov. Sąjungos kokia nors misija, tai, mes gerai žinome, su ja atvyksta papildomai ir tam tikras agentų būrys."

KGB veiklą Australijoje šiek tiek pajudino toks įvykis.

Balandžio mėn. pabaigoje vizitų keitimosi pagrindu Australijos studentų sąjungą (stipriai kairių pažiūrų) aplankė sovietų studentų grupė. Atvykus sovietų svečiams į Melbourną, vienas jų grupės narys, apie 30 m. G. Češev, pasitraukė nuo savųjų ir kreipėsi į federalinę policiją, pareiškdamas norįs Australijoje

gauti politinę prieglaudą. Policija susižinojo su imigracijos departamentu, prasidėjo skambinimai su Canberra — su užsienio reikalų ministerija. Paskiau užsienio reikalų ministerijos pareigūnas pranešė, kad politinė prieglauda jam nebūsi suteikta, bet jis būsias perduotas imigracijos departamentui spręsti apie galimybę pasilikti Australijoje imigranto teisėmis.

Češev buvo išgabentas į "saugią vietą" ir čia, saugumo policijos klausinėjimas, pareiškė: jis esąs inžinierius, gyvena šiaurės Sibire ir dirbo svarbiuose kariniuose įrengimuose. Jis smulkiai nurodė, kur tie įrengimai yra, kaip jie pastatyti ir kas juose gyvena. Nupasakojo pastatų tikslų išdėstymą. Tos vietos neprieinamos jokiam užsieniečiui.

Apie Češevą pasitraukimą buvo painformuota sovietų ambasada Canberroje, bet kartu buvo pranešta, kad jis nenorįs su niekuo iš ambasados kalbėti ir kad šiuo metu ambasados tarnautojams nebus leista su juo kalbėtis. Sovietų ambasada susižinojo su Maskva. Tuo tarpu saugumo policija apgyvendino Češevą "saugioje vietoje" privačiame viešbutyje.

Du sovietų ambasados pareigūnai, gavę žinią apie Češevą pasitraukimą, veikė labai paskubomis. Nelaukdami ryto ir tuo

pačiu eilinio lėktuvo, išsiunomą nedidelį privatų lėktuvą ir, pasiekę Melbourną dar prieš aušrą, apsistojo tame pat viešbutyje, kur "saugioje vietoje" buvo apgyvendintas ir Češev. Australų saugumo pareigūnai ir užsienio reikalų ministerijos tarnautojai sekė sovietų ambasados tarnautojų veiksmus ir neturėjo nė mažiausios abejonės, kad jie buvo pasirengę prieš Češevą panaudoti jėgą ir jį išigabenti.

Vienas iš sovietų tarnautojų, L.A. Raina, oficialiai ambasadoje turįs pirmojo sekretoriaus titulą (jis 1971 buvo ištremtas iš Anglijos kaip sovietų šnipas), australų saugumo tvirtinimu, turėjęs .38 kalibro revolverį ir jo net per daug neslėpęs. Kaip Raina, taip ir jo bendrininkas — antrasis sovietų ambasados tarnautojas, M. Voskresenski, australų saugumo žiniomis, yra KGB agentas.

Vėliau sovietų pareigūnams buvo leista kalbėtis su Češevu, bet australų pareigūnams sekant ir darant užrašus. Češev atrodė labai nervingas, išsigandęs. Atrodė, kad deportavus jį jautė pavojų savo gyvybei. Sutiko su rusais kalbėti tik sėdėdamas antrojo plataus stalo pusėj. Rusai kalbino jį grįžti.

Po Melbourn'o įvykio manoma, kad Raina bus paprašytas iš Australijos išvykti. Bet kas bus su Češevu? Imigracijos pareigūnas pareiškė, kad "jo likimas ministerio rankose, ir greičiausiai su juo bus pasiųsta, kaip geriau tiks Australijos interesams".

Kas yra žinoma apie Rainą? Oficialiai, kaip jau minėta, Raina yra sovietų ambasados

(nukelta į 2 psl.)

ŽMOGAUS IR TAUTOS TEISĖS KONGRESMANO LAIŠKE

Lietuvos vyčiai gavo iš kongresmano Dante Fascell, JAV kongreso Helsinkio sutarties reikalavimų komisijos pirmininko, tokio turinio laišką, rašytą rugpiūčio 31:

"Nuosirdžiai dėkoju Jums, kad atsiuntėte man Lietuvos vyčių rezoliuciją, liečiančią žmogaus teisių ryšį su tautos apsisprendimo teise.

Komisija savo apklausinėjimuose 1977 balandžio 27-28 pripažino esanti ryšį tarp šių dviejų reikalų, kurie Helsinkio baigiamajame akte skiriasi. Tačiau, ruošdama savo pranešimą akto vykdymo klausimu, komisija apsisprendė žmogaus teisių diskusijose koncentruotis į VII-ąją Helsinkio akto principą, laikinai palikdama VIII-ąją nuosaly.

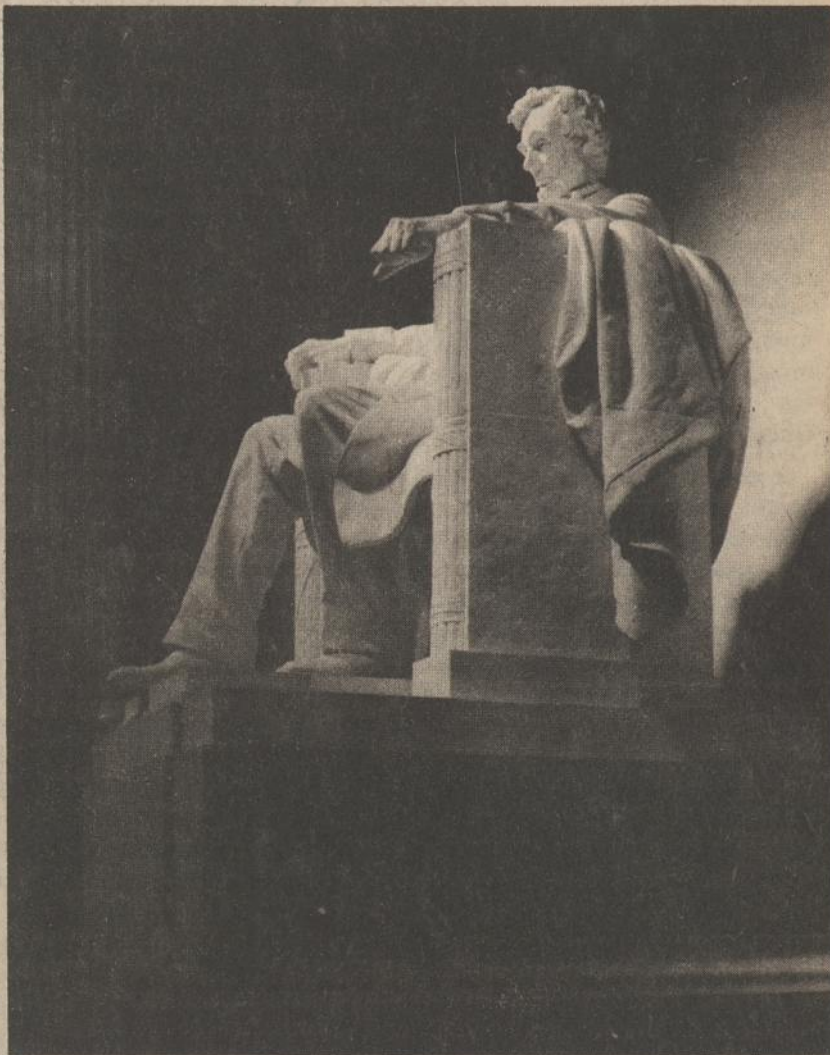
Vis dėlto Belgrado konferencija apims visų po vieną sutarties principų apžvalgą ir duos progos VII-ojo ir VIII-ojo principų kontekste padiskutuoti apsisprendimo klausimus, ypač tai, kas liečia Pabaltijo kraštus. Jūs galite būti tikri, kad komisija siūlys pilną reikalą, kaip žmogaus teisių klausimo, svarstymą."

-o-

Helsinkio sutarties VII-asis principas, arba septintoji dalis, reikalauja pasirašančius gerbti žmogaus teises bei pagrindines laisves, tarp jų minties, sąžinės bei tikėjimo laisvę. Aštuntasis principas teigia, kad pasirašančieji gerbs visų tautų teisę politiškai apsispręsti vidaus bei užsienio reikalus.

Kazimieras Pugevičius

VISI ŠI ŠEŠTADIENI J WASHINGTONĄ, D.C.!

Lincolno paminklas Washingtone. Giliai susimąstęs jis žūri į Washingtoną, į sostinę, lyg klausdamas, ar visur jau išlaisvintas žmogus. Šią skulptūrą sukūrė Daniel Chester French, dirbo 4 metus, panaudojo 28 balto marmuro blokus. Lincolno statula yra 19 pėdų aukščio.

Pabaltiečių Žygis už Žmogaus Teises vyksta rugsėjo 24, šį šeštadienį, 12 val. Washingtone, D.C., prie Lincoln Memorial.

Be anksčiau skelbtojo Pavel Litvinovo, demonstracijose dar

kalbės senatorius Robert Dole iš Kansas, senatorius P. Domenici iš New Mexico ir kongresmanas James J. Blanchard iš Michigan. Prieš demonstracijas invokaciją sukalbės vysk. Vincencas Brizgys.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Rugpiūčio 27 po ilgos sunkios ligos Lietuvoje mirė vyresniosios kartos dailininkas Telesforas Kulakauskas. Buvo gimęs 1907 rugsėjo 7 Klykolių baigė 1933. Pagrindiniai jo mokytojai buvo M. Dobužinskis ir A. Galdikas. Reiškėsi daugiausia

grafikos darbais: išgarsėjo karikatūromis, šaržais, knygų iliustracijomis. Okupuotoj Lietuvoje garsėjo ofortų technika. Dalyvavo net užsienio parodose: Švedijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje. Yra sukūręs nemažą portretų: B. Sruogos, A. Venclovo, K. Korsako, A. Venclovo, A. Guzevičiaus ir kitų veikėjų. Taip pat iliustravo knygas, piešė teatro dekoracijas.

— Rugpiūčio 25 Telšiuose mirė pasižymėjęs kraštotyrininkas Vitas Valatka. Buvo gimęs 1927 sausio 1 netoli Plungės. Nuo 1969 jis buvo paskirtas Telšių kraštotyros muziejaus direktorium. 1956-76 tyrinėjo keliolika Žemaitijos senkapių ir pilkapių, muziejui yra surinkęs per 6000 archeologinių radinių, tenykštę spaudoj paskelbęs daug straipsnių apie žilą Žemaitijos praeitį.

— Okupuotos Lietuvos spaudoje plačiai minima aktorius ir režisierius Juozas Miltinis 70 metų amžiaus sukaktis. Juozas Miltinis yra nepriklausomos Lietuvos auklėtinis, gimęs 1907 rugsėjo 3 Akmenėje, vidurinį mokslą išėjęs Viekšniuose ir Jėzuitų gimnazijoje Kaune, 1931 baigęs Kauno vlst. teatro dramos studiją, 1932-39 dramos dalykus studijavęs Paryžiuje ir Londone, ten vaidinęs net filmuose. Lietuvoje prie Darbo rūmų suorganizavo vaidybos studiją. Ypač originali kūrybinė J. Miltinio veikla susitelkė Panevėžio dramos teatre, kur jis nuo 1940 (su mažomis pertraukomis) yra vyriausias režisierius ir teatro direktorius. Sėkmingais didžiųjų dramaturgų (Šekspyro, Euripido, Moljero, Gogolio, Čechovo, Pirandello, Milerio, Duerenmato, K. Binkio, J. Grušo) veikalų pastatymais jis Panevėžio teatrą padarė žymiausiu Lietuvos dramos teatru.

— Spaudoj kukliai paminėta teatro veteranės aktorės Potencijos Pinkauskaitės 80 metų amžiaus sukaktis. Yra gimusi 1897 rugpiūčio 22 Joniškyje. 1922 baigė A. Sutkaus vaidybos studiją. Vaidino "Vilkolaką", Tautos teatre, Kauno valstybiniame teatre (1925-31), Klaipėdos dramos teatre (1935-39), ilgiausiai — Šiaulių dramos teatre (1931-35 ir 1939-59). Nuo 1959 Šiaulių Pedagoginiam institute dėstė ryškųjį skaitymą. Už nuopelnus jai suteiktas Lietuvos ir Sovietų Sąjungos nusipelnusiųs artistės vardas.

— Panevėžio Parodų rūmuose kilnojamoji "Tėvynės peizažo" parodoje dalyvavo 32 dailininkai iš Maskvos, Leningrado, Gdajos, Armėnijos, Estijos, Latvijos ir kitų sąjunginių respublikų. Kiek ten dalyvavo lietuvių, spaudoj nerašoma. Paroda buvo "Spalio" garbei.

— Švietimo ministerija džiaugiasi, kad šių mokslo metų pradžioje į aukštąsias Lietuvos mokyklas esą priimta 13 tūkstančių naujų studentų. Į Vilniaus universitetą patekė 2980 studentų. Lietuvių kalbos ir literatūros studijom priimta 100 studentų (anksčiau buvo priimama tik po 75). Tik niekur nerašoma, kiek abiturientų palikta už aukštųjų mokyklų durų ir įjungta į fabrikus ar kolchozus. Giriamasi, kad mokslas "tarybinėje" santvarkoje kiekvienam prieinamas, tačiau į aukštąsias mokyklas duris atidaro tik partijos rekomendacija, o ne gabumai ir darbštumas!

— Spaudoj jau paskelbtas sovietinio himno ir lietuviškas tekstas, patvirtintas Sovietų Sąjungos aukšč. tarybos prezidiumo 1977 gegužės 27 įsaku. Duota nauja redakcija seno Antano Venclovos vertimo. Himno turinys yra labai sekus, Lenino vardas kartojamas net 4 kartus, taip pat kelis kartus kartojamas komunistinio ir partijos vardas. Himnas nepaprastai ilgas — turįs 6 ketureilius. Tekstą parašė rusai S. Michalkovas ir G. El-registanas, o muziką — A. Aleksandrovas.

Pr. N.

KOVA UŽ SUIMTŲJŲ LAISVĘ

Aušra Zerr, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, rugsėjo 7-8 lankėsi Washingtone senatoriaus Dole ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pirmininko Dante B. Fascell įstaigose, įteikdama dokumentines medžiagas komisijos nariams apie Viktoro Petkaus ir Antano Terlecko suėmimą bei ankstesnį jų persekiojimą.

JAV LB visuomeninių reikalų taryba taip pat skatina išeivijos lietuvių masiškai veikti, siekiant minimų tautiečių išlaisvinimo. Ytai galima atsiekti laisvajam pasauliui pristatant ir išreklamuojant šį dar vieną iš daugelio sovietų nusižengimų žmogaus teisių nuostatom ir Helsinkio konferencijos sutarimam. JAV LB visuomeninių reikalų taryba, siekdama greito suimtųjų išlaisvinimo, prašo visų išeivijos lietuvių tautos:

1. Visi kviečiami laiškais kreiptis į savo valstijos senatorius ir atstovų rūmų narius JAV

kongrese. Laiškuose prašytina išreikšti savo protestą Brežnevui ir sovietų elgesi, areštuojant Petkų ir Terlecką, pasmerkti pareiškimu JAV kongrese.

2. Visi kviečiami su įvykusiais areštais supažindinti vietos amerikiečių spaudą, radijo ir televizijos stotis. Prašytini jie straipsniais ar pareiškimais žinių metu sovietų elgesį pasmerkti. Kreipiantis į spaudą ir kitas komunikacines sritis įstaiigas, įteiktinas JAV LB krašto valdybos leidinys "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1976", PLB leidinys "Respect my Rights — An Appeal of Antanas Terleckas to J. V. Andropov". Šie leidiniai anksčiau buvo pasiųsti JAV LB apylinkių ir apygardų valdyboms.

Visi raginami vieningai dalyvauti Pabaltiečių Žygy už Žmogaus Teises Washingtone rugsėjo 24 ir šį žygi remti savo darbu ir aukomis.

PUOLAMI KRONIKOS PLATINTOJAI ŠIAPUS IR ANAPUS UŽDANGOS

Lietuvos komunistų partijos centro komiteto ir ministrų tarybos organas "Tiesa" rugpiūčio 31, Nr. 195, psl. 3-4 straipsniu "Kam tarnauja šmeižikai" puola "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" platintojus šiapus ir anapus geležinės uždangos.

Laikraštį skelbiama apie Vladą Lapienio, Kastyčio Jono Matulionio ir Onos Pranskūnaitės bylą. Nors ilgame straipsnyje išvengta "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" pavadinti tikrąjį vardą, jie komunistų laikraštį šitaip kaltinami:

"Neseniai Vilniuje pasibaigė trijų šmeižikų — vilniečio pensininko Vlado Lapienio, Vilniaus Jungtinės drabužių paruošėjų dailininko Kastyčio Jono Matulionio ir buvusios Panevėžio linų gamybinio susivienijimo "Linas" įrankininkės Onos

Pranskūnaitės — atviras teismas.

Jie visi trys gamino ir platinę tendencingai surinktą bei aiškiai šmeižikišką literatūrą, kurioje buvo iškreiptai pateikiama valstybės vidaus politika katalikų bažnyčios atžvilgiu, melagingai šnekama apie tariamą sąžinės laisvės slopinimą bei tikinčiųjų persekiojimą.

Šią literatūrą, nelegaliai patekusią į užsienį, lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai panaudojo nešvariais, antitarybiniais tikslais kovoje prieš darbo žmonių valdžią Lietuvoje. Reakcingi klerikaliniai laikraščiai "Draugas", "Darbininkas", Vatikano radijas dar plačiau paskleidė prasimanymus."

Po straipsniu pasirašo Vytautas Žeimantas, "Tiesos" spec. koresp.

KGB AUSTRALIJOJ NETINGINIAUJA

(atkelta iš 1 psl.)

Canberrojo pirmasis sekretorius. Australijos saugumo žiniomis, jis priklauso KGB V-ajam departamentui. Šio departamento uždavinys, kaip Amerikos senato raporte žvalgybos klausimu sakoma, yra "vykdyti nužudymus, pagrobimus ir kitus veiksmus". Rusijoj tas departamentas vadinamas "šlapiuoju", atseit, yra permirkęs krauju.

Australijos saugumo įstaigos mano, kad KGB Australijoje yra labai įžūli. Melbourne įvykis yra jau trečias dviejų metų laikotarpį, kai sovietų vadinamieji diplomatai demonstravo jėgą. Jau esą per ilgai leidžiama KGB agentam kibti prie Rusijos ar Baltijos reespublikų kilmės Australijos piliečių. Vyriausybės

turėtų imtis griežtų priemonių, net išstremdama tokius agentus iš Australijos. Bet australų saugumo įstaigos mano, kad pastarųjų laikų įvykiai parodė, jog yra dar pavojingesnė sovietų agentų veikimo rūšis: esą per kelerius pastaruosius metus sovietų ambasada, turinti apie 50 KGB vyrų ir moterų, išvystė labai plačią vadinamosios disinformacijos (klaidinimo) programą, kuri sudaro vis didėjantį kišimąsi į Australijos politinį gyvenimą. Manoma, kad nemažai skaičiaus dokumentų išgavimas iš valstybės departamentų ir paskelbimas viešumoje buvo įvykdytas su KGB pagalba. Kai kuriais atvejais dokumentai būvę padirbti. Nei vienu, nei kitu atveju sovietų ambasados dalyvavimas šioje veikloje negali būti įrodytas, nes KGB naudoja asmenis, kurių ryšys su ambasada nežinomas, arba medžiaga redaktoriam pristatoma be siuntėjo adreso.

Sovietų ambasados "disinformacijos" veikla ypač plačiai pasireiškė po 1960, kada ji pradėjo gaminti "įrodymus" apie Ustaši (kroatų) teroristinę veiklą Australijoje. Manoma, kad KGB taip toli buvo nuėjusi, jog pristatinėdavo tariamiems teroristams sprogstamąją medžiagą. Tokių bombardavimų įvyko Melbourne ir Sydnejuje. Bet ši veikla staiga nutrūko 1972 (perėmus valdžią Whitlamui). Nuo to laiko sovietų ambasada išplėtė kitokią veiklą — visuomenę skieisti įtarimus apie kai kurių politikų, valstybės įstaigų apgyvystes. Buvo kažkokiu būdu išgautas ar sufabrikuotas tam tikras skaičius saugumo, užsienio reikalų ministerijos ir ASIO (Australian Security Intelligence Organization) dokumentų. Viso to tikslas — kurstyti Australijoje vidaus priešingumus, sudaryti kaip galima didesnę vidaus susiskaldymą ir nepasitikėjimą, pažeminti antikomunistinių žmonių ir institucijų autoritetą ir silpninti ryšius su JAV.

Australijoje nėra naujiena, kad sovietai per savo ambasadą yra davę (vienai uniškai tarpininkaujant) 25,000 dol. vienai iš trijų Australijoje esančių komunistų partijų, taip pat sumas vadinamosiomis "taikos judėjimo" organizacijom. Spėjama, kad ir mažytė nacionalsocialistų partija esanti remiama. Sovietai ypač remia "kampaniją prieš politinę policiją". Šios organizacijos tikslas — diskredituoti Australijos saugumo policiją (ASIO); yra jau daug pasiekusi, viešai paskelbdama personalo dalį.

Sovietų ambasada Canberrojo, anot Australijos saugumo organų žinių, esanti KGB GRU (karinės sovietų žvalgybos) vienas svarbiausių postų. Konsularinis, kultūros, prekybos, užsienio reikalų personalas čia sudaro tik mažumą. Visi diplomatiniam sąrašė esą asmenys pirmiausia atsako prieš KGB. Jų pusę sudaro "bylų pareigūnai", kurių uždavinys — tvarkyti agentų kontrolę. Tai gana senoviškas ir nelengvas uždavinys — suartėti su tam tikras pozicijas užimančiais vietiniais asme-

nimis ir palaipsniui juos laimėti naudingų informacijų teikėjais ir bendradarbiais. KGB "bylos pareigūnas" tokių bendradarbių paprastai turi 5. Tuo būdu Australijos saugumo įstaigos turi reikalo apie su 150 įvairaus tipo žmonių, kurie palaiko ryšius su sovietų ambasada.

Kiti KGB nariai — pagalbiniis personalas, registravimo pareigūnai, kurių svarbiausias uždavinys — laikraščių, žurnalų iškarpos. Taip pat yra specialistai fotografai, kopijavimo ekspertai, šifravimo štabas; kai kurie iš šių tarnautojų laikomi "uždaryti" — kad nepabėgtų.

Įvairių sekimo instrumentų atžvilgiu Sovietų Sąjungos ambasada Canberrojo nesanti gerai aprūpinta, bet palaipsniui šita padėtis gerinama. Pačioje ambasadoje esąs įrengtas "betoninis

kambarys", kuriame nariai gali laisvai kalbėtis, nebijodami, kad kas nors pašalins juos girdėtų. Australijoje sovietų ambasadorium yra vienas iš patyrusių diplomatų — A.V. Bassov, buvęs Allendės laikais Čilėje ir Dubciko laikais Čekoslovakijoje.

Yra žinių, kad žymus rusų poetas Evtušenko, prieš keletus metus lankęsis Australijoje, buvo pasirengęs čia pasilikti. Jis turėjęs ryšius su australų poetais, ASIO, bet KGB laiku tai patyrusi ir sulaikiusi. KGB pareigūnas, kuris prieš kelerius metus gavo tuometinio min. pirm. G. Whitlam sutikimą pasinaudoti karo aviacijos lėktuvu (turinčiu spec. įrengimus povandeniniam laivam sekti) ir išgabenti iš Australijos smuikininką Ermolenko, buvo apdovanotas ir paaukštintas taryboj.

J. Slavėnas

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

Dr. Jonas Genys, JAV LB Pietryčių apygardos pirmininkas, rūpinasi patalpų parūpinimu lietuvių susitikimui, kuris įvyks Washingtone rugsėjo 24, Pabaltiečių žygio už žmogaus teises metu. Kadangi iš jo vadovaujamos apygardos ribų tikimasi demonstracijos sulaukti didžiausio skaičiaus lietuvių (Washingtono LB apylinkė taip pat priklauso šiai apygardai), jis ragina LB apylinkių valdybas Washingtonan atvykti ir vietovėse organizuoti išvykos globos komitetus. Tą pačią dieną Washingtone yra šaukiamas ir LB Pietryčių apygardos suvažiavimas.

Respublikonų tautybių divizijos naujasis pirmininkas Mitchell P. Kobelinski, vadovavęs JAV smulkias verslo biurui prez. G. Fordo administracijoje, pakvietė JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Algimantą S. Gečį kopimmininko pareigom į minimos organizacijos žmogaus teisių komisiją. Kvietimas padarytas atsižvelgiant į A. Gečio veiklą ir JAV LB-nės ilgalaikį užsiansąžavimą šioje srity. Divizijos direktorių taryba, kaip praneša GOP Nationalities News, A. Gečio išrinkimą šiomis dienomis patvirtino.

JAV LB krašto valdyba yra užmezgusi formalius tarporganizacinius ryšius su naujai įsikūrusia piliečių įtaigojimo (lobby-

ing) organizacija "New Directions". Ši organizacija, savo eilėse nariais turinti eilę įtakingų JAV politinio-visuomeninio gyvenimo vairuotojų, veikia žmogaus teisių gynimo srity. Ji pasisako už įkūrimą specialios Baltųjų Rūmų komisijos žmogaus teisių klausimam, kad ši sritis būtų išjungta iš valstybės departamento žinios, nes ten politiniai motyvai dažnai priverčia "nepastebėti" valstybių, nusižengiančių žmogaus teisių nuostatams. New Directions taip pat pasisako už ratifikavimą genocido konvencijos ir moralinės bei materialinės pagalbos teikimą politiniam kaliniam.

Hartfordo miesto burmistro G. Athanson įkurtos ir finansuojamos tautybių organizacijos "Mayor's All American Council" rūpesčiu buvo susuktas pusvalandį trunkąs filmas, pavadintas "Bread" (Duona). Filmas pristato skirtingus duonos gaminto būdus, jos reikšmę tradicijose bei naudojimą skirtinguose kraštuose. Į tarpus įterpiami tautiniai šokiai, o lietuvių atveju — ir gintaras. Iš vienuolikos tautybių daugiausia dėmesio filme sulaukė lietuviai; jiems skirta net 8 minutės laiko. Šiame tautybių komitete lietuviams atstovauja Hartfordo LB apylinkės valdybos pirmininkas Stepas Zabulis ir LB tarybos narys Alfonsas Dzikas.

SUNKI VAKARŲ VOKIETIJOS KOVA SU TERORISTAIS

Prohitleriniai V. Vokietijos įstatymai suteikė plačias politines teises visiem gyventojam ir labai apribojo valstybės tardo-mąsias ir kaltinamąsias priemones. Visa tai sudarė palankias sąlygas kraštutinei marksistinei ideologijai plisti mokslus einančios jaunomenės tarpe. Dabartiniai teroristai jokios ideologijos neskelbia, tik nori ginklu dabartinę santvarką sugriauti. Padažnėję teroristų ginkluoti veiksmai kelia gyventojų susirūpinimą, nes vyriausybė yra bejėgė legaliom priemonėm su jais kovoti.

Dalis 60-taisiais metais universitetus lankiusių advokatų yra tiek suradikalėję, kad savo retorika, perdėtai kaltės įrodymų ir teismo atidėlioimo reikalavimais Vokietijos teisėjus padarė bejėgiais, nes teisėjai čia neturi Amerikoj praktikuojamos "contempt of court" privilegijos. Nemažos įtakos šiem advokatams turėjo ir Amerikoj pagarsėjusio įvairių radikalų gynėjo William Kunstler taktika.

Tokie advokatai piktnaudžiauja advokato ir kliento privilegijas, pavirsdami teroristų ryšininkais ir padėdami jiems palaikyti tarpusavį ryšį. Per paskutinius 2 metus 12 Vokietijos kalėjimuose laikomų teroristų advokatų buvo aplankyti net 12,664 kartus. Nuostabiausia, kad įvairiuose kalėjimuose laikomieji teroristai kartu pradeda bado streikus ir kartu juos nutraukia. Vienas tokių advokatų, Siegfried Haag, laukia teismo už Vokietijos ambasados Stockholme užpuolimo planavimą. Jis yra įtariamas ir dėl pramonininko Schleyer pagrobimo planavimo.

Vyriausybė, norėdama išvengti kaltinimų, kad grįžta į autoritetinį režimą, vengia griežtinti įstatymus, tačiau bus priversta kai kurias advokatų ir kalinių privilegijas apriboti.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prle Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227; EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius įv. patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma; į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

1977-1978 JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

1 naktis Maskvoj, 1 naktis Leningrade, 5 naktys Vilniuj

Lapkričio 20, 1977	\$640
Vasario 5, 12, 19, 26	\$659
Kovo 5	\$681
Kovo 12, 19	\$716
Kovo 26, bal. 2, 9, 16	\$746

Dėl smulkesnių informacijų teirautis agentūroj

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOK YN N.Y. 11229
(212) 769-3300

N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas J. Matulaitienės, rugsėjo 11 dalyvavo tautybių festivaly prie armenų kultūros centro Manhattane. Ansamblis atlieka šokį "Vakaruškos". Nuotr. Gedimino Bivainio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Žygis į Washingtoną

Rugsėjo 24 liks istorinė diena, nes tą dieną Amerikos lietuviai drauge su estais ir latviais, surengė bendras demonstracijas Washingtone, kad visiems primintų pavergtą Baltiją, pavergtas Baltijos tautas — Lietuvą, Latviją, Estiją.

Šiame laisvės krašte demonstracijos rengiamos ne pirmą kartą. Taip pat važiuojama ir į Washingtoną ne pirmą kartą. Šio krašto žmonės visada jautriai pergyveno tai, kas dėjosi jų gimtinėse, Europos kraštuose. Dėl vieno kitą įvykių čia demonstravo, tuo atkreipė kitų dėmesį, tuo klausimą suaktualino ir iškėlė į dienos šviesą. Pirmojo didžiojo karo metu, 1918 liepos 4, New Yorke buvo surengtos didžiulės lietuvių demonstracijos. Tų demonstracijų tikslas buvo — už pergale frontuose ir už laisvą Lietuvą! Didžiajame New Yorke tada lietuviai buvo sutapdinami su lenkais. Ir štai tokios demonstracijos parodė, kad yra Lietuva, kuri taip pat nori būti nepriklausoma.

New Yorke demonstravo ir tada, kai gen. Želigovskis užgrobė Vilnių. Ir lenkam tai labai nepatiko, nes Želigovskis buvo pasmerktas kaip grobikas.

New Yorke vyko ir lapkričio 13 (1965 m.) demonstracijos. Jos buvo nukreiptos į Jungtines Tautas, kad šios pamatytų pavergtą Europos tautas, pavergtą Pabaltijį.

Dabar keliaujama į Washingtoną. Washingtonas pasirinktas todėl, kad Washingtonas yra laisvojo pasaulio centras. Jame veikia 125 valstybių ambasados. Tegu ši laisvojo pasaulio sostinė pamato šias demonstracijas ir supranta jų reikšmę.

Demonstracijom pasirinkta Lincoln paminklas — Lincoln Memorial. Tai viena iš labiausiai lankomų vietų Washingtone. Ji yra tapusi lyg tautos šventove. Pro šią įspūdingą pre-

zidento Lincolno statulą visi praeina giliai susikaupę, jausdami pagarbą ir jam ir visai tautai, kuri padėjo tiek pastangų, kovodama dėl žmogaus teisių. Ir Lincolnas buvo tasai kovotojas už žmogaus teises. Jis pasiskelbė, kad negrai yra laisvi. Šių demonstracijų pagrindinis tikslas yra žmogaus teisės Baltijos kraštuose. Tas teises norima priminti su būsima Belgrado konferencija. Tegu konferencijos dalyviai žino, kad sovietų okupuotuose kraštuose nėra taip, kaip patys sovietai sako. Ten pirmiausia yra paneigtos žmogaus teisės. Žmonės dėl politinių įsitikinimų kišami į psichiatrines ligonines ir ten baisiausiai kankinami. Dėl politinių įsitikinimų tremiami į vergų stovyklas Sibire. Kokiais žiauriausiais būdais persekiojami tikintieji.

Šalia žmogaus teisių taip pat norima priminti, kad tie kraštai yra jėga okupuoti. Jiem neleidžiama laisvai pasirinkti valdymosi formos.

Demonstracijos, žinia, pavergtų kraštų neišvaduos, bet jos vistiek yra labai prasmingos ir naudingos. Jos palaiko reikalą gyvą, palaiko gyvą kovą dėl pavergtų tautų laisvės.

Demonstracijas rengia jaunimas. Tai yra nepaprastos prasmės, reiškinys. Sovietai sakė, kad tai senųjų fašistų darbas kalbėti, kad Lietuva esanti pavergtą. Štai užaugo nauja karta, kuri jau čia gimė ir išsimokslino. Ir toji karta ėmėsi organizuoti žygį į Washingtoną už žmogaus teises. Jaunimas to ėmėsi su dideliu entuziazmu ir pasišventimu, tuo parodė, kad jis yra solidarus su vyresniaisiais, kad ir jam rūpi tie patys mūsų tautos idealai — žmogaus ir tautos laisvė.

Tad visi, kas tik gali, tegu remia šį jaunimo žygį, tegu patys jame dalyvauja ir tegu kalba ir protestuoja už tuos, kurie dabar negali kalbėti ir protestuoti.

Darbininke rugsėjo 2 paskelbė UPI žinių agentūros pranešimą, kad Sovietai areštavo tris disidentus: Feliksą Serebrovą Maskvoj ir Viktorą Petkų bei Antaną Terlecką Vilnių. Tai žmogaus teisių gynėjai.

Washingtono rugsėjo 24 vyks Pabaltiečių žygis už žmogaus teises. Ryšium su tom demonstracijom ir bendru raginimu kelti balsą už persekiojamus brolius, Darbininko skaitytojus supažindiname su Antano Terlecko byla, kaip ji buvo aprašyta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje, Nr. 21 (1976).

-0-

(tęsa iš praeito nr.)

1946 rudenį aš atvykau mokytis į Vilnių ir išsinuomavau kartą su draugu V. kambary. Mes buvome skirtingi žmonės. V. tėvas ir brolis jau 1945 buvo nu-teisti, o kitas jo brolis, vadovavęs partizanų būriui, žuvo Labanoro miške 1945 kovo mėn. mūšyje tarp NKVD kariuomenės ir 400-500 partizanų. V. draugai — Juozas Bulika ir Adolfas Kuryla — nebuvo mano draugai. Tačiau 1949 gegužės 19 mane nusivedė į MGB ir apkaltino už ryšio palaikymą su jais. Pasirodė, kad Kuryla buvo areštuotas, o Bulika užverbuotas ir pasiūstas į vieną partizanų būrį. V., su kuriuo draugavo Bulika ir Kuryla, MGB net neišsikvietė. Kodėl? Ar ne todėl, kad 1949 gegužės mėnesį pasislėpė nuo arešto dėl mūsų "bylos", o man buvo sudaryta

TERLECKO KANČIOS KELIAS

proga susipažinti su tarybiniu kalėjimu, ir MGB akyse aš skaičiausi pavojingesnis už jį?

1950 balandžio mėn. mane vėl nusivedė į MGB. Kadangi aš 1949 įstojau į komjaunimą, čekistas man pasiūlė išaiškinti tariamai perėjusį į priešų pusę jų agentą Buliką. Taip pat pavedė sekti studentų nuotaikas ir apie jas pranešinėti jam telefonu. Aš nė karto nepaskambinau ir laikinai buvau paliktas ramybėje.

1952 m. balandžio mėn. 2 suėmė mano draugą A., apkaltino jį už pasikėsinimo organizavimą prieš Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Pirmininką J. Paleckį. Kapitonas Danilčevas (šiandien VRM pulkininkas) įkalbinėjo mane, kaip komjaunuolį ir neturtingų tėvų vaiką, padėti išaiškinti dvarininko sūnų A.

Man atsisakius, kap. Danilčevas KGB vardu grasino keršyti man per visą gyvenimą. Tų metų rudenį Vilniaus Valst. Universiteto kadry skyriaus viršininkei Monochinai reikalaujant, mane pašalino iš komjaunimo, grasino pašalinti iš universiteto ir paimti į kariuomenę. Išgelbėjo elgetiška socialinė kilmė ir, svarbiausia, Stalino mirtis. Čekistas Bulyginas (šiandien advokatas) grasino "pasodinti", bet ir jam sutrukdė Stalino mirtis.

1954 baigęs universitetą, pradėjau dirbti TSRS Valst. Ban-

ko Lietuvos respublikinėje kontoroje. Tame skyriuje, kuriame aš dirbau, lietuvių nebuvo. Rusai, čia išdirbę 10 ir daugiau metų (kai kurie iš jų dirbo Lietuvoje 1940-1941), nemokėjo nė žodžio lietuviškai ir niekieno nežinojo apie Lietuvą. Aš negalėjau jų įtikinti, kad lietuvių kalba nėra vokiečių kalbos tar-mė, kad lietuviai nebendraudavo su vokiečiais II Pasaulinio karo metu ir kad Lietuva buvo vienintelė vokiečių okupuota šalis, kur jiems nepavyko suorganizuoti SS legionų (už ką okupantai uždavė visas Lietuvos aukštąsias ir dalį vidurinių mokyklų). Manęs klausdavo, kokia kalba aš kalbuosi su savo dukra ir į kokią mokyklą rengius ją leisti. Reikėjo aiškinti, kad lietuvių tautinė sąmonė esanti aukštesnė už tarybinę Šiaurės klajoklių tautinį susipratimą. Kokie buvo mano pokalbininkų veidai, kai aš jiems išdėsciau istorinius faktus apie tai, kad Lietuva valdė tokius miestus — Kijevą, Kurską, Minską, Smolenską ir kad šiaurinę Odesą įkūrė Lietuvos kunigaikštis Vytautas! Ir pasklido gandas, kad aš nacionalistas. Pasipylė skundai į KGB. Biurokratai įkalbėjo kontoros valdytoją Knyvą pašalinti mane iš kontoros.

1955 rudenį mane perkėlė į Dzeržinskio skyrių, paskyrė man mažesnę algą. Tačiau "ato-

Tautos šventės minėjimą Detroite rugsėjo 11 surengė Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė. Iš k.: inž. Raimundas Kudukis, JAV LB tarybos prezidento pirmininkas, su žmona ir dukrele, Janina Udrienė — LB Detroito apyl. vicepirm. ir Alfonsas Juška — LB Detroito apyl. pirm. Nuotr. Jono Urbano

drėkis" po Stalino mirties dar tęsėsi, ir valdytojas grąžino mane į kontorą, paskyrė miesto valdybos viršininko pavaduotoju, leisdamas mokytis stacionarinėje aspirantūroje.

Po Stalino mirties lietuvių etnografinėse žemėse, priskirtose Baltarusijai, prasidėjo sąjūdis steigti lietuviškas mokyklas. Prie to sąjūdžio, vadovaujamo akademiko J. Balčikonio ir T. Ivanausko, prisijungiau ir aš. Kartu su studentais važiuodavome į Baltarusiją, lankydavome lietuvių kaimus, atveždavome lietuviškų tarybinių laikraščių, lietuvių tarybinių knygų. Tuo metu ir Lenkijos valstybės ribose buvusiose lietuviškose srityse buvo steigiamos lietuviškos mokyklos. Aš susirašinėdavau su tų mokyklų mokytojais ir siuntinėdavau jiems lietuviškas tarybines knygas. Aš nelaikiau, kad mano veikimas prieštarauja Tarybinei Konstitucijai. Vis dėlto KGB buvo kitos nuomonės. Jie pasiuntė į aktyvių veikėjų tarpą savo agentą Titlių, dirbusį "Vaizdo" spaustuveje. Jis pasiūlė V. Laugalį įkurti pagrindinę organizaciją "Tautinis Frontas" ir siekė, kad jo centre būtų ekonomistas. Vengrijos sukilimo metu Laugalis pakvietė mane į vieną jo bendraminčių susirinkimą. Atėjo tik vienas Laugalio draugas — J. Semėnas. Išsiskyrėme nieko nesutarę. Po kelių mėnesių Laugalis mane prašė paimti iš Titliaus spaustuves šriftą. Aš atsisakiau. Tuo ir baigėsi mano pagrindinė veikla. Vengrijos dvasia greitai išsisklaidė. Nurimo ir lietuviškieji "sąmokslininkai". Laugalis išvyko mokytojauti į rajoną. Bet po metų nuo pirmojo ir paskutiniojo mūsų susitikimo KGB nutarė mus suimti.

Krata 1957 per Kučias nedavė jokios inkriminuojančios medžiagos. Saugumas mane tardė dvi paras be pertraukos, pasi-naudodamos akademiko Pavlovo mokslo laimėjimais sąlyginių refleksų srityje. Kada ir tai nepadėjo, davė man stipriai veikiančių narkotikų. Kap. Kolgovas (dabar pulkininkas) įkalbėjo mane išgerti butelį limonado... Po to ištisai savaitei likau abejingas ne tik savo, bet ir artimųjų likimui. Kapitonui diktuojant, parašiau "nuoširdų prisipažinimą".

(Bus daugiau)

VERČIAU BŪTŲ NESAKĖS

JURGIS JANKUS

8

Tuo tarpu galvoj buvo visiškai tuščia, bet, kai reikės, atsiras. Sirenos nutilo, kaip tik toj vietoj, kur buvo palikęs automobilį. Jeigu pažiūsi, galės ieškoti pirštų nuo spaudų. Neras. Visą laiką buvo su darbinėmis pirštinėmis. Jas numetė į upę kartu su mauzeriu. Dabar jos kur nors yra, bet ne čia. Jeigu gudrūs, tai susiranda. Tako viršuje pasirodė vyras, paskui jį du policininkai. Tur būt, pašaukė pasižiūrėti radinio, lagaminėlio su drabužiais. Pradėjo imti drebulys. Pats nežinojo, nuo šalčio, ar nuo policijos. Bet kad tebuvo tik du. Kai girdėjo sirenas, manė, kad atleikia vjas būrys, o dabar tik dviese. Gal kiti supa kalną ir eidami slauto pakraščiais žvalgo-si žemyn. Nuo to įsipojo į mažų upeliuku virstančią išgraužą ir pažvelgė aukštyn. Iš viršaus niekas negalėjo matyti. Išgrauža čia sukosi į šoną apie iškilusį kauburį, o visą kitą dengė krūmai ir medžiai. Iš viršaus galėjo dairytis kiek parorėje. Apačioje buvo girdėti tik balsai. Vyrų ir vaikų. Paskum du vaikai

nubėgo taku aukštyn, iš paskos ir du vyrai. Takas darėsi slidus, ir ties kauburiu vienas ką tik nenulėkė į krūmus. Vos vos susigriebė už ties galva nusvyrusios šakos. Policininkų nebuvo matyti. Nė balsų nebuvo girdėti. Jie, tur būt, sulindo į krūmus ir laukia, kas ateis pasiimti. Tik jau ne jis. Kas nori, tegu eina, tik ne jis. Vietoje sušals, ir ragą sustips, bet pasi-duoti tai jau neis. Ir akys pradėjo įsmilkti, bežiūrint į taką, ir šaltis nuėjo ligi pat kaulo smegenų, bet policininkai take nepasirodė. Lietus neatleido nė valandėlei. Nebežinojo, kiek dar čia begalės iškęsti. O gal jie ty-lutėliai laipioja slauto apžvalgydami kiekvieną vietelę. Gal ir jų kuris iš tos miesto dalies, ir vaikystėje gal pats visus tuos šlaitus išlandžiojęs. O gal ir abu. Ir Edis, pasukęs galvą, ėmė žiūrėti, kaip geriausiai galėtų iš čia išsprukti. Apmatavo akimis, kur patogų koją atsispirti, kur ranka įsitverti, ir tik tada dingtelėjo galvon, o iš kur jau gali žinoti, kad ten jau tikrai drabužiai to, kuris apiplėšė banką. Jeigu

automobilį ir pažino, tai kas. Gal anas toje vietoje turėjo pasistatęs savo. Perlipo iš vieno į kitą ir nuvažiojo. Iš vogto į savo. Kam vagiui lipti į slauto apačią? Ar galvą nusisukti? Persėsti į valtį? Tai kur valtis? Nuplaukė. Gaudykit upėje, ne šlaite. Kam galėjo ateiti į galvą, kad jis čia atėjo tik persirengti, senus drabužius paleisti pavandeniu, pažiūrėti, kiek pasisekė išpešti, palaukti prietemos, nueiti į geležinkelio stotį ir išvažiuoti. Ko toliau nuo tos vietos, nuo fabriko ir nuo visų pažįstamų. Ir taip būtų buvę, jeigu ne tie ke-turi. Kai būtų ėmę lyti, nebūtų laukęs nė vakaro. Bet kur dabar? Pradėjo temti. Ir sute-mus, kur toks gali nueiti. Net ir namo nenuėisi. O jeigu ir pamėgintum, tai gal ten jau tyko koks detektyvas, kas pažino ar tik įtarė. Nueisi, ir tiesiai į nagus. Jis žinojo, kad gyvena čia pat, bet ir tai bijojo. Fabrike nebuvo draugai. Ant sprando ne-vočiau, Robertui irgi neskundžiau, bet ne sykį žadėję nagus nu-daužyti, kai ką sugadindavo. Galvojo, kad galiu tuoj įduoti policijai, bet nebebuvo ką daryti. Vis buvo geriau, negu pa-čiam eiti policijai į nagus ir gerojuo nuo visko atsisakyti. Ir atėjo. Sušalęs, patamsį į slaitą belipdamas, visas susibraižęs, bet atėjo. Dar ir rytą pagalvo-jau, kad sveikiau būtų pranešti policijai, bet vėl kažin kas vi-duje sulaukė. Kai mane patį bolševikai gaudė, ne vienas ga-

lėjo išduoti, bet neišdavė. Čia buvo ne tas pats, bet vis tiek žmogus atėjo bėdos vejamas. Kaip jis tą bėdą užsitraukė, buvo kitas reikalas, ir aš to visiškai nenorėjau nė svarstyti. Dabar gal galvočiau kitaip, bet ir tai kažin. Bet tada man pirmon galvon buvo žmogus. Tin-ginys, melagis, o dabar ir vagis, bet vis tiek žmogus. Neskun-džiau bosui, kaip dabar skysiu policijai. Daviau savo drabužius. Ne pačius geriausius, bet ir ne nudrįžusius. Tokius, kad galėtų ir eiti, ir važiuoti akių į save nekreipdamas. Batai buvo darbiniai, perslape, daviau ir batus. Buvo kiek didoki, tai užsimovė dvi jas kojines. "Tegu sau," galvo-jau. Atidaviau dar iš Vokietijos atsivežtą lagaminėlį. Porą marškinų įmečiau permainai ir nesusiėliau. "O kur pinigai?" paklausiau. "Ar ten pat po lapais palikai?" Edis tik nusijuokė. Nepasakė nei kad paliko, nei kad nepaliko. Užviriau kavos, pavalgydinau, jis pats dar pasi-darė keletą sumuštinų, paskambino į geležinkelio stotį, kada eina traukinys, ir išėjo. Ne pro priekines, bet pro užpakalines. "Pro priekines gali kas pamatyti," pasakė. "Nebijok, jeigu ir pagautų, niekas nesužinos, kad buvau pas tave ir kad tu ką nors žinai," dar pridėjo, padavė ranką ir išėjo. Net pro duris ne-leido išlydėti.

— O dabar pasakė?

— Ką? — pakėlė akis Petras į mano pusę.

Jis atrodė lyg būtų iš miego pabudęs, taip buvo nusmėgęs į aną rytmetį.

— Kur pinigų buvo pasidėjęs?

— A, — nusijuokė. — Čia pat po laipteliais. Užtat ir nenorėjo, kad pro duris išleisčiau.

— O jeigu būtų atėję į galvę pažiūrėti?

— Būtų buvęs tas pats, — trumpai atvertė ir pasuko atgal į savo kambarį. — Vis tiek nebūčiau liutęs.

Čia buvo kava jau atvėsusi ir cigaras užgesęs. Petras jį paėmė, peiliuku nubraukė pe-lenus ir pradėjo degti iš nauja. Aš nusijuokiau.

— Sakei, kad geras, — pasakiau. — Palikai, ir užgeso. Geras cigaras negęsta.

— Kita bobų pasaka, — atmetė pro papsėjimus. — Taboka ne durpės ir ne kempė. Jeigu negęsta, tai tik todėl, kad taip padarytas. Išmirkytas chemika-luose, kad smilkėtų. Geras dega, kol jį degini. Nebedegini, ir jis nebedega. Kam jis turi degti? O jeigu gerai degini, gali tą patį kelis sykius užsidegti ir vėl užgesinti. Skonis bus tas pats. Še, žiūrėk, — ištraukė cigarą iš burnos ir parodė tą galą, kur buvo įsikandęs.

— Matai, visiškai sausas. Cigarą negalima nei kramtyti, nei seilėti. Seilės susigeria į taboką, dūmas tirpsta ir apkarsta. Apseilintas ir geriausias cigaras pasidarys kartus. O dar jeigu tokį

šlapia leisi užgesti ir vėl degsi, tada rūkysi ne cigarą, bet čemer-ryčias. Dabar va traukiu, ir dūmas toks pat malonus, kaip buvo pradžioj. Tik še tie, — parodė ranką į ant stalo pūpsantį volą. — Tie tai pradeda apkarsti. Atėjo aną vakarą ir sako: "Matau, kad prisigyvenai. Toje pačioje vietoje tebesėdi, bet prisigyvenai kaip retas. Prasigyvenai ir aš. Tik matai, pats prisigyvenai per save, o aš per patį, ir to negalėjau užmiršti. Žinau, kad esu vagis, sukčius, tinginys, bet tavęs; Piter, užmiršti negalėjau. Kai užmigau, būtum tik paėmęs telefoną, šnipštelėjęs, ir Edis būtų baigtas. To nepadarei, ir aš negalėjau užmiršti. Jeigu būčiau žinojęs, kad prisigyvenai, būčiau gal ir užmiršęs. Bet vis galvodavau: aš vartausi, kaip inkstas taukuose, o Piteris fabrike skursta. Taiso sulaužytas formas, dvilinkas susilenkęs kiurks prie tekinimo staklių, tokiems, kaip man, žada nagus nudaužyti, bet toliau žado nenu-eina, nedaužo, nors ir vertėtų. Norėjau siųsti paštu, bet ką žinau, kaip gale išeis. Jau, vieną sykį pasismardinęs, ir to kvapo bijai. Verčiau tiesiog, taip, kaip dabar. Pasitaikė vykti pro šalį, sakau — sustosiu ir pats paduosiu." Ir padavė. Sakė, kad čia maždaug tas pats, ką tada iš banko pasiėmė.

(Bus daugiau)

Kultūriniai renginiai Kennebunkporte (3)

AŠTUONI KONCERTAI

Atostogų metu Kennebunkporte pranciškonų vasarvietė muzikai teko didžiausia dalis. Buvo surengti net aštuoni koncertai. Liepos mėnesį buvo solistės Violetos Balčiūnienės ir pianistės Dalias Sakaitės koncertai, gi rugpiūčio mėnuo turėjo 6 koncertus — stovyklautojų choro, solisto Benedikto Povilavičiaus, solistės Ginos Čapkauskienės, sol. V. Balčiūnienės, Vytenio M. Vasyliūno vargonų rečitalį ir Izidorius Vasyliūno suorganizuotą lietuviškų sonatų vakarą.

-o-

SOL. VIOLETOS BALČIŪNIENĖS KONCERTAI

Taip nutiko, kad solistė Violeta Balčiūnienė koncertavo du kartu. Į pirmą koncertą kvietė vasarvietės administracija. Ji tada pastebėjo, kad esanti kviesta dainuoti ateitininkų sendraugių stovykloje. Vasarvietės administracija sutiko, kad ji dainuotų ir kitą kartą, nes tuo metu svečiai bus pasikeitę.

Pirmasis solistės Violetos Balčiūnienės koncertas įvyko liepos 24, sekmadienį. Akomponavo Saulius Cibas.

Antrasis koncertas jau buvo ateitininkų stovyklos rėmuose rugpiūčio 19, penktadienį. Šiam koncertui akomponavo dr. Vytenis M. Vasyliūnas.

Koncertų programa

Abiejų koncertų programa buvo ta pati. Solistė atliko šias dainas: Ein bernelis per laukelį — liaudies daina, harm. J. Gaižausko; Gėlės iš šieno — Vl. Jakubėno; Ne margi sakalėliai — J. Tallat-Kelpšos; La Danza (neapoliečių tarantela) — G. Rossini; tris B. Budriūno dainas — Mano meilė, Dainos gimimas, Mano protėvių žemė; Taip, aš vadinuosi Mimi — arija iš op. La Bohema, G. Puccini; Jaunystė — G. Gudauskienės; Neplauk, Kastyti, į marias, iš op. Jūratė ir Kastytis — K.V. Banaičio; Sykį pamatysiu — iš op. Madama Butterfly — G. Puccini.

Busių padainavo ariją iš R. Leoncavallo operos Pajacai ir iš Puccini Toscos — Ar nepasiilgai to miško namelio.

-o-

Dainininkė yra daug dirbusi ir dabar dirba bei lavina savo balsą, yra daug keliavusi ir dainavusi. Jos repertuaras, sudarytas iš daugiausia populiarių dainų, klausytojų buvo šiltai priimtas. Koncertų klausėsi apie 150 žmonių. Po antro koncerto gausi Balčiūnų giminė buvusioje gimnazijos bibliotekoje surengė gražų priėmimą, kuriuo buvo pagerbta solistė ir kiti tuo metu buvę menininkai.

PIANISTĖS DALIOS SAKAITĖS KONCERTAS SENOJOJ BIBLIOTEKOJ

Liepos 30, šeštadienio vakarą, buvo gražus ir nuotaikingas jaunos pianistės Dalias Sakaitės koncertas. Grynai fortepijono koncertai yra perkeliama iš didžiųjų salės (sporto) į vienuolyno senąją biblioteką, kur visą laiką stovi koncertinis fortepijonas. Pati aplinka čia taip skirtinga, kad klausytojus savaime nukelia į meno ir svajonių pasaulius.

Bibliotekos sienos išsklotos gobelenais, prikabinata senų paveikslų, pristatyta aukštų vazų, pridėta senoviškų kėdžių, ispaniška spinta su daugybe drožinių, langų nišos, knygų lentynos pasieniais. Visa tai palieka prietemos apšvietime.

Gretimas kambarys yra viena iš vienuolyno koplyčių, kur jaučiai dega votyvinės lemputės, kur viešpatuoja kilni ramybė. Čia yra keturi altoriai, statulos, vaško kvapas, lietuviški altorių užtiesalai.

Į tuos du kambarius iš didžiųjų salės atveža kėdes, sustato eilėm ir parengia koncertui. Susirinkę klausytojai daugiau priimana kilnaus aristokratiško dvaro svečius, muzikos mėgėjus, nes jie sėdi įvairiose kėdėse,

skirtingose eilėse, nišose. Muzika prie pat jų, čia pat. Ir klausytojus ta muzika giliai paliečia.

Šiuo atveju jaudino ir tas faktas, kad į šią senovinę aplinką, kuri sukurta dar gerokai prieš pirmąjį pasaulinį karą, ūmai įžengė jaunutė ir graži pianistė Dalia Sakaitė. Jai 21 metai. Ji viską gali laimėti savo jaunatve, savo disciplinuotu darbu. Publika tikrai nuoširdžiai plojo, pagauta džiaugsmo, kad ji yra lietuvaitė, ateinanti mūsų meninė pajėga. Ir didelė pajėga.

Blondinė, saulėj įdegusi, ką tik atvykusi iš Neringos stovyklos, kur ji buvo akompaniatorė. Besišypsanti. Giliai nusilenkianti.

Fortepijonas — kaštono spalvos. Priešais ilgas suolas. Ant jo padėtas raudonas, apskritas ir ilgas pagalvis. Pianistas smukto į smunka į patogumus, į minkštą senovę. Gal jam ten sėdėti ir nepatogu, bet žiūrovas tai mielai priima, nes toji pianisto kėdė derinasi prie viso ansamblio.

Koncerto programa

Dalia Sakaitė savo koncertą pradėjo Mozarto sonata F-Dur Kv. 332. Toliau buvo Schuberto

Kennebunkporte po solistės V. Balčiūnienės koncerto. Iš k. Violeta Balčiūnienė, dr. Vytenis Vasyliūnas, Gina Čapkauskienė, Izidorius Vasyliūnas. Nuotr. P. Ažuolas

Lietuviai 20 metų vadovauja etninei konfederacijai

Rengiantis Washingtonė vykšančiam laisvės ir žmogaus teisių žygiui, svarbu pažymėti, kad birželio 15 buvo susirinkę įvairių etninių grupių atstovai iš arti ir toli atšvęsti 20 metų sukakties toj pačioj JAV sostinėj, Statler Hilton (dabar Capitol) viešbučio tame pačiame kambary, kuriame buvo įsteigta etninių grupių konfederacija — National Confederation of American Ethnic Groups.

Parengiamasis darbas buvo pradėtas 1957, paskirom komisijom surašius konstituciją ir suraškus 1957 birželio 15 steigiamąjį susirinkimą, į kurį susirinko 52 paskiros etninės grupės iš 23 tautybių, atstovavusios 17 milijonų žmonių. Susirinkimo tikslas buvo įvertinti ir persvarstyti šiame krašte gyvenančių etninių grupių žmonių reikalus, jų įnašą į šio krašto vidaus ir užsienio gyvenimą, reikalaujant jų didesnio įjungimo į šio krašto sprendžiamuosius vidaus ir užsienio darbus ir ypač pasisakant kovoj prieš komunizmą ar bet kurį totalitarinį režimą.

Šiame steigiamajame susirinkime buvo priimta konfederacijos konstitucija ir išrinkta vykdomoji taryba su jos prezidentu tuometiniu Pittsburgho, Pa., aukštesniojo teismo teisėju Blair T. Gunther, atstovavusiu Tautiniam Lenkų Susivienijimui, ir vykdomojo darbo direktorium P. M. Deac, atstovavusiu Kanados prancūzų ir belgų etninėm grupėm.

Lietuviam per R. Katalikų Susivienijimą atstovavo Thomas G. Gray-Grajauskas, advokatas iš Baltimorės, Md. Jis buvo išrinktas sekretorium ir surašė protokolą, kuris iki šio laiko yra išsaugotas su jo parašu.

Wanderer Fantasy (Fantasia C-Dur, D. 760). Po trumpos pertraukos — Liszto Legenda — St. Francis de Paule marchant sur les flots ir pabaigai — Charles F. Griffes Sonata.

Programoj buvo įrašyta J. Stankūno lietuviška rapsodija, specialiai jai sukurta. Bet ji atsi-prašė, kad neturėjusi progos išmokyti atostogų metu.

Sėdint tarp didelių kambario gėlių, prisiglaudus prie lango nišos, tai buvo nepaprasta klausytis tos muzikos. Tokia audringa, galinga ir drauge žavinga ji kėlė ir žaidė nuostabiais fortepijono balsais. Nedidelė bibliotekos erdvė buvo perpildyta to pakilaus gaudimo. Po staigių audringų pasažių atėjo švelnūs dūzgenimai, tolimų varpelų garsai. Ypač įspūdingai praskambėjo Liszta.

-o-

Koncertas truko apie valandą. Jo klausėsi pilna biblioteka ir kopytelė. Buvo atvykę ir nelietuvių muzikos mėgėjų. Visi turėjo progos pasikalbėti su jaunąja pianiste.

Apie kitus koncertus — kitame numery. (p.j.)

Ateitininkų sendraugių stovyklos dalyviai Kennebunkporte š.m. rugpiūčio mėn. nuotr. P. Ažuolas

DIEVO BENDRIJA VISIEM

4

ANTANAS RUBŠYS MANHATTAN COLLEGE

“Aš nedarau gėrio, kurio trokštu, o darau blogį, kurio nenoriu. Taigi aš randu tokį įstatymą, kad, kai trokštu padaryti gera, prie manęs prilimpa bloga. Juk, kaip vidinis žmogus, aš žaviuosi Dievo įstatymu. Deja, aš jaučiu savo kūno sąnariuose kitą įstatymą, kovojantį su mano proto įstatymu” (Rom 7, 19, 21-23).

Is to daroma išvada, kad Paulius, nors ir aistringai vykdė įstatymo reikalavimus, išgyveno tam tikrą moralinį lūžį. Pats Paulius save aprašo kitaip: jis buvęs laimingas, ištikimai laikydamasis Mozės įstatymo, ir tuo keliu ėjęs į Dievą — “be priekaišto vykdęs įstatymo reikalavimą teisumą” (Fil 3, 6). Tačiau jo pažiūros visiškai pasikeitė, apsigavęs Jėzumi Kristumi: “tą pinmenybę (ištikimą įstatymo vykdymą) aš dėl Kristaus palikau nuostoliu” (Fil 3, 7). Taigi Paulius atpažįsta jame įvykusį pasikeitimą, Dievo malonei veikiant tinkamu laiku (Gal 1, 15), o tas tinkamas laikas buvo Prisikėlusiojo regėjimas.

“Kai Dievas panorėjo apreiškinti manyje savo Sūnų” (Gal 1, 15-16)

Paulius buvo toks tikras savo atsivertimu, kad neįsivaikėjo jokio reikalo ieškoti žmogiško užtikrinimo — “tartis su kūnu ir krauju” (Gal 3, 16). Nuo pat pradžios jis jautėsi esąs pašauktas skelbti Evangeliją pagonims, nors ir ne visi kiti apaštalai (bent pačioje pradžioje) tuo tikėjo. Jie suprato savo pasiuntinybę tik savo tautiečių tarpe. Apaštalų darbai aprašo Paulių po atsivertimo įsijungus į Damasko krikščionių bendriją ir skelbus Evangeliją žydams (Apd 9, 10-22). Pats Paulius rašo: “iškeliauvau į Arabiją”, vėliau: “vėl grįžau į Damaską” (Gal 1, 17).

Į kokią Arabiją Paulius iškeliauvo? Romėnai Arabiją dalino į tris dalis: šiaurės vakarų Arabija, nors uolėta, yra derlinga ir, būdama gausi krituliais, tinka žemės ūkiui (Arabia Petraea, arba modernioji Jordanija); didžioji Arabijos pusiasalis dalis, kuri yra dykuma (Arabia Deserta); ir pietinė Arabijos juostelė palei Indijos vandenyną (Arabia Felix, arba ta Arabijos dalis, kur gyvena nūdieniai arabų emiratai, su naftos šaltiniais). Atrodo, kad Paulius bus iškeliaavęs į pirmąją Arabiją, kuri, kaip ir pats Damaskas, buvo Nabatiejų arabų valdžioje. Jos pasakiška, uolose iškasta sostinė buvo vadinama Petra. Aretas IV, Nabatiejų karalius, kartą bandė Paulių suimti (2 Kor 11, 32), tačiau bičiulių pagalba jis buvo “per langą nuleistas pintinėje per mūrą” ir taip ištrūko iš jo nagų (2 Kor 11, 33).

Krikščionybė labai anksti išplito Užjordanės miestuose ir į šiaurės rytus nuo Galilėjos jūros. Labai galimas daktas, kad Paulius po savo atsivertimo tenai apsilankė. Jis nesako, nei

kaip ilgai buvo, nei kur gyveno, nei ką veikė, nei kodėl iš ten grįžo. Jis tik mini “vėliau, po trejų metų” (Gal 1, 18), bet ir tai nieko nepaaiškina, nes nežinia, nuo kurio įvykio jis tuos metus skaičiuoja; nuo atsivertimo, ar nuo grįžimo iš Arabijos.

“Kad mes eitume pas pagonis” (Gal 2,9)

Praejus trejiems metams (po atsivertimo?), Paulius nusprendė keliauti į Jeruzalę susipažinti su kitais apaštalais, kurių tarpe jis buvo žinomas Bendrijos priekšas: “Aš buvau iš veido nepažįstamas Judėjos krikščionių bendruomenėms. Jos tebuvo tik girdėjusios: tas, kuris mus kitados persekiojo, dabar skelbia Evangelijos tikėjimą, kurį kadaise groivė” (Gal 1, 22-23). Pauliaus apsilankymas Jeruzalėje tetruko porą savaitių. Čia jis užmezgė ryžius su Kefu (Petru) ir Jokūbu, Viešpaties broliu, kuris buvo Jeruzalės bendrijos galva.

Kefas — aramajiška ir graikiška pravarde, kuri lietuvių kalboje būtų “Uola”. Petro tikras vardas buvo Simeonas, arba Simonas (Mt 16, 17; Mk 3, 16; Apd 15, 14).

Jokūbas — Jėzaus pusbrolis. Hebrajų ir aramajų kalbose “brolis” išreiškia įvairius giminytės ryšius.

Pagal Apaštalų darbų 12, buvo ir kitas Jokūbas, Zebediejaus sūnus ir Jono brolis, abu buvę iš Dvylikos tarpo. Jis vadovavo Jeruzalės bendrijai, kol Erodas Agripa I jį nužudė (Apd 12, 1-2). Pradžioje Erodas Agripa I buvo gavęs iš Romos Pilypo teritoriją (į šiaurės rytus nuo Galilėjos), bet, 44 m., imperatoriui Klaudijui valdant, jis tapo visos Palestinos karaliumi. Vėliau Apaštalų darbai mini Pauliaus sutikimą Jokūbą, kuris taip pat dalyvavo apaštalų susirinkime Jeruzalėje (Apd 15, 13-21). Taigi šis ankstyvosios Bendrijos “šulys” minimas dviejuose šaltiniuose: Laiške galatam ir Apaštalų darbuose. Paulius apie tą susitikimą su Bendrijos vadais tepasako, kad jie “šlovino Dievą dėl manęs” (Gal 1, 24). Neaišku, ar šlovino dėl jo atsivertimo, ar dėl darbo “tarp pagonių” (Gal 1, 16;2,2).

Praslinkus keturiolikai metų, Paulius vėl nuvyko į Jeruzalę (Gal 2,1). Tuo metu jo veikla Sirijos ir Cilicijos provincijose jau buvo gerai žinoma. Jam padėjo Barnabas (žydas tapęs krikščioniu) ir Titas (pagonis tapęs krikščioniu). Barnabo semitiškas vardas (“Paguodos sūnus”, Apd 4,36) ir tai, kad Jeruzalėje būvę vadai su juo skaitėsi — “padavė man ir Barnabui dešines draugystės ženklas” (Apd 2,9), rodo jį kilus iš žydijos. Galatams 2 derinasi su tuo, kas sakoma Apaštalų darbuose: kad Barnabas Paulių priglaudė, jam grįžus iš Damasko (9, 26-27), ir kad Barnabas nukeliauvo į Tarsą ieškoti Pauliaus ir jį kalbinti imtis Evangelijos skelbimo Antiochijoje (11, 19-26). Barnabas drauge su Paulium vyko į Jeruzalę, nešdami paramą bado ištiktiems broliams (11.30). At-

likę savo uždavinį, sugrįžo į Antiochiją, pasiimdami su savim Joną, vadinamą Morkumi (evangelijos pagal Morkų autorių?). Tačiau problema, iškilusi Pauliaus apsilankymo metu Jeruzalėje ir aprašoma Gal 2 buvo ne parama badaujantiems broliams, o klausimas, ar pagonys, įtikėję Kristumi, turi būti apipiaustyti, ar ne (Gal 2,3). Tas pats reikalas minimas Apd 15. Pagal Apaštalų darbus, tai jau būtų trečioji Pauliaus kelionė į Jeruzalę.

Atrodo, kad Apaštalų darbų knygos autorius nori sudramatizuoti Pauliaus santykius su Jeruzale ir pabrėžti buvusio konflikto taikią pabaigą (Apd 15, 19-21). Jam ne labai rūpėjo tiksliai aprašyti įvykių eigą. Paulius savo bylą gynė, teigdamas esąs “pašauktu apaštalu ne žmonių ir ne per žmogų, bet paties Jėzaus Kristaus ir jį prikėlusio iš numirusių Dievo Tėvo” (Gal 1,1). Jis pabrėžė ir tai, kad Jeruzalės vadus telankęs vos tik du sykius ir, jiems norint nenorint, gavęs jų pritarimą Evangeliją skelbti tarp pagonių. Jei jis būtų buvęs Jeruzalėje daugiau negu du sykius, tas jo įrodymas būtų bevertis. Paulius tuo atveju būtų buvęs antraeilis apaštalas, gavęs pripažinimą iš “tikrųjų” apaštalų. Tačiau jis nesijaučia menkesnis už anuos ir juos net papaksoja, vadinamas “įžymiausiais asmenimis” (Gal 2,2,6,9). Jis savo apaštališkas teises dėjęsi giliai į širdį.

Pagrindinė problema, kuri lietė galatus ir kurią jis stengėsi jiems išspręsti savo laišku, buvo: koks yra pagonio kelias į Jėzų Kristų? Bandydamas šį kelią nušviesti, Paulius šį tą aprašo ir apie savę. Jo bendradarbis Titas, graikas krikščionis, nebuvo verčiamas apsipiaustyti. Paulius jį laikė pavyzdžiu kitiems, tuo nustatydamas principą: niekas neturi būti verčiamas priimti žydų apipiaustymo paprotį, norėdamas tapti krikščioniu. Žydų tikėjimas ir jo apeigos nėra koks priangis, per kurį konvertitas turi pereiti, kad patektų į Jėzaus sekejų bendriją. Kelias iš pagonybės į krikščionybę — tiesus. Reikia vien tikėjimo į Dievą išganingąjį darbą per Jėzų Kristų.

Jeruzalės bendrija, priimdama Titą kaip brolį, tuo pripažino šį Pauliaus dėsni. Dar daugiau. Tai privedė prie įsitikinimo, kad Pauliui “patikėta skelbti Evangeliją pagonims, kaip Petru žydams, nes tas pats, kuris paskyrė Petrą apipiaustytiųjų apaštalu, paskyrė (Paulių) pagonių apaštalu” (Gal 2, 7-9). Tarpusavio vienybei dar labiau sustvirtinti Paulius sutiko, kad jo bendrijos padėtų “jų vargšams” Jeruzalėje (Gal 2, 10). Tai galėjo būti tik šiaip sau užuomina, kad Jeruzalėje buvo daug skurdų; ir Apaštalų darbai kalba apie badmetį (Apd 11, 28-30). Yra ir kita galimybė: kad tie “vargšai” buvo pati Jeruzalės bendrija, save vadinusie anawim vardu.

(Bus daugiau)

Sėkminga Liet. Fronto Bičiulių savaitė (1)

LAUŽAS PRIE SPYGLIO. LB VAIDMUO. KULTŪRA AR POLITIKA.

Šių metų Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė Dainavoj praėjo labai sėkmingai. Prasidėjo rugpiūčio 7 ir baigėsi rugpiūčio 14. Į stovyklas pradžią suvažiuo arti 70, vidury savaitės jau buvo per šimtą, o užbaigta su 128 stovyklautojais.

Savaitę organizavo Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba, kuriai pirmininkauja Juozas Ardy. Visi organizaciniai darbai rėmėsi į LF Bičiulių Detroito sambūrį, kuriam vadovauja A. Petrusis. Stovyklos komendantu buvo A. Vėlavičius, gi M. Petrusienė suorganizavo puikų maisto tiekimą ir Birutė Leonavičienė puikiai tvarkė virtuvės reikalus. Stovyklos kapelionu buvo kun. Kazimieras Pugevičius.

Savaitė buvo graži. Nors kartais ir apsiniaukdavo ir nulydavo, bet visi turėjo progos pasimaudyti Spyglio ežerelyje ir pasidžiaugti gražia gamta. Iš pat pirmųjų dienų susikūrė bičiuliška nuotaika, kuri tęsėsi per visą stovyklavimo laiką ir visiem paliko šiltus prisiminimus.

Susipažinimas prie laužo
Stovykla prasidėjo rugpiūčio 7, sekmadienį, 2 v. popiet registracija. Pats atidarymas įvyko 7 v. vakare. Komendantas Alfonsas Vėlavičius pranešė visų pavardes ir iš kur atvykę. Gi centro valdybos pirmininkas Juozas Ardy susažindino su studijų temomis.

Pirmadienį, rugpiūčio 8, kun. K. Pugevičius atlaikė pamaldas už mirusius sambūrio narius ir pasakė puikų pamokslą apie tikėjimo svarbą ir reikšmę.

Tuo po pusryčių centro valdybos pirmininkas apibūdino studijų savaitės tikslus ir kvietė visus tuo klausimu pasisakyti.

Vakare prie Spyglio ežero buvo surengtas susipažinimo vakaras ir laužas. Stovyklos komendantas vėl visus pavardėms suminėjo, neužmiršo ir jaunimo. Laužo uždegti pakvietė garbingą svečią Raimundą Kudukį. Prie laužo vyko dainų programa. Daugiausia dėmesio susilaukė seserų Reginos ir Kristinos Batkūnaičių duetas. Jos dainavo romantines dainas, pritarė gitarą.

Prie laužo kun. K. Pugevičius atsivedė gretimą Manchesterio miestelio Saint Mary parapijos kleboną kun. R. Schlinkert, kuris į stovyklautojus prakalbėjo angliskai. Pasidžiaugė, kad pirmą kartą sutiko lietuvių etninę grupę.

Diskusijos apie rezistenciją

Antradienį, rugpiūčio 9, 10 val. buvo diskusijos. Pranešimą padarė dr. Rožė Šomkaitė. Ji kalbėjo apie LF Bičiulių sąjūdžio organizacinius bei ideologinius klausimus, kiek sąjūdis susijęs su rezistencijos dvasia svetur. Diskusijose dalyvavo LF bičiuliai ir svečiai — R. Kudukis ir kun. K. Pugevičius.

Spaudos aktualijos

Tą dieną oras pasitaikė vėsokas, tai 5 val. visi susirinko į salę, kur buvo Stasio Barzduko pranešimas apie lietuviškos spaudos aktualijas.

Pirmiausia jis prisiminė Finkelšteino straipsnį Akiračiuose. Finkelšteinas yra Helsinkio grupės narys Lietuvoje. Straipsny jis įrodinėja, kad Lietuva yra kitoniška nei kitos sovietinės respublikos. Ji kultūringesnė, mokytesnė, ji labai religinga ir lietuviška. Rusai, negalėdami nustelbti lietuviškumo Lietuvoje, ėmėsi kolonizacijos, įveža daug rusų, gudų, ukrainiečių.

Toliau jis palietė atskilusių bendruomenę, nušvietė savo paties polemiką dėl krikščionių demokratų rezoliucijų.

Pokalbis sukėlė gyvas diskusijas.

Raimundo Kudukio kalba

Vakare kalbėjo Raimundas Kudukis, JAV LB tarybos prezidento pirmininkas. Jis kalbėjo apie Lietuvių Bendruome-

nės vaidmenį lietuvių visuomenėje.

Prisiminė lietuviškas organizacijas ir jų nykimą. Per 30 metų buvo išlaikytas lietuviškas išsivijos charakteris, nors tai nebuvo lengva. Lietuviškumo didžiausias priešas — asimiliacija.

Dabar svarbiausias uždavinys — organizuoti prieauglį. Tai būtų lengviau pasiekama, jei lietuviškos organizacijos orientuotųsi į Amerikos gyvenimą. Tada ir lietuvių įtaka būtų didesnė. Prisiminė Clevelande veikiantį Lithuanian Civic Club. Narių nėra daug, bet klubas palaiko kontaktus su politikais ir daug laimi. Bendruomenės ateitis glūdi demokratinėje struktūroje, kuri leidžia visiem pasireikšti, kuri suprantama ir jaunajai kartai. Ir ji lengvai gali ateiti į Bendruomenę ir pasireikšti.

Kultūra ar politika?

Trečiądienį, rugpiūčio 10, priešpietinėje programoje buvo Stasio Barzduko paskaita, kurios tema buvo: kuriuo keliu — etninės visumos ar srovinio prisitaikymo?

Pasisakė, kad savo mintis remia prof. Stasių Šalkauskių, Pr. Čepėno naujai pasirodžiusia Lietuvos istorija, Br. Railos ir kitų autorių veikalais, taip pat ir savo samprotavimais ir patirtimi.

Prelegentas savo paskaitoje davė skersinį pūvį nuo Mindaugo laikų iki dabarties, nagrinėdamas kultūros ir politikos santykį. Senoji Lietuva sukūrė galingą valstybę, bet ji rūpinosi tik politika, o nesirūpino lietuviška kultūra. Į tautos kultūrą net dėmesio nekreipė. Lietuvos valstybė kalbėjo gudų, lotynų, o vėliau lenkų kalba. Tik Tadas Kosciuszka 1794 kreipėsi lietuvišku atsisaukimu į lietuvių, kviesdamas juos sukilti.

Tikra tautinė kultūra prasidėjo tik su Daukantu ir su Valančiumi, su jų raštais ir jų veikla. Jų pėdomis ėjo Basanavičius, Kudirka, Maironis.

Iš praeities klaidų ir dabar nesame pasimokę. Ir dabar yra visuomenės susiskaldžiusi, pasidalinusi sritimis — vieni politikai, kiti kultūrininkai. Visiem turėtų rūpėti abi sritys. "Kultūra turi ramstyti politiką, o politika — kultūrą" — pabrėžė prelegentas. Užakcentavo, kad LB dalyvautų politikoj. "Pastangos išjungti LB iš politinės veiklos yra didžiausia nesąmonė" — pabrėžė St. Barzdukas.

Baigdamas kvietė visus veiklus labiau derinti savo veiklą, nesiskaldyti ir neatskirti politikos nuo kultūros.

Paskaita dėl savo aktualumo sukėlė gyvas diskusijas.

(l.b.)

(Bus daugiau)

JURGUTIENĖ IEŠKO TALKOS

Marijos Jurgutienės, gyvenančios Lietuvoje, Vilniaus mieste, Žirmūnų g-vė Nr. 75, bt. 100, ATVIRAS LAIŠKAS visiem laisvojo pasaulio geros valios žmonėms ir Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui J. Carteriui

Aš, Marija Jurgutienė, kartu su trylikos metų dukra Daina nuo 1974 gruodžio 16 nuolat prašau leidimo išvykti į JAV, kur gyvena mano vyras ir mano dukrostėvas Aloyzas Jurgutis.

Mano vyras Aloyzas Jurgutis buvo Lietuvos valstybinės konservatorijos chorinio dirigavimo katedros vyresnysis dėstytojas. 1974 gegužės 8 išvykęs turistinėn kelionėn po Jugoslaviją, nusprendė pasilikti laisvajam pasaulyje. JAV gyvena nuo 1974 rugsėjo mėn.

ARTEJANT METINEI FOTO PARODAI

Lietuviai fotografai išsivijoj, nors ir plačiai išsiskirstę, kartą per metus su savo geriausiaisiais fotografijos rezultatais susiburia tradicinėje parodoje. Pereitose penkiose parodose savo darbus buvo išstatę daugiau kaip 150 fotografų. Kai kurie iš jų neištesėjo ir atkrito po vienos ar dviejų parodų. Tačiau nemaža grupė stipriai dirba ir dalyvauja veik kas metai, pritraukdama naujų bendraminčių foto menininkų.

Fotografija tai viena iš nedaugelio temų, kurią gali diskutuoti ir bendrą kalbą rasti ir jauni studentai, ir patyrę veteranai. Tad šioj grupėj matom ir dar tik bepradedančius, ir jau stipriai pasireiškančius fotografus. Neminint mūsų profesionalų, kai kurie iš mūsų mėgėjų jau yra pasirodę amerikiečių fotografų tarpe, ne tik vietinio pobūdžio, bet ir valstybinio masto foto parodose.

Šeštoji išsivijos lietuvių fotografų darbų paroda šiais metais įvyks lapkričio 11-20 Jaunimo Centre Chicagoje, Lietuvių Foto Archyvo globoj. Darant išvadą iš praeities, tai bus lietuvių visuomenės laukiamas ir stipriai remiamas kultūrinės veiklos įvykis.

RB

ALRK Federacijos Dainavos tarybos metiniam susirinkime J. Damušienė duoda apyskaitą. Nuotr. V. Bacevičius

LIETUVAI PRIKLAUSO PILNA LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ

Stipriųjų rezoliucijų skaičius kongrese auga

Daug kalbam apie žmonijos laisves ir teises, bet Lietuvai, Latvijai ir Estijai priklauso pilna laisvė ir nepriklausomybė. Taigi baikim kalbas apie tas laisves ir teises ir eikim prie tikro reikalo — priverskim sovietus pasitraukti iš tų kraštų, ir tegu tos trys respublikos vėl įsijungia į laisvųjų tautų šeimą. To ir siekiama mano įnešama rezoliucija (H. Con. Res. 289) į JAV kongresą, — taip kalbėjo kongresmanas Gus Yatron (dem.-Penn.). Rezoliucijos įnešimo proga jis pabrėžė desias visas pastangas, kad viena iš įneštų ar įnešamų rezoliucijų tikrai būtų JAV kongreso priimta ir kad JAV vyriausybė imtųsi vėliau rimtų žygių praves tą rezoliuciją realizuoti.

"Lietuva, Latvija ir Estija nuo 1940 pakelia neįsivaizduojamus vergijos pančius. Jau seniai mes turėjom vienu ar kitu būdu priversti sovietus pasitraukti iš tų kraštų. Tie kraštai dabartinės santvarkos nenorėjo ir nenori — jie buvo pavergti prieš lietuvių, latvių ir estų valią. Kodėl mes nepadėjom tiem kraštams atsikratyti komunistinės vergijos tuoj po antrojo pasaulinio karo — 1945? Reikalas labai pavėluotas, bet jis jokių būdu neatidėtinasis į šalį", — tai kongresmanas James J. Howard (dem.-N.J.) pareiškė žodžiai, kai jis šiomis dienomis įnešė į JAV kongresą vieną iš stipriųjų rezoliucijų — H. Con. Res. 305. Šis legislatorius taip pat paminėjo, kad jo kongresiniame distrikte ir visame krašte esą daug pabaltiečių. Jo teigimu, pabaltiečiai neturėtų laukti, kad JAV kongresas ir JAV vyriausybė viską atliktų. Jie turį žymiai labiau pajudėti, išvystyti didesnį spaudimą į JAV kongreso narius ir JAV vyriausybę. Anot jo, jei krašto piliečiai darą pakankamą spaudimą į legislatorius ir į krašto vyriausybę, jie — legislatoriai

Kongresmanas Gus Yatron (D.-Penn.)

Kongresmanas James J. Howard (D.-N.J.)

ir vyriausybę — tikrai pajudą ir kartais atlieką "stebuklingų" dalykų.

Daugiau dėmesio laisvinimo darbai

Kongresmanas James J. Howard kalba gana aiškia kalba — turim skirti daugiau dėmesio laisvinimo darbui. Ar mes pakankamai skiriam dėmesio tam reikalui? Ar noriai jungiamės į šį ir kitus panašius žygius? Ar prisidedam prie laisvinimo darbų savo darbo rankomis ir pinigine parama? Atsakymas į šiuos ir panašius klausimus gal nebūtų visai neigiamas, bet būtų labai arti neigiamo atsakymo. Laisvinimo darbui skiriam centus, o norim darbų už tūkstančius!

Šis žygis yra vienas iš pozityvių ir konkrečių darbų. Nėra buvę ir nebus tokio darbo ar žygio, kuris būtų sulaukęs ar sulauks visų lietuvių šimtaprocentinės paramos ir darbu, ir auka. To nelaukia šiame darbe ir Rezoliucijom Remti Komitetas. Tačiau iš visų tų, kurie šiam pozityviam, svarbiam ir milžiniškos apimtys užsimojimui pritaria, laukiam pilno įsijungimo į šį žygį.

Visais šio žygio reikalais rašyti: Rezoliucijom Remti Komitetas, Post Office Box 75893, Los Angeles, California 90075. RRR

Atsiųsta paminėti

M. M. Mykolaitytė - Slavėnienė — PUTINAS MANO ATSIMINIMUOSE. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 99, 1977. Gt. Britain. Iliustruota nuotraukomis. 452 psl. Kaina 8 dol. Kietais viršeliais 1 dol. daugiau.

Vincas Mykolaitis-Putinas (1893-1967) yra vienas didžiausių lietuvių rašytojų, plačiai žinomas ir su pagarba minimas tiek pavergtojų tėvynėje, tiek Sibiro tremtyje, tiek ir laisvojo pasaulio lietuvių tarpe. O šių atsiminimų autorė — yra jo sesuo, 15 metų jaunesnė už Putiną, nuotaikinga poetė, dabar gyvenanti Australijoje.

Putino gerbėjams šią knygą skaityti ne tik smalsu (kadangi apie jį rašo jo sesuo), bet ir įdomu (autorė rašo lengvai ir įspūdingai, skaitytoją pririšdama prie pavaizduotų įvykių bei asmenų ir kartu prie savęs).

Knygoj yra šie skyriai: O saulė taip skaisčiai tekejo, Naujas vardas, Putinas svetur, Vėl Lietuvoje, Kaune su Putinu, Okupacijos, Dar žvilgtelėjus į Putiną.

LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBĖS ISTORIJA. Ketvirtoji dalis. Istorijos vadovėlis lituanistinių mokyklų XII skyriui arba VIII klasei. Redagavo Vincentas Liulevičius. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba. Chicago. 1977. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Didelio formato. Kietais viršeliais. 185 iliustracijos. 228 psl. Kaina 5 dol. Gaunama šiuo adresu: Antanas Kareiva, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629; taip pat ir pas platintojus.

Pirmosios dvi šios istorijos dalys buvo išleistos 1974, trečioji — 1975. Tada, kaip čia buvo užsiminta, mūsų spauda bei visuomenė įvertino ją palankiai, nors jos ir labai skyrėsi nuo įprastinių vadovėlių ir savo žvilgsniu į praeitį, ir jos atskleidimo metodu. Tokiu pat vertinimu pasitinkama ir ši, ketvirtoji, dalis.

Knygoj dešimt skyrių: Lietuvių tautos valstybinio gyvenimo pradžia, Senosios Lietuvos teisė, Senosios Lietuvos viešoji kalba, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas, Nepriklausomos Lietuvos pažanga, Lietuvos nepriklausomybės praradimas, Lietuvos istorijos bibliografija, Išeivijos politinės pastangos atkurti Lietuvos valstybę, Išeivijos ekonominė parama atkurti Lietuvai, Lietuvių išsivijos istorijos bibliografija.

Savo pratarinė redaktorius pažymi, kad ši istorijos vadovėlio dalis "parašyta taip pat lietuviškos tautos būdu, kaip ir ankstesnės". V skyrių (Nepriklausomos Lietuvos pažanga) parašė Jonas Kavaliūnas, II (Senosios Lietuvos teisė) — Ignas Medziukas, kitus skyrius — pats redaktorius.

Pratarinė baigiama šiais žodžiais: "O šis vadovėlis tetar nauja tautos labui, iki nauja generacija vėl pasigamins sau naują istorijos vadovėlį".

Bronys Raila — BASTŪNO MAIŠTAS. 1977. Chicago. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Tiražas 700. Aplankas ir titulinis puslapis Algirdo Kurausko. Kietais viršeliais 500 psl. Kaina 10 dol.

Spalvingas autorius šia knyga pateikia skaitytojui savo devintąjį publicistikos rinkinį. Skaitytojui jis gali patikti arba ir nepatikti. Vis dėlto reikia pripažinti, kad Raila ir lieka Raila: turi šmaikščią plunksną, lengvai pataikantią į taikinį, bet ir "nurailluojantią".

Knygoj yra šie skyriai: Atsiprašau! dar gyvas, Veiksnių nesusivaikymas, Apie takтики: tarybiškas, tarybines ir liberalines, Iš tautininkų tautosakos, Toks žurnalizmas, deita, Tas šventas patraukimas, Pienės pūkai, Anapus — "išgama", šiaipus — bastūnas, Kai kempinė nebesugeria, Stiprybės šaltinis, vilties gaiva, Vakaro prieblandoje.

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit:
"Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418.
Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

ATEITININKŲ IX KONGRESAS

RASA RAZGAITIENĖ

Rugsėjo 1, ketvirtadienį, Clevelando mieste prasidėjo IX ateitininkų kongreso konferencija.

Ivaziavus į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos aikštę, jau buvo matyti ten suvažiuosiusių automobilių iš įvairių JAV ir Kanados vietovių.

Salėj jau maišėsi pažįstami ir kartais net labai seniai matyti veidai. Buvo smagu juos pamatyti ir pajusti, kad tie asmenys dar gyvuoja ateitininkiškoj veikloj ir ja domisi.

Užsiregistravę ir prisirinkę įvairios literatūros apie kongresą bei Clevelando miestą, įžengė į salę, pasirodę darbui. Nors iš karto nebuvo jau tiek daug žmonių, tačiau jų skaičius vis didėjo.

KONFERENCIJA

Kongresinė konferencija buvo pradėta malda, kurią sukalbėjo buvęs Ateitininkų Federacijos generalinis sekretorius kun. Viktoras Dabušis.

Konferencijos formatą ir tikslą apibūdino Vaclovas Kleiza. Yra reta proga, kai visos trys sąjungos gali susirinkti kartu ir diskutuoti savo rūpesčius ir problemas. Kadangi šiem dalykams iš tikrųjų vietos kongrese nėra, nutarta laiką prieš kongresą panaudoti organizacinių klausimų svarstybom.

Tad V. Kleiza svarstybas pradėjo pristatydamas siūlymus konstitucijai keisti arba papildyti. Jie lietė Ateities žurnalą, knygų leidyklą, Literatūros Fondą, AF valdybą, tarybą ir Šalpos Fondą. Bene karščiausių diskusijų susilaukė Federacijos valdybos kadencijos klausimas. Pagal esamą konstituciją jos nariai buvo renkami penkeriems metams. Pasiūlyta sutrumpinti kadencijos laikotarpį į trejus metus. Bet tą dieną nebuvo galima priimti prie galutinės išvados. Balsavimas šiais klausimais turėjo įvykti tik sekmadienį, paties kongreso metu.

Finansų klausimais kalbėjo Jurgis Mikaila ir Paulius Alšėnas. Dr. Vaclovas Šaulys, Ateitininkų Šalpos Fondo pirmininkas ir numatytas šio pokalbio dalyvis, nedalyvavo.

Jurgis Mikaila pateikė išsamius ir kruopščiai paruoštus pranešimus apie čia minimus vienetus. Šalpos Fondas, kuris tvarkosi savarankiškai, yra pagrindinis ir stipriausias vienetas. Jis šelpia ne tiek mokslą einančius, kiek moksleivių ir panašią veiklą. Jo kasoj yra 15,600 dol. Ateities leidykla ir Literatūros Fondas laikosi neblogai. Jų bendroji sąskaita yra 3,440 dol. Ateitininkų Federacijos kasoj yra 4,770 dol. Ateities žurnalo administracija turi 4,100 dol. skolas.

Paulius Alšėnas kalbėjo apie finansus bendrais bruožais organizacijos rėmuose. Siūlė pa-

Ateitininkų kongrese iš k. kun. J. Urbonas, kun. St. Yla, vysk. Ch. Salatka, kun. G. Kijauskas, SJ, kun. A. Paškus. Nuotr. V. Bacevičiaus

gerinti dabartinius arba pereiti į naujus metodus finansų sutelkimo ir naudojimo srityse. Jo pastabos buvo šios: 1) aiškiai iš anksto nustatyti veikimo linkmę bei programas, kurios išplauktų iš Federacijos valdybos ir būtų sąjungų vykdomos; 2) sąmoningai nukreipti pinigų į reikiamas sritis pagal anksčiau sudarytą planą; 3) visą finansų koordinavimą palikti Federacijos kasininko rankose; 4) geriau suderinti organizacijos finansinius išteklius su kitais ištekliais; 5) kreiptis į jaunus profesionalus dėl šių planų įgyvendinimo; 6) ieškoti naujų šaltinių pajamom, pvz. testamentų sudarymo.

Po to vyko diskusijos finansiniais klausimais ir reikalais.

Po trumpos pertraukos, kurios metu pasistiprinom kava ir pyragėliais, grįžom į salę klausytis dr. Adolfo Damušio paskaitos "Jaunučių veiklos formos". Paskaitoj buvo pristatytos naujos, atskiros vieneto formavimo galimybės, liečiančios esamus jaunučius ir jaunius ateitininkus. Šio jaunųjų ateitininkų sambūrio globa atitektų vyresniems: AF vyriausiai valdybai arba Ateitininkų Sendraugių Sąjungai. (Šiuo metu jaunučiai ir jaunieji priklauso Moksleivių Ateitininkų Sąjungai, prie kurios jau eilę metų veikia jaunučių komisija.)

Dr. A. Damušis savo kalboj nusakė šio sambūrio bendras gaires, funkcijas ir veiklos išraišką. Diskusijos ir pasiaikškinimai daugiausia sukosi apie sambūrio priklausomumą ir amžiaus ribas.

Pasibaigus svarstybom, nuėjom į Lietuvių Namus, esančius toj pačioj apylinkėj. Bendarai pavakarieniavę ir pasižnekučiavę, grįžom į parapijos salę.

Kęstutis Sušinskas, AF užsienio reikalų vedėjas, kalbėjo tema "Užsienio ateitininkų keliuose". Jis apibūdino problemas, kurios liečia užsienio ateitininkų veiklą. Jiem nėra oficialios programos, nes retai kreipiam į juos bet koki dėmesį ir bet kokia veikla rūpinasi tik jie patys. Vienintelis kontaktas su

jais yra raštu. Tame kontakte nėra tęstinumo, vis keičiantis užsienio reikalų vedėjo pareigas einantiems asmenim. Taip pat yra sunku orientuotis jų problemose. Bet mūsų šūkis įtaigoja mus jais rūpintis. Jų reikalai turi būti iškelti ne tik centro valdybose, bet ir visose vietovėse.

Kun. Juozas Šeškevičius iš Brazilijos (populiariai dėl savo humoro žinomas ir pristatytas kaip Dėdė Juozas) pranešė apie savo pergyvenimus ir kontaktus su užsienio veikla. Jo kalboj išryškėjo šios veiklos aštrios problemos, jos sunkumai. Jaunimo nėra kaip sąmoningai ir efektingai ideologiškai paruošti. Bendrinių jaunimo organizacijų siekliai jam yra svarbesni už ateitininkų. Vienintelis jo ryšys su ateitininkų gyvenimu yra Ateities žurnalas.

Kun. J. Šeškevičius reiškė viltį, kad šis kongresas padės visiems įsisąmoninti to jaunimo bendrą problemą ir kad nebus ribojamasi tik savuoju kiemu. Po to Kęstutis Sušinskas perskaitė ką tik gautą laišką iš Australijos, rašytą A. Kubiliaus. Jame persiunčiami linkėjimai ir duodama veiklos apžvalga.

Diskusijos lietė kontaktų palaikymą, leidinių medžiagos persiuntimą, kun. Ylos ideologinių kursų medžiagos perdavimą.

Penktadienį Clevelando miesto centre, gražioj Bond Court viešbučio salėj, dalyviai susirinko tęsti konferencijos. Vaclovas Kleiza pradėjo dienos darbus susumuodamas vakar diskutuotus dalykus.

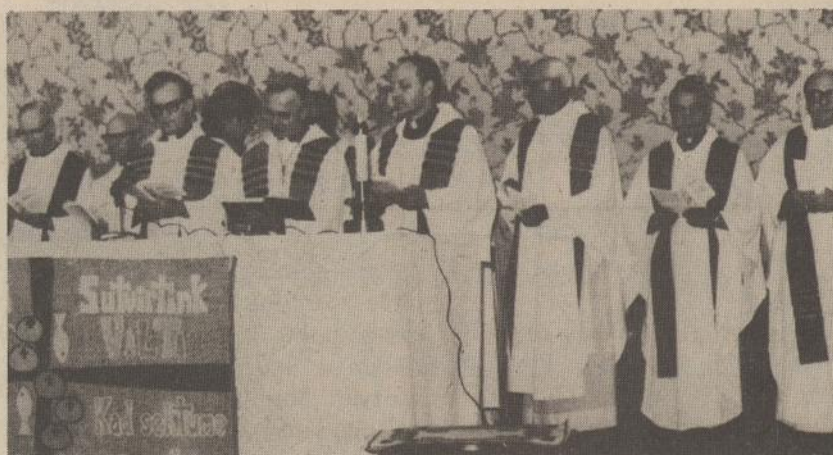
RAŠYTAS ŽODIS

Pirmąjį simpoziumą — "Ateitininkų spauda ir leidiniai" — moderavo dr. Kęstutis Keblys.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas, dabartinis Ateities redaktorius, nušvietė Ateities tikslus, buvusias, esamus ir būsimus. Jo nuomone, žurnalo pasidarymas Ateitininkų Federacijos organu tam tikslui tinka. Todėl žurnalas turi atspindėti visą ateitininkijos gyvenimą, skiriant ypatingą dėmesį studentam ir moksleiviam. Šis tikslas išplaukia iš mūsų visų. Jis apima mūsų idėjas, rūpesčius ir sielojimąsi. Žurnalo puslapiai parodo, ką ateitininkai daro, kokia yra jų įtaka. Ateitis yra visos ateitininkijos žodis plačiai visuomenei. Bet jai reikia išlaikyti didelę pusiausvyrą, kad ji kalbėtų ne vien tik mum, bet ir visuomenei.

Kun. K. Trimako suminėti praktiškai uždaviniai lietė Ateities prenumeratą. Norėtusi, kad visi ateitininkai ją užsiprenumeruotų ir skaitytų. Tam reikalui yra būtinas vėjus.

Lilė Gražulienė apibūdino ateitininkų skyrius periodinėj spaudoj. Medžiaga, kurią sudaro didžiausia dalim korespondencinės žinios, yra kelių tipų. Vie-

Koncelebruojamos mišios, pradedant ateitininkų kongresą. Vidury vysk. Ch. Salatka. Nuotr. V. Bacevičiaus

netų veiklos istorijos apibūdinimai leidžia pajusti veiklos pulsą ir sužinoti, kas darosi kituose miestuose. Šiuose skyriuose taip pat randam proginio tipo ir istorinių straipsnių. Pasigendama vedamojo tipo straipsnių, kuriuose matytusi mūsų pačių minčių formavimas. Tai keltų sąmoningumą problemom, su kuriomis mes dabar susitinkam.

Dr. Kęstutis Keblys kalbėjo apie Ateities leidyklą ir Literatūros Fondą. Leidyklą, veikianti nuo 1955, kada ją įsteigė kun. Viktoras Dabušis, lig šiol yra išleidusi 32 knygas. Nuo 1971 ji yra administruojama Literatūros Fondo. Kalbėtojo nuomone, šių knygų leidimas ir rūpinimas neša vaisius ne tik tiesiogiai mum, bet tai yra ir ateitininkų duoklė lietuviškai kultūrai, visuomenei. Tai yra įnašas į bendrą lietuvišką aruodą.

Dr. Jonas Dėdinas kalbėjo tema "Katalikiška spauda ir ateitininkų ryšys su ja". Jo sprendimas šiuo reikalu buvo neigiamas. Jo nuomone, ateitininkai yra silpnai reprezentuojami kaip ideologinė organizacija. Jis matė kongresą kaip esminį įvykį, kuris sprendžia ateitininkų būsimą rolę. Šis įvykis mum suteikia progą pagvilinti ateitininkijos vaidmenį. Pabrėžė, kad šeimyniškumas yra beveik užmirštas principas. Mes turėtume pastebėti visos šeimos įnašus į lietuvių tautą, o ne vien tik pasiskyrusius asmenų. Šio neigiamo sprendimo išimtinis jis laikė tik istorinį aspektą ir ideologinį pamušalą.

Diskusijose buvo svarstoma spaudos problemos, prenumeratų klausimas ir pan.

TILTAI

Simpoziumui "Tiltai iš studentų į sendraugius" vadovavo Kęstutis Sušinskas.

Vytautas Šoliūnas, dabartinis Ateitininkų Sendraugių Sąjungos pirmininkas, kalbėjo apie sąjungos paskirtį ir numatytus darbus. Jis jautė, kad sąjungai trūksta organizacinės tvarkos. Yra sunkumų kontaktuose su skyriais, duodam vados kitom organizacijom, o pamištam, iš kur mes patys išėjom. Veikla yra didžiausia dalim "valdybinė"; valdyba nustato planus ir pati juos vykdo. Jaunuose sendrauguose jis pastebėjo entuziazmą būti ateitininkais, bet be darbo. Ragino nustoti propaguoti ir pradėti liudyti. Kvietė visus atstovus atnešti naujo entuziazmo, tuomet nereikės jokių tiltų statyti.

Ingrida Bublienė, veikli visuomenininkė, kalbėjo tema: "Jaunosios motinos šeimyniško, profesinio ir ateitininkiško gyvenimo suderinimas". Apgailėtautina, kad ateitininkiškoj veikloj moteris yra užmiršta ir retai kur užima atsakingą vietą. Kongresas turėtų išjudinti tas, kurios yra tapusios pasyviom, suamerikonėjusiom dvasia. Kiekviena yra įpareigota ir turi jausti atsakomybę ateičiai. Viso to pradžia — namuose. Moteris yra atsakinga už tai, ką ji tiki ir perduoda savo vaikam, visuomenei ir organizacijai. Ji neturi stovėti nuošaliai, bijodama laisvės.

Vytas Kliorys, veiklus ateitininkas, pristatė įvairius pasiūlymus, situacijas pereinant į sendraugius. Išryškėjo studentų mokslo rūpesčiai, laiko brangumas ir įvairios priežastys dėl jaunųjų sendraugį psitraukimo iš veiklos. Jis teigė, kad iš tikrųjų nėra kuo rūpintis: gerieji

pasiliks, o tie, kuriem nerūpi organizacija, iš jos išeis.

Almis Kuolas kalbėjo tema "Jaunojo profesionalo besikeičianti veiklos kryptis". Tikslai, bendras susidomėjimas jungia organizacijos narius. Ateitininkų junginys yra ideologija; praktiškai, du jos principai — tautiškumas ir katalikiškumas. Socialinės, visuomeninės organizacijos pusės užtenka būnant moksleiviuose ar studentuose; bet perėjus į sendraugius, jau reikia priimti pasaulėžiūrą jos pilnume. Šiandieniniame pasauly tai nėra lengva.

Jis, kaip ir V. Kliorys, suminėjo priežastis dėl iškritimo iš organizacijos ir priejo prie panašios išvados, kad tie, kurie neturi stiprių ideologinių šaknų, iškrinta. Toliau jis davė konkrečius pasiūlymus dėl šio ideologinio sustiprinimo. Jų tarpe: 1) duoti jauniam daugiau "mė-

šos" iš ideologinės pusės; 2) su-ruošti stiprius kursus studentam; 3) knygos forma išspausdinti kun. S. Ylos paruoštus kursus; 4) paruošti globėjams aiškų metinį ideologinį planą; 5) pateikti šaltinį, iš kurio moksleiviai bei studentai galėtų semtis pagalbinės medžiagos susirinkimam. Palietė taip pat ir problemą, kad mūsų organizacija duoda kitiem vadus, o sau jų neturi. Teigė, jog perėję stiprią ideologinę mokyklą pas ateitininkus, galėsim viltis, kad jaunimas jaus savai organizacijai skolą ir tuomet aktyviau į ją įsijungs.

KONGRESAS

IX ateitininkų kongresas prasidėjo mišiomis Bond Court viešbuty. Prieš mišias, vadovaujant Pr. Zarankai, teko pasiimti naujų giesmių ir prisiminti senas. Mišias aukėjo vysk. Charles Salatka ir 16 kunigų. Pamoksle svarbiais žodžiais kalbėjo kun. dr. Antanas Paškus. Po mišių kalbėjo ir vyskupas. Kiekvienose mišiose buvo kongresui pritaikyti skaitymai ir nešamos reikšmingos aukos.

Atidaromajam posėdy kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kongreso rengimo komiteto pirmininkas, pabrėžė kiekvieno iš mūsų uždavinį bei pareigą būti kūrybingu ir iš naujo užsiangazuoti idealam. Kongresas turėtų būti ne vien tik pasisvečiavimas, bet ir atsinaujinimas iš vidaus.

(Bus daugiau)

IX-tame ateitininkų kongreso užbaigiamajame posėdy kalba Ateitininkų Federacijos vadas dr. Petras Kisielius. Garbės prezidiume iš k. V. Aušrotas, kun. J. Šeškevičius, prof. Balys Vitkus. Už jų matosi prof. J. Pikūnas, JAV LB kras-to valdybos pirm. A. Gečys, PLB pirmininkas B. Nainys. Nuotr. V. Bacevičiaus

VIENA SAVAITĖ NERINGOJ

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla įvyko Neringoj, Vermonto kalnuose, rugpjūčio 14-21. Vadovybę sudarė: kun. Stasys Yla, Dalia Bilaišytė, Daina Grebauskaitė, Vida Kazlauskaitė, Liudas Kuliavas, Algis Maciūnas, Rita Neverauskaitė, Vidas Neverauskas, Danutė Norvilaitė, Petras Tutinas, Tauras Zarankaitė.

Stovykla praėjo labai linksmai ir per greitai. Buvo smagu stovyklauti, nors tik ir vieną savaitę. Anksčiau stovykla tęsdavosi dvi savaites. Šiais metais buvo sutrumpinta į vieną savaitę dėl stovyklautojų skaičiaus ir finansinių problemų.

Sekmadienis. Stovyklos pradžia. Visi nekantriai laukė susitikti su senais draugais ir susipažinti su naujais. Diena buvo praleista besikalbant apie praeitus metus ir ateinančios stovyklos dienas. Vakare įvyko susipažinimo žaidimai, kurie praėjo su ypatingu pasisekimu.

Pirmadienį buvo sunku anksti atsikelti, nes visi buvom vasaros metu prapratę ligi pusdienio miegoti. Stovyklos dienos programose vyko pokalbiai, diskusijos ir pamokos įvairiom temom. Šio vakaro programa buvo "Pasakų vakaras".

Trečiadienis buvo pilnas įvykių. Tą dieną mes sužinojom, kad reikės važiuoti namo ateinančią šeštadienį. Buvo labai liūdna, bet visi susikaupė ir nutarė daryti viską kuo geriausiai per likusias stovyklos dienas. Vakare įvyko talentų vakaras ir šokiai.

Ketvirtadienis, ir jau stovykla buvo beveik pasibaigus. Neringoj vyravo liūdna nuotaika. Vis

vien bandėm užmiršti, kad stovykla pasibaigs po dviejų dienų. Vakare turėjom nakties žaidimus.

Visi praleidom paskutinę dieną, penktadienį, darydami, kiek tik buvo galima, daugiau. Bandėm tą antrą savaitę, kurios nebeturėjom, sugrąsti į šią paskutinę dieną. Ji liko pilna įvykių. Vakare šventėm Kalėdas ir mainėmės dovanomis. Po to buvo iškilminga vakarienė. Buvo ir įžodžių priėmimas, vaidinimas ir šokiai.

Šeštadienį visi atsiveikinom su draugais bei vadovais ir gal paskutinį kartą pažvelgėm į Neringą. Niekas iš mūsų nežinojom, ar ateinančiais metais iš viso bus moksleivių ateitininkų stovykla rytiniam pakrašty. Bet turim vilties, kad stovykla įvyks!

Nuosirdžiai dėkojam visiem, ypač kun. St. Ylai, kurio prisidėjimas prie stovyklos ir jo paskaitos mum davė didesnį supratimą apie save ir savo gyvenimą. Taip pat dėkojam visiems vadovams, kurie pašventė savo laiką, atvažiuodami į Neringą, ir visiem stovyklautojams, nes be jų visai nebūtų buvę stovyklos. Tikimės, kad kitais metais visi taip pat prisidės ir kad bus daugiau stovyklautojų. Tuomet bus laimingos dvi savaitės moksleivių ateitininkų stovykloj Neringoj.

Eglė Zikaraitė

Eglė Zikaraitė, jauna moksleivė ateitininkė, su šiuo straipsniu pirmą kartą pasirodė "Ateities Aušroj". Linkim jai daug sėkmės. Laikysim jos tolimesnių žingsnių šiame skyriuj.

Ateitininkų kongreso registracija. Iš k. Vilius Nykštėnas, Rūta Augiūtė, Marytė Idzelytė, Ona Klorytė, Rita Balytė. Nuotr. V. Bacevičiaus

GARSUI — 60 METŲ

Pranciškonų spaustuvių Brooklynje spausdinamas GARSAS šiemet sulaukė 60 metų. Plačiom masėm jis mažiau žinomas, nes jis atstovauja vienam susivienijimui—Lietuvių Katalikų Susivienijimui. Io garbingas amžius tuoj ir nukelia praeitin. Jei laikraštis tiek metų išsilaikė, tai jis turėjo savo paskirtį, jis buvo gerai tvarkomas, turėjo gerus leidėjus.

Laikraštis išaugo grynai iš Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje. Jau 1916 metų LRKSA 31-masis seimas priėmė rezoliuciją, kad susivienijimas išleis tokį savo organą.

Įdomu tai, kad pirmasis laikraščio vardas buvo parinktas — Tiesa. Tokiu vardu dabar Lietuvoje eina dienraštis, leidžiamas komunistų partijos.

Tačiau sudarytos įvairios komisijos laikraščiu leisti ir spaustuvei steigti atsisakė šio Tiesos vardo. Buvo pasirinktas ir kitas vardas — Globa. Bet ir tas nubyrėjo, ir taip 1917 metais gegužės 17 išleido GARSĄ.

Tais išleidimo metais Susivienijimas buvo net namus nupirkęs — 456 Grand Street, Brooklynje. Ten buvo ir spaustuve įkurta.

Garso redaktoriai

Pirmasis Garso redaktorius buvo Julius Kaupas, tas pats, kuris nepriklausomos Lietuvos

laikais buvo bankininkas ir pasirašinėjo ant lietuviškų litų. Jis Garsą redagavo nuo 1917 gegužės 17 iki 1918 balandžio mėn.

Antras redaktorius buvo Leonardas Šimutis, žymus Amerikos lietuvių veikėjas, vėliau buvęs ilgametis Draugo redaktorius. Jis redagavo nuo 1918 gegužės 16 iki 1926 balandžio 1.

Trečias ir dabartinis redaktorius yra Matas Zujus. Jis perėmė Garsą redaguoti 1925 balandžio 1 ir redaguoja iki dabar. Garso redaktoriui jis yra išbuvęs 51 metus.

Garsas pradžioje buvo savaitinis, 6-8 puslapių, vėliau 4-6 puslapių, gausiai iliustruotas. Jis drauge buvo ir Tautos Fondo ir Amerikos Lietuvių Tarybos organas. Buvo rašoma įvairiais klausimais, turėjo nemažą bendradarbių.

1930 Garsas iš Brooklynso buvo perkeltas į Wilkes Barre, Pa. Paskutiniu metu buvo sulėtintas jo leidimas. Dabar per metus beišeina tik 10 numerių.

Išeina kas mėnesį, išskyrus liepą ir rugpiūtį. Taikomas grynai susivienijimo reikalui, nors yra žinių ir iš bendro lietuvių gyvenimo, yra anglų kalbos skyrius, kur supažindinama ir su dabartimi ir su praeitimi.

Ilgiausių metų Garsui!

Julius Kaupas, pirmasis Garso redaktorius, redagavęs nuo 1917 gegužės 17 iki 1918 balandžio mėn.

Leonardas Šimutis, antrasis Garso redaktorius, redagavęs nuo 1918 gegužės 16 iki 1926 balandžio 1.

Matas Zujus, trečiasis Garso redaktorius, redaguoja nuo 1926 balandžio 1 iki dabar.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktuvių minėjimą surengė Baltimorės tautininkų skyrius rugsėjo 18 Lietuvių Salės Klevo kambary. Svečias iš Philadelphia dr. Vincas Maciūnas skaitė įdomią paskaitą apie dr. Joną Basanavičių ir jo svarbią rolę atgaunant Lietuvos nepriklausomybę.

Bingo žaidimus rugsėjo 23, penktadienį, 7:30 val. vak. rengia sodalietės Šv. Alfonso parapijos salė. Bus įvairių laimėjimų, veiks bufetas su valgiais.

Lietuvių salę šiomis dienomis remontuoja ir dažo. Salės pirmininkas Bernardas Karpers Karpavičius ir salės šefas Jonas Gužauskas energingai dirba, kad salė būtų graži ir tinkama.

Visi Baltimorės ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti "Žygy į Washingtoną" šeštadienį, rugsėjo 24, kur kartu su

latviais ir estais prie Lincolno Memorial primins Amerikos vadovybei apie Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų užgrobtas teises. Autobusai išvažiuos nuo Lietuvių Salės 10:30 val. Šiam žygiui vadovauja Balys Brazauskas.

Lietuvių Posto 154 ir jų padėjėjų naujų valdybų narių supažindinimo iškilmės rengiamos Lietuvių didžiojoje salėje rugsėjo 25, sekmadienį, 2 val. popiet. Programa prasidės su Amerikos bei Lietuvos himnais ir invokacija. Marylando ir Baltimorės Amerikos Legionierių organizacijos viršininkai dalyvaus tose iškilmėse. Po iškilmų bus vakarėnis.

Šv. Alfonso parapijos draugijos ruošia pietų ir šokių penktadienio vakarą gražioje Martins West salėje spalio 7. Vakaras prasidės su atgaiva 6 val., vakarienė — 7 val. Po vakarienės bus šokiai. Bilietus galima gauti klebonijoje.

Jonas Obelinis

LIETUVIŠKI SUSIBŪRIMAI
VAKARŲ VOKIETIJOJ

Vasaros pabaigoj įvyko keletas įdomesnių susitikimų Bavarijoje.

Posėdžiai Miunchene

Rugpiučio 19-20 prel. dr. Jonas Aviža sukvietė į Miuncheną Vokietijos lietuvių katalikų tarybą paposėdžiauti kartu su lietuvių kunigais, bedirbančiais lietuvių sielovadoj. Susirinko gražus būrelis žmonių. Posėdžiam pirmininkauti buvo paprašytas dr. Jonas Norkaitis, o sekretoriauti — Kristina Pau-liukevičiūtė. Tada vyko pagrindinis pokalbis, bendrai pavadintas "Lietuvių pastoracija Vokietijoje".

Sielovados direktorius prel. dr. Jonas Aviža padarė įvadinius pareiškimus, kurių centran padėjo teigimą, kad lietuvis daugiau vertina tiesą nei malonę ir kad jo santykis su Dievu yra daugiau asmeninis nei visuomeninis. Tiesa, įstatymas ir malonė yra svarbiausieji dalykai žmogaus gyvenime, tad ir pastoracijos.

Visi dalyvaujantieji kunigai (jų buvo 6) padarė pranešimus apie savuosius darbus sielovadoj. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Vokietijoje tik Memmingene yra vykdoma reguliari pastoracija, t.y. pamaldos lietuviams laikomos kas šventadienį. Visur kitur tai tegalima atlikti tik rečiau, dažniausiai kartą per mėnesį. Lietuvių tarpe esą ir tokių žmonių, kuriems katalikiškąji pareiga yra tapusi tik atsilankymu į lietuviškas pamaldas. Buvo perskaityti pranešimai taip pat ir eilės asmeniškai negalėjusių šiame susitikime dalyvauti kunigų.

Diskusijose pasisakė aktualiaisiais sielovados klausimais dalyvių dauguma. Dr. J. Grinius

iškėlė Vasario 16 gimnazijos kapeliono klausimą, kviesdamas į tas pareigas kun. Vaclovą Šarką, kuris, jo manymu, galėtų pasikeisti vietomis su gimnazijoje dirbančiuoju kunigu. Kun. Šarka paaiškino, kad toks pasikeitimas neįgyvendinamas. Galiausiai dar buvo pasisakyta lietuviškojo įnašo reikalu Baltų Institute.

Rugpiučio 20 visi dalyvaujantieji kunigai aukėjo bendrą mišias, kuriose buvo prisiminti Vokietijoje mirusieji lietuviai kunigai.

Dalyviai turėjo galimybę nakvoti seselių namuose, ten, kur gyvena prel. Aviža, nes nuolatiniai namų gyventojai dar tebebuvo vasaros atostogose.

Šventė Bad Woerishofene

Rugpiučio 20 vakarop didelis būrys lietuvių susirinko į Šv. Ulricho parapijos kleboniją Bad Woerishofeno mieste. Čia buvo švenčiama dviguba sukaktis: 10 metų nuo parapijos įsteigimo ir 25 metai nuo klebono kun. Antano Bungos įšventinimo į kunigus. Abi šventės buvo sujungtos į vieną.

Kun. Antanas Bunga kunigu įšventintas 1952 kovo 16. Jis gimęs 1919 sausio 5 Šipylų parapijoje, Šiaulių apskrityje. Mokytojo pradėjo vėliau. Lankė suaugusiųjų gimnaziją Kaune. 1943 įstojo į Kauno kunigų seminariją. Kunigu įšventintas Bamberge, V. Vokietijoje. Prieš šventinimus buvo sunkiai susirgęs džiova. Besigydydamas užmezgė ryšį su Šveicarija, kuris tebėra gyvai palaikomas ir dabar. Tapęs kunigu, pirmiausia pradėjo darbuotis lietuvių sielovadoje Dieburge, tėvo Alfonso Bernatono globoje. Netrukus buvo pa-

skirtas Memmingeno lietuvių kapelionu. Tose pareigose išbuvo penkerius metus. Tada įstojo į marijonų vienuolyną Romoje, bet netrukus susirgo iš naujo džiova. Grįžo atgal į Vokietiją gydytis, o išgyjęs pradėjo dirbti Augsburgio vyskupijoje, pirmiausia Mittelneufnache, o nuo 1967 Bad Woerishofene. Už pavyzdinę darbą Augsburgio vyskupas 1974 jam suteikė titulą "Geistlicher Rat".

Šiuo metu kun. Antanas Bunga aptarnauja iš viso tris parapijas, talkinamas vieno vikaro, kun. Dominiko Valentio.

Bad Woerishofene iškilmų centre buvo iš Romos atvykęs kardinolas Samorė, kuris sekmadienį (rugpiučio 21) koncelebravo iškilmingas mišias kartu su 18 kunigų, daugiausia lietuvių. Po to buvo bendri pietūs, o vakare vėl susirinko į parapijos salę. Svečių tarpe per pamaldas ir pietus buvo kardinolas Schroeffer, anksčiau buvęs Eichstaetto vyskupu, o karo metu profesoriavęs Eichstaetto kunigų seminarijoje, kaip tik tada, kai ten studijavo lietuviai. Iškilmėse dalyvavo keturi buvę jo studentai.

Parapijos šventė tęsėsi dar kelias dienas, iki trečiadienio.

Kunigų Vienybės susirinkimas

Pasinaudodama Bad Woerishofeno iškilmų proga, Kunigų Vienybės Vokietijos skyriaus valdyba sušaukė ir savąjį suvažiavimą. Jame dalyvavo iš viso 16 asmenų, jų tarpe iš Romos du kunigai ir vienas klierikas. Visi kiti iš Vokietijos. Suvažiavimą atidarė rugpiučio 22 Vokietijos skyriaus pirmininkas kun. Kazys Senkus. Posėdžiam vadovauti išrinktas kun. Jonas Duoba, o sekretoriauti — kun. Bronius Liubinas.

Pirmąją dieną buvo išklaustas išsamus ir įdomus prel. dr. Lado Tulabos pranešimas apie lietuvių kunigus Lietuvoje. Po to vyko pokalbis, daugiausia pasireiškęs klausimais. Tos pačios dienos vakarą kun. Jonas Duoba laikė dvasinio pobūdžio konferenciją.

Rytojaus dieną posėdžiai buvo tęsiami toliau. Svarstyta organizaciniai klausimai. Įvadi-

nus pranešimus padarė: kun. Bronius Liubinas — apie lietuvių kunigų organizavimąsi Vokietijoje, kun. dr. Juozas Vaišnoras — Italijoje, vysk. dr. Andanas Deksnys — Anglijoje ir kituose Europos kraštuose. Po to vykusiam pokalbiui pasisakė visi dalyviai. Tada tėvas Alfonsas Bernatonis referavo apie Pasaulio Lietuvių Kunigų Vienybės įstatus ir jų pritaikymą Vokietijoje gyvenantiems.

Suvažiavimo pabaigoj buvo sumanymai ir pasiūlymai. Čia pirmavo kunigų savišalpos klausimas. Vysk. Deksnui susirinkusieji įteikė DM 750, kaip pradinę auką, skirtą vargan patekusiems Europos lietuviams kunigams. Taip pat buvo iškelta savitarpio informacijos mintis. Prel. Tulaba sutiko du kartus per metus pateikti kunigams Vokietijoje informacinių žinių apie Lietuvos kunigų gyvenimą. Dar buvo kalbėta "Krivulės" klausimu ir apie santykius su kunigais Lietuvoje.

Posėdžiai baigti kun. K. Senkaus pasiūlymu pasveikinti vysk. V. Brizgį jo kunigystės auksinio jubiliejaus proga, o taip pat pasiūsti sveikinimus Romos, Anglijos ir Amerikos lietuviams kunigams. Suvažiavimas uždarytas vysk. Deksnio bendra malda.

Vėliau dalyviai dar susirinko kun. Bungos klebonijoje papiegti (per pietus kun. Senkus visų vardu padėjo vaišingajam klebonui) ir vysk. Deksnio namuose išgerti kavos bei praleisti paskutinių malonių minučių, prieš išvažinėjant.

L.B.K.

— Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų komitetas posėdžiavo rugsėjo 10 Toronte, Prisikėlimo parapijoje. Iš JAV buvo atvykę PLB valdybos atstovai — vicepirm. jaunimo reikalui R. Kasparas, ižd. K. Dočkus, JAV LB krašto valdybos pirm. Alg. Gečys ir ižd. F. Andriūnas. Posėdžiui pirmininkavo Kanados LB krašto valdybos pirm. Jonas R. Simanavičius.

— Moksleiviam ateitininkam (I ir II aukštesniosios mokyklos metų) kursai šiemet įvyks lapkričio 24-27 (Padėkos savaitę) Dainavoje. Kursantai suvažiuoja iš vakaro — lapkričio 23.

WATERBURY, CT.

Bendruomenės vakaras

Po vasaros pertraukos pirmąjį parengimą salėje visad čia būna apylinkės valdybos rengiamas tradicinis bendruomenės vakaras su menine programos dalimi.

Šiemet jis įvyks spalio 1, šeštadienį, 7 v.v. Vakaro programoje dalyvaus garsėjanti jauna solistė Genė Ugianskienė iš Philadelphiajos.

Jos koncertų yra buvę daugely lietuvių kolonijų. Bendruomenės šidabriniam jubiliejui Hartforde jos dainavimu publika buvo nepaprastai sužavėta. Todėl, kai žinutė buvo nugirsta per vietos radiją, kad ji dainuos Waterbury daugelis pradėjo teirautis bilietų.

Kadangi šis vakaras yra pirmasis kolonijų parengimas sezono pradžiai, todėl ruošiamas linksnavakario pobūdžio. Svečiai sėdės prie skoningai papuoštų stalų, kuriuos rezervuojamasi iš anksto.

Pasivažišimui bus paruoštas lietuviškų užkandžių bufetas ir atgaivos stalas. Laimės išjėgimui bus trys vertingos premijos.

Po programos bus šokiai, grojant apylinkė išpopuliarėjusiam Juozo Dirso orkestrui.

Šio vakaro proga vyksta gražus kaimyninis bendradarbiavimas, nes visad stalus rezervuojasi Hartforde, New Britano, Bridgeporto ir New Haveno bendruomenės apylinkių valdybos.

vav

IŠKILUS
VYČIŲ
VEIKĖJAS

Lietuvos vyčių 64-ame seime, neseniai vykusiam Providence, R.I., į garbės narius buvo pakeltas Lawrence (Larry) Janonis iš New Yorko 12 kuopos.

Šiuo metu jis yra Vidurio Atlanto apskrities pirmininkas. L. Janonis su vyčiaus veikla jau 40 metų. 1937 įsijungė į 130 kuopą. Aktyviai reikšėsi sporto komitete. Karo metu 130 kuopą panaikinus, jis įsijungė į New Yorko 12 kuopą. 1949 jam buvo pavesta vadovauti New Yorko-New Jersey apskrities sportui. 1951 buvo tos apskrities antruoju vicepirmininku, 1952 — pirmininku. Šiose pareigose su kai kuriom pertraukom išbuvo 19 metų. Toji apskritis dabar vadinama Vidurio Atlanto apskritimi.

Jo iškilią veiklą buvo norima atžymėti 1956 ir 1961. Bet jis nėra iš tų, kurie ieško garbės; jis vėliau pagerbia kitus už jų nuopelnus. Tokiu būdu jis organizavo pagerbimus vyčių garbės nariam Frank Vaškas ir Loretta Stukas iš Newarko 29 kuopos.

L. Janonis energingai ir nesavanaudiškai ėjo visas pareigas, kurių turėjo daug. Bet ypatingai jis tinka vadovauti seimam. Čia pasireiškia jo gabumas, nuoširdumas ir humoras. Yra vadovavęs jau devyniems seimam.

— Kun. Bronius Sakalauskas, Šv. Petro ir Povilo parapijos altaristas, rugpiučio 22 mirė Šiauliuose. Velionis buvo gimęs 1899, kunigu įšventintas 1933. Tai jau penkioliktas kunigas, šiais metais miręs okupuotoj Lietuvoje.

IŠ VISUR

— Juozo Lukšos-Daumanto 25 m. ir Romo Kalantos 5 m. mirties sukaktių minėjimas Toronte vyks spalio 1-2. Rengia skautininkų-kių ramovės. Prisikėlimo bažnyčioje pamaldų metu giedos "Volungės" vienetas. Lietuvių Namuose bus akademija ir koncertas. Dalyvaus poetas dr. H. Nagys, sol. Daina Mongirdaitė ir akt. Elena Kudabienė.

— Dr. Vladas Juodeika, ekonomistas, rugsėjo 11 mirė Los Angeles, Calif. Velionis buvo gimęs 1900 rugpiučio 25 Grinikišky, Kėdainių apskr. Buvo savanoris, baigė pirmąją Karo mokyklos laidą. Daktaro laipsnį gavo už disertaciją apie žemės reformą Lietuvoje. Dirbo finansų ministerijoje, VDU universiteto vyr. asistentas, rašė spaudoje. Ką tik išėjo jo parašyto veikalas "Didžioji iliuzija" I tomas.

— Dr. V. Juodeikai rugsėjo 11 mirus, velionio pavidimu jo veikalui "Didžioji iliuzija" toliau rūpinsis Julius Jodelė, 14803 Sutton St., Sherman Oaks, Calif. 91403.

— Amerikos Lietuvių Tarybos 37-sis metinis suvažiavimas įvyks spalio 8, šeštadienį, 9 val. ryto Sheraton Tower viešbuty, 9333 So. Cicero Avenue, Oak Lawn, Ill.

— Australijos LB krašto valdyba savo savaitraščiui "Mūsų Pastogė" leisti sudaro specialią draugiją, kuri valdžios įstaigose bus įregistruota kaip Lithuanian Publishing Society Ltd. ("Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga"). Į jos narius kviečiami rėmėjai. Vienkartinis įstojamasis nario mokestis yra 25 dol., o nario atsakomybė likvidacijos atveju ribojama 50 dol. suma.

Juozo Kojelio vadovaujama Santa Monicos LB apylinkės Talkos Lietuvai komisija savo atsiekimais, informuojant amerikietiskąją spaudą, neabejotinai stovi pirmoje vietoje. Kas mėnesį jos pastangomis vidutiniškai išspausdinami penki laišukai Lietuvos klausimu. Liepos mėnesį buvo išspausdinti du dr. P.G. Pamataičio, du N.G. Nyrges (amerikiečio, vedusio lietuvių), du J. Kojelio ir vienas V. Kazlo laiškas redakcijai.

— News Digest-International, žurnalo, leidžiamo Sydnejuje, Australijoje, pasirodė rugsėjo numeris (šių metų 3 numeris, nes žurnalas išeina 4 kartus per metus). Viršelyje įdėta karikatūra, kaip Sovietų Sąjunga atkaria išvaduoti Afrikos tautų iš kapitalistų išnaudojimo, nešdama visom tautom naujas vergijos grandines. Tolumoj matosi tom grandinėm surištos pavergtos Europos tautos. Pati pirmoji yra Lietuva. Žurnalo vedamasis skiriamas naujai sovietų konstitucijai. Jį parašė Leonid Trett. New Digest International leidžia Jonas Kedys, kuris šių metų pavašarį lankėsi ir New Yorke.

— Wilkes-Barre, Pa. Wyoming klonio lietuviai rugsėjo 29-spalio 3, kaip ir praėjusiais metais. Didžiojo Kingston, Pa., Armory salėje dalyvaus etninį grupių festivaly. Lietuviškų rodimų parodą Pittstono vyčių kuopos vadov organizuoja N.T. Bayorie-nė. Festivaly vėl dainuos Wyoming klonio lietuvių parapijų jungtinis choras, diriguojamas muz. V. Romano.

— Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos centro sekretorė Marie Panavas per 37-tą seimą pranešė, kad sąjunga yra 1601 narė. Iš jų 931 apšvietos kultūrininkų ir 670 apdraudus. 55 narės jau sulaukusios 85 metų amžiaus.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J.A. Ivanauskas, Naperville, Ill., M. Verbickienė, So. Boston, Mass. Užsakė kitiem: R. Vilamienė, Washington, D.C.—dr. V. Viliamui, Bethlehem, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 12 dol. metam.

Darbininko spaudos kioskas Lietuvos atsiminimų radijo piktike. Tėv. Petras Baniūnas, OFM, (d.) rodo marškinius su lietuviška trispalve ir vytimis. Nuotr. R. Kisieliūnas

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

SUSIPAŽINKIM SU VI TAUTINE STOVYKLA

Tautinė stovykla yra kiekvienos skautės, kiekvieno skauto svajonė. Australijos lietuviai skautai dabartiniu laiku jau gyvena Tautinės stovyklos dvasiai, ypač šios VI-osios stovyklos šeiminkai melbourniškiai, nes, galima sakyti, stovykla jau čia pat — iki jos beliko nepilni 4 mėnesiai.

Stovyklai turim gražią ir gerą vietą. Tai Gilwell Park australų skautų stovyklavietė, maždaug 60 km nuo Melbourne. Vieta yra aukštoka, kalvota, teka upe-liukas su užtvanka, kuri bus ir maudykla. Miškas, aišku, ne toks gražus, kaip Lietuvoj, ošiantis, kvepiantis, bet australiškas, kuriame auga eukaliptai. Jame gyvena kengūros “walabies”, bet kažin ar teks stovyklautojam bent vieną užtikti. Tačiau triušį pietum pasigauti įmanoma... Iš ryto stovyklautojus gali prikelti kukabūrų juokas ar magpiejų riksmas. Stengiantis galima užtikti ir gyvačiukę, bet, jei ji bus mandagiai praleista, niekam blogo nedarys.

Stovykla bus suskirstyta į 10 pastovyklių. Bus naudojama skilčių sistema: skautų, skaučių ir jūros skautų pastovyklėse. Atskiros programos bus sudarytos vyresniems: sk. vyčiam, budžiam, vyr. skautėm ir skautininkam. Vyresnieji padės praveisti skautų ir skaučių programas.

Programa stovykloj bus suskirstyta pagal įvairias temas. Kiekviena diena turės savo temą; pvz.: Lietuvos diena, Susimąstymo, Sporto, Brolijos, Seserijos diena ir kt. Amerikos svečiai yra paprašyti praveisti dviejų dienų užsiėmimus. Bus ir vakaronės vyresniems.

Be TS rengimo komiteto, Melbourne yra sudaryti pagalbiniai komitetai: Sydnejaus Aušros tuntas, Canberros — atgyjantis Baltijos tuntas, Melbourne — Džiugo tuntas. Stovykloj tikimasi sulaukti apie 250 skautų iš Australijos ir apie 100 iš užjūrio.

Australijos skautai pasiryžę užjūrio skautam apmokėti ekskursijų ir stovyklos mokesčius. Stovyklos metu visiems atvykusiems bus parūpinta: sudedamos lovelės, miegamiečiai, antklodės ir indai.

Kiek žinoma iki šiol, iš Amerikos vyksta stovyklauti LS S-gos pirm. v.s. Lilė Milukienė, LS Seserijos vyr. skautininkė v.s. Irena Kerelienė, Brolijos vyr. skautininkas s. fil. Sigitas Miknaitis, v.s. Antanas Saulaitis, SJ, Lituanikos tunto (Chicago) tuntininkas ir kiti. JAV skautai, ypač sesės, ruošiasi su dideliu ryžtingumu vykti į stovyklą, sudaromi fondai bei konkursai su nemažom premijom, net iki 1000 dolerių. Iš Kanados tikimasi sulaukti “Stepo Kairio” muzikinio vieneto, kuris susideda iš liaudies instrumentų — kanklių, skudučių, birbynii ir t.t. Taip pat tikimasi pamatyti s. E. Bacevičienę iš Brazilijos. Iš Anglijos atvyks rajono vadas s. J. Alkis ir pora skautų.

Užjūrio skautai, atvykę į Australiją gruodžio 23 ar 24, pirmiausia nusileis Sydnejų, kur praleis 5 dienas. Gyvens privačiai pas lietuvių ir apžiūrės miestą ir apylinkes. Gruodžio 29 jie išskris į Canberą, kur praleis vieną dieną, apžiūrėdami Australijos sostinę. Tą patį vakarą išskris į Melbourną. Melbourne praleis

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

VI-tosios skautų tautinės stovyklos ženklelis

3 dienas, apžiūrėdami miestą ir apylinkes, prieš išvykstant į stovyklą. Stovykla vyks sausio 2-14, 1978 jubiliejiniais metais. Yra numatytos kelios ekskursijos ir stovyklos metu.

Bus stengiamasi aprodyti užjūrio skautam visas įdomesnes vietas minėtuose miestuose ir apylinkėse. Jie turės progos plaukti laivu per garsųjį Sydney Harbor, apžiūrėti operos rūmus, pasimaudyti pajūry, aplankyti tipiską avių ūkį, pamatyti aborigenų “Corroboree”, iš arčiau paglostyti kengūras, emu, koala ir t.t.

Sydnejų ir Melbourne prieš Tautinę stovyklą yra numatyta suruošti skautų koncertus, kuriuose, tikimasi, pasirodys ir mūsų užjūriniai skautai ir skautės.

JAV visais kelionės reikalais kreiptis į v.s. Reginą Kučienę, 8626 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60652.

GILWELLIO KURSUOSE

Antrą kartą atsitinka, kad po dvi lietuvių skautų vadovų skiltis patenka į MIŠKO ŽENKLO (Woodbadge) vadovų lavinimo kursus, kuriuos ruošia Amerikos skautų organizacija. Tuo populiariu Miško Ženklo kursų vardu vadinami skautų įkūrėjo Roberto Baden-Powellio maždaug prieš 50 metų paties pradėti specialiais skautybei pritaikytais metodais vadovam lavinti Gilwellio kursai, kurių centras yra Gilwellio Parke prie Londono, Anglijoje.

Dar nepriklausomos Lietuvos laikais mūsų skautų organizacijos vadovai paskirai vykdavo į tokius Miško Ženklo kursus Šveicarijoje, Belgijoje, Latvijoje ir, žinoma, Anglijoje.

Po karo, jau išsiblaškius po visą laisvąjį pasaulį, mūsų skautų vadovai tokius kursus yra lanke ne tik Europoje, bet ir Australijoje, Kanadoje, ir čia, J.A. Valstybėse.

Prieš kelerius metus Brolijos vyr. skautininkui P. Moliui ir jo pavaduotojui Č. Kiliuliui, turėjusiems gerų santykių su atitinkama amerikiečių skautų vadovybe, pasisekė gauti sutikimą JAV rytuose ruošiamuose MŽ kursuose dalyvauti dviem lietuvių vadovų skiltim. 1975 tuos kursus lankė 14 lietuvių. Du buvo kursų vadovybės.

Šią vasarą rugpjūčio 20-27 New Hampshire įvykusiuose kursuose dalyvavo 15 asmenų, o kursų vadovybėj jau buvo 3 lietuviai.

Dabar pirmą kartą kursuose dalyvavo jau ir vadovės; mūsiš-

“Dievui, tau, tėvyne, ir žmonijai Skiriam visą meilę mūsų širdžių...”

Su šiais žodžiais krepiamės į New Yorko visuomenę, nuolat remiančią mūsų skautaujantį jaunimą.

Padėkit lietuvių skautiškajam jaunimui nuvykti į VI Tautinę stovyklą Australijoje.

1978 yra lietuvių skautijos 60 m. jubiliejus. Pagal jau įsipilietinusią tradiciją, 10-mečiam nuo įsikūrimo atžymėti ruošiamos Tautinės stovyklos. Pirmosios dvi buvo nepriklausomoj Lietuvoj ir trys svetur.

VI-oji Tautinė stovykla, lietuvių skautam Australijoje prasant, 1978 sausio pradžioj įvyks Australijoje. Šios stovyklos tikslai lyg subėga į jaunimo kongresų programą. Australijos lietuviai, ypač jaunimas, pasigenda draugystės ryšio su kitur gyvenančiais.

Lietuviškoji skautija, įvertindama padėtį ir jausdama tautinę pareigą, atsiliepė į tolimiausio krašto brolių ir sesių prašymą: ryžtasi suburti iš visų kontinentų aktyviausius skautus, skaites vykti į Australiją, kad atkurtų gėstančius židinius ir drauge prie liepsnojančio jubiliejinio laužo pareikštų vieną išitiki-

mybę mūsų skautijai ir tautos šviesiai ateičiai.

Tikslai šventi, darbai gražūs, bet tolimas kelias brangus (tik kelionė per 1200 dol.). O vyksta besimokąs jaunimas. Prisidėkim prie skautiškojo jaunimo kilnaus

Dėmesio broliam ir sesėm

Iki šiol dar nebuvo tokio dalyko, kad mūsų Atlanto rajono vasaros stovykla liktų neaprašyta. Tačiau iki šiol neatsirado nė vieno “raštingo”, kuris ar kuri būtų aprašę šią stovyklą.

Todėl prašau jaunimą — brolius ir seses, aprašykite savo stovyklinius įspūdžius, kuriuos būtų galima išspausdinti šiame puslapy. O jei iš jūsų atsirastų sugebančių fotografuoti, juo geriau, nes visiems būtų ypatingai įdomu pasiskaityti ir nuotraukose pamatyti Puntuko stovyklą, kokia ji atrodo žiūrint jaunimo akimis.

Rankraščius prašau siųsti s. B. Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, iki spalio 5.

s. B. Kidolienė
Skautų Pastogės red.

LSB Atlanto rajono vadeiva praneša

Užvertėm dar vieną rajono istorijos lapą, rajono stovykla Puntukas pasibaigė. Mano didelė padėka Brolijos stovyklos organizatoriui ps. R. Pakalniui, kuris, deja, dėl širdies priepuolio jai negalėjo vadovauti. Didelė padėka tenka s. J. Starėnui, kuris, perėmęs Brolijos viršininko pareigas vos kelias savaites prieš jai prasidedant, sumaniai ir tvarkingai jai vadovavo. Taip pat dėkoju visam Brolijos stovyklos stabui, nuo kurio pagalbos priklausė šios stovyklos pasisekimas, t.y. stovyklos adjutantui s.v. v. sl. Vyt. Raškevičiui, programos vedėjui j. ps. G. Čepui, komendantui s.v.v. sl. V. Kurapcai, varžybų vedėjui ps. V. Dilbui ir pastovyklių viršininkam — ps. B. Nemickui ir jo padėjėjui ps. V. Kirkylai, ps. St. Zabuliui ir s.v.v.sl. A. Bitėnui. Skautiškas ačiū instruktoriam v.s. A. Saulaičiui ir s. K. Matoniui. Taip pat nepamirštama

ir Seserijos stovyklos vadovybė, kuri parodė tokią malonią seserišką kooperaciją stovyklos metu. Broliškas ačiū rajono vadeivei s. R. Petrutienei, Seserijos stovyklos viršininkei ps. A. Bulotienei ir visam jos stabui. Tikiuosi, kitais metais pasimaitysim visi VI tautinėj stovykloj.

Siemet rajono stovykloj turėjome svečią iš Chicagos, LSB vyriausią skautininką s. Sigitą Miknaitį, kuris savo atvykimu įnešė daug broliškos šilumos bei moralinės pasipirties. Mielam vyriausiam skautininkui visi rajono broliai tariam skautišką ačiū už apsilankymą ir tikimės jį dar ne kartą matyti mūsų rajono brolių tarpe.

Budėkime!
s. J. Raškys
LSB AR vadeiva
(Aplinkraštis Nr. 16)

jokios kitos naudos, tai pilnai užtektų to, kas pasiekta šioj stovykloj.

Bet visi, sėkmingai išėję MŽ kursų stovyklinę dalį, dabar dar turės tam tikrais metodais kiekvienas atlikti po 22 uždavinius, pagal savo susidarytą ir kursų vadovybės patvirtintą planą — įsipareigojimo lapą. Savo uždaviniui atlikti turi laiko dvejus metus, bet, jei gerai pasiems, gali viską baigti net už 9 mėnesių.

Įdomu, kad pagal pradžioj minėtą susitarimą kursininkai-kursininkės savo uždavinius atliks visiškai nepriklausomai nuo kitataučių, mūsų pačių Sąjungoj. Savo darbo pranešimus ar apyskaitas rašys lietuvių kalba, ir visa bus tikrinama atitinkamų lietuvių vadovų. Tik po viso to bus amerikiečių organizacijai pristatyti įrašyti į tarptautinę Gilwellio skautų draugovę Nr. 1; tuo pačiu gaus Gilwellio diplomą ir visas Gilwellio insignijas.

Šią vasarą MŽ kursuose dalyvavo šie Lietuvių Skautų Sąjungos vadovai-ės: Jonas Asminas (Detroitas), Mykolas Banevičius (Hartfordas), Stefa Gedgaudienė (Clevelandas), Antanas Gudaitis (New Yorkas), Stasys Ilgūnas (Rochesteris), Irena Kerelienė (Chicago), Jonas Lileikis (Omaha), Gilanda Matonienė (New Jersey), Lilė Milukienė (New Yorkas), Kostas Nenortas (Bostonas), Jonas Paronis (Chicago), Vidmantas Rapšys (Chicago), Juozas Raškys (Hartfordas), Liuda Rugienienė (Detroitas), Antanas Saulaitis, SJ (Chicago).

Linkim, kad šie svarbūs mūsų sąjūdžio žmonės tikrai galėtų besitobulindami daug gero padaryti lietuviškajai skautybei ir Lietuvių Skautų Sąjungai.

A. Saulaitis, Sr.

užsimojimo ir gražių pastangų — padėkim bet kokia auka jam nuvykti į Australiją. Būtų gražu, kad iš New Yorko bent skiltis galėtų nuvežti mūsų linkėjimus tolimos Australijos lietuviams.

Mūsiškiai norį vykti kandidatų yra aktyvūs skautai, skautės, visi baigę Maironio mokyklą, ilgamečiai nariai tautinių šokių grupėj ir entuziastai dainos ansambly. Paslaugūs lietuviškame judėjime, norį vadovauti jaunimui.

Rodos, ir be žodžių lietuviškoji sąžinė prakalba už pagalbą. Pagal Jūsų išteklių, kokia

bebūtų parama, suma, mielai laukiama, reikšminga prie kelionės išlaidų.

Kiek mes įjem padėsim, tiek jie su kaupu grąžins lietuviškajam judėjimui.

Siųskit dabar, neatidėliodami, nes svarbu užsakyti bilietus kelionei.

Čekius išrašykite “Lithuanian Scout Association” vardu (tai yra tax deductible). Auką siųskit Neringos tunto izdininkei: Aldona Marijošienė, 26 Longview Rd., Port Washington, N.Y. 11050.

Neringos ir Tauro tuntininkai

Ažuolo mokykla

Šių metų Ažuolo vadovų mokyklos stovykla vyko liepos 23-30 Rako stovyklavietėj, Custer, Mich. Iš įvairių JAV vietovių stovykloj dalyvavo 20 skautų. Iš jų 3 newyorkiečiai: Viktoras Lora, Arūnas Gudaitis ir Justas Vilgalys. Stovyklai vadovavo LS Brolijos skautų vadovų sk. vedėjas v.s. Romas Fabijonas. Instruktoriais buvo v.s. Antanas Saulaitis, SJ, s.v. Romas Povilaitis ir s.v. Algis Venckus.

Kiekvienas stovyklautojas šią stovyklą prisimins maloniai, nes ji buvo pravesta sklandžiai ir gražiai.

Stovyklautojai buvo suskirstyti į tris skiltis, kurios turėjo pilnai įsiruoti savo stovyklavietes. Kiekvieną dieną skiltys pačių įsirengtojų virtuvėj pasigamindavo sau valgius. Šalia to, iš savo virtuvės skiltys nuolat vaišindavo ir po du mokyklos instruktorius.

Teoretinę mokyklos dalį dalyviai turėjo atlikti dar prieš stovyklą. Reikėjo parašyti vieną studijinę temą ir atsakyti 20 mokyklos vadovybės atsiųstų klausimų.

Stovykloj, šalia praktiško skautavimo ir naktinės iškylos, buvo daug naudingų ir labai įdomiai pravestų pašnekusių ir paskaitytų, kurios labiausiai galėtų padėti būsiamiem draugininkam. Pašnekusių temos apėmė veiklos planavimą, mokyimo koordinavimą bei vadovavimo būdus, o taip pat lietuvių ir jos svarbą skautybei.

Reikia manyti, kad ši mokyklos instruktorių rūpestingai paruošta ir vaizdingai perduota medžiaga būsiamiem vadovam padės daug geriau atlikti jiems pavestus uždavinius skautų vietuose.

Arūnas Gudaitis

PABALTIEČIŲ ŽYGIS UŽ ŽMOGAUS TEISES įvyks rugsėjo mėn. 24 dieną Washington, D.C. Laikas greit bėga — išlaidų daug, pajamų mažai. Mielas lietuvi, paremk šį mum visiem pasaulio lietuvių svarbų žygį! Nuo JAV pajamų mokesčių nurašomas aukas prašome siųsti BALTIC HUMAN RIGHTS RALLY, Inc., 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540. Čekius prašom rašyti Baltic Human Rights Rally, Inc. vardu.

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Po daugelio metų pertraukos Darbininkas vėl kviečia visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug skaitytojų iškeliauo amžinybėn ir jų vietas užimti ieškomi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją ar prisijusti adresu asmens, kurs pageidautų skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus siunčiamas už 1 dolerį. Per šių metų likusius mėnesius ir per visus 1978 metus naujiem skaitytojams Darbininkas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagailėkit dolerio ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Platintojam ir naujiem skaitytojams bus duodamos dovanos lietuviškomis knygomis.

Laukiame Jūsų talkos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūnas, OFM
Darbininko administratorius

Siunčiu užsakymą naujam skaitytojui už 1 dol., už 10 dol.

Vardas, pavardė

Adresas

Užsakytojas

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau “Lithuanian Cookery” už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Kultūros Židinio veikla

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS IEŠKO NARIŲ

Prasidėjus Kultūros Židinio statybai, New Yorke ir apylinkėse vyko intensyvus aukų vavus padengti statybos išlaidoms ir įsikurti seniai laukiamam lietuvių centre. Tuo laiku didelė dalis visuomenės su entuziazmu atsiliepė ir nuoširdžiai aukomis bei darbu stoji į pagalbą. Praėjus ketveriems metams, dauguma aukotojų kažkur lyg ir dingę, tartum nei Židinis, nei jo likimas

ELIZABETH, N.J.

Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčios dažymas-dekoravimas, o taip pat ir kitų parapijos trobesių remontai baigiami. Šių visų darbų užbaigimas bus atžymėtas spalio 30, sekmadienį, 12 val. koncertacinėmis padėkos mišiomis, po kurių parapijos salėje bus iškilmingi pietūs su menine programa. Pietuose dalyvaujantieji moka 10 dol. (studentai 5 dol.). Darbų užbaigimo proga bus išleistas leidinys-albumas, kuriame bus surašytos pavardės asmenų, aukojusių remonto-dekoravimo darbų išlaidoms padengti.

Metinė parapijos loterija knygėlėmis yra rengiama spalio 16, sekmadienį, 4 val. popiet parapijos salėje. Be piniginių laimėjimų, bus gana daug ir vertingų laimėjimų daiktais. Įėjimo auka 1 dol.

Altoriaus dr-jos ruošiamą kailinių paltų madų parodą įvyks lapkričio 15 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje. Įėjimas 2.50 dol. Kava ir pyragaičiai bus duodami nemokamai.

Parapijos choras renkasi pirmą poatostoginę repeticiją praktikai rugsėjo 25, tuoj po 11-tos val. mišių parapijos salėje. Šis susirinkimas bus tuo svarbus, kad jame bus aptarta būsimoj Amerikos ir Kanados lietuvių chorų dainų šventės dalyvavimas ir kiti su choro veikla susiję klausimai. Kviečiami ir laukiami nauji choristai-ės, o ypatingai laukiamas mūsų jaunimas.

LAWRENCE, MASS.

TURIME VĖL LIETUVIŠKAS MIŠIAS

Šv. Pranciškaus bažnyčioje rugpiučio 7 ir rugsėjo 4 mišios 9:45 val. buvo aukojamos lietuviškai. Žmonių susirinko apie 30. Ir ateiti, kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį, turėsime lietuviškas mišias.

Rugpiučio 28 turėjom metinę parapijos gegužinę savoj "Palangos" vasarvietę. Oras pasitaisė labai geras, lankytojų buvo daug. Piknikui vadovavo Jonas Stakeliūnas, John Murrell ir Don Dowd. Vyriausia šeimininkė buvo Antoneta Korsakienė. Gryno pelno piknikas davė 2,800 dol.

Darbo dieną mūsų parapijiečių ekskursija dalyvavo Jėzaus Nukryžiuotojo seserų metiniam piknikui Brocktone. Autobusą parūpino Marija Philips.

Parapijos pradžios mokykla rugsėjo 7 pradėjo 22-ruosius mokslo metus. Mokinių turi 146. Šiomet atgaivinamas ir vaikų darželis.

Lapkričio 6, sekmadienio vakare, Sv. Vardo draugijos vyrai ir Motinų arkibrolija planuoja suruošti parapijos vakariene savoj parapijos salėje. Vadovaus Joana Lisauskas. Bilietų platinimu rūpinasi Leonas Gaidys. J. Sk.

MARGI ŽYGIO MARŠKINUKAI

Isigykite savo žygio marškinukus iš anksto, paremdami New Yorko Jaunimo Sąjungos pastangas ruošiantis Pabaltiečių Žygiui už Žmogaus Teises Washingtono rugsėjo 24.

Dailūs marškinukai su žygio ženkleliu, — auka tik 4 dol. Dydžiai: S., M., L. (maži vidutiniai, dideli). Kreiptis pas R. Balsį — tel. 423-6595 arba pas M. Matulaitę — tel. 849-0099.

jiem neberūpi. Tuo tarpu Kultūros Židinis yra gyvas ir veikia. Jis turi džiaugsmų ir problemų, kaip ir kiekvienas gyvas daiktas ir jam reikalingas dėmesys bei nuolatinė parama.

Tolimesniam K. Židinio išlaidų kymui ir jo ateičiai užtikrinti prieš metus susikūrė Lietuvių Kultūros Fondo Korporacija, Korporacijos tikslas yra remti ir puoselėti lietuvių kultūrinę veiklą ir išsaugoti K. Židinį ateinančiom lietuvių kartom. Ši korporacija yra sudaryta iš žmonių, kuriems K. Židinis labiausiai rūpėjo prieš ketverius metus ir šiandien tiek pat turėtų teberūpėti. LK Fondas yra grynai demokratiniais pagrindais paremta organizacija, į kurią gali patekti ir teisėtų rinkimų būdu jai gali vadovauti kiekvienas lietuvis ar lietuvis, kuris bent 100 dolerių auka yra prisidėjęs prie K. Židinio statybos ar išlaikymo. Pasiūlymą įstojimo prašymą ir sumokėjus metinį nario mokestį, kiekvienas 19 metų ir vyresnis aukotojas gali tapti LK Fondo nariu. Nario mokestis šiuo metu yra tik 10 dolerių, kuriuos sumokėti neturėtų būti sunku daugumai mūsų visuomenės narių.

Rengiamasi minėti dr. J. Basanavičių

Dr. Jonas Basanavičius buvo vienas iš mūsų tautinio atgimimo pradininkų. Jis 1883 išleido pirmąjį tautinio atgimimo laikraštį "Aušra", su kuria prasidėjo lietuvių tautos nauji laikai. Metai iš metų stiprėja tautinė sąmonė, ima augti lietuvių literatūra, menas, mokslas.

Jis pats gyveno užsienyje ir iš ten sugebėjo redaguoti "Aušra", leisti knygas ir palaikyti ryšius tarp lietuvių inteligentų. Jis su užsidegimu rinko lietuvių liaudies pasakas ir Amerikoje išleido 7 didžiulius tomus. Jis taip pat domėjosi lietuvių praeitimi, kryžiais ir parase visą eilę didesnių straipsnių, studijų.

Grįžęs į Lietuvą, Vilnių įkūrė Lietuvių Mokslo Draugiją, kuri ėmė telkti Lietuvos istorinę medžiagą. Pirmojo pasaulinio karo metu pirmininkavo Lietuvių Tarybai, kuri 1918 vasario 16 paskelbė Lietuvos nepriklausomybę.

HARTFORD, CONN.

Mirė I. Petniūnas

Rugpiučio 3 naktį 35 Putnam Height gatvėje šešių šeimų mūriniame name kilo gaisras. (Žmogus, padėgęs namą, yra areštuotas). Tame name gyveno skautininkas Ignas Petniūnas ir dūmuose užtroško. Ligoninėje dar buvo atgaivintas, bet netrukus mirė. Jis buvo 64 metų amžiaus.

Farley-Sullivan šermeninėje Hartfordo Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis sukalbėjo dalį rožančiaus. Jis taip pat bažnyčioje aukojė gedulingas mišias ir atliko kitas apeigas bei pasakė pamokslą.

Po mišių velionio kūnas buvo nulydėtas atgal į šermeninę, nes palaidoti nebuvo galima, kadangi streikavo kapinių darbininkai. Velionis bus laidojamas Šv. Benedikto kapinėse Bloomfield, Conn., šalia žmonos.

Velionis, atvykęs į šį kraštą, dirbo Pratt-Whitney bendrovėje, Hartford, Conn. Jis priklausė prie Švč. Trejybės lietuvių parapijos, skautų ir kitų organizacijų.

Ypatingai velionis daug dirbo su skautais. Petras Jurgėla savo veikale apie skautiją Igną Petniūną mini net devyniose vietose.

Aprašoma, kaip jis išlaikė jachtos kapitono laipsnį valstybinius egzaminus, kaip 1933 savo irkliniu-buriniu laiveliu išplaukęs iš Sakalo ežero Šventąja,

Tą 10 dolerių galima įsivaizduoti lyg nario mokestį lietuviškam klubui. Už tą mokestį gaunama teisė ne tik naudotis patogiomis patalpomis visų rūšių organizacijoms, jų kultūrinėms apraškom ir įvairiems parengimams, bet teisė gaunama ir dalyvauti tų patalpų tvarkymo bei priežiūros sprendimuose.

Todėl kviečiami visi seni ir nauji aukotojai įstoti į Kultūros Fondo narių eiles ir savo įnašu prisidėti prie K. Židinio egzistencijos išlaikymo. Geriausia proga tapti LKF nariu bus spalio 8 Kultūros Židiny, antrajame visuotiniame Lietuvių Kultūros Fondo narių susirinkime. Susirinkimas prasidės 10 val. ryto ir visi naujai įstoję nariai taip pat galės pilnateisiškai dalyvauti susirinkimo sprendimuose, tarybos narių rinkimuose ir kitose funkcijose. Kas norėtų iš anksto daugiau sužinoti apie LK Fondą ir jo narių pareigas bei privilegijas, prašomi skambinti narių verbavimo komiteto pirmininkei A. Radzianienei, 441-9720, LKF valdybos pirmininkui A. Vakseliui, 846-3246, arba tiesiog į K. Židinį, 235-5962.

Alg. Š.

bės aktą. Jis tą aktą viešai perskaitė ir alfabeto tvarka pirmas pasirašė.

Kai Vilnių okupavo lenkai, jis iš Vilniaus nesitraukė. Ir toliau liko kaip lietuvių laisvės simbolis, kaip kovotojas už lietuvių teises. Jis ir mirė 1927 vasario 16 Vilniuj.

Taip šiemet sueina 50 metų nuo jo mirties ir 125 metai nuo jo gimimo. Abi sukaktys New York'e minimos spalio 2, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny.

Paskaitą apie dr. J. Basanavičiaus darbus ir jo reikšmę lietuvių tautai skaitys literatūros istorikas Pranas Naujokaitis. Jo raštų ištraukas skaitys Irena Vebliaitienė. Koncertinėje daly dalyvauja solistė Genė Ugienskienė ir pianistė Aldona Kepalaitė.

Minėjimą rengia specialus komitetas, kurį sudaro organizacijų atstovai.

per Dusetų, Jūzintų ir Zarasų ežerus, Nerimi ir Nemunu per 2 savaites, padarydamas per 450 km., nuplaukė į Klaipėdą. Ignas Petniūnas buvo L.A.K. (Lietuvos Aviomodelių Kuopos) narys, sklandytojas, orinio susisiekimo inspekcijos sekretorius, vėliau civilinis lakūnas. Iš-eivijoj velionis buvo pakeltas į paskautininkio laipsnį.

A. a. skautininkas Ignas Petniūnas paliko sūnų Raimondą Petniūną ir marčią, kuriuodu gyvena Aleksandrijos mieste, Virginijoje.

Jonas Bernotas

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolijos motiniško namo dalis, Brockton, Mass.

BROCKTON, MASS.

Šiluvos šventė

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų motiniškojo namo sodyboje ir koplyčioje rugsėjo 5 buvo atšvęsti Dievo Motinos Marijos garbei Šiluvos atleidai.

Iškilmės prasidėjo 11 val. procesija nuo motiniško namo. Pirmiausiai su kryžium ejo Šv. Kazimiero parapijos mišių patarnautojai, toliau — LKMS 15 kuopos narės su tautiniais drabužiais ir vėliava, vyrai nešė Marijos statulą, būrėsi Brocktono ir apylinkių lietuviai, seselės ir 12 kunigų. Procesiją koplyčioje pasitiko su giesme Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio. Koncelebracinės mišias aukojė Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. P. Šakalys, Tėv. A. Jurgelaitis, O.P., kun. R. Kantautas, kun. A. Miclūnas, MIC, kun. J. Steponaitis, kun. V. Valavičius, kun. S. Saulėnas, kun. A. Abraščinskas, kun. E. Šyokla, kun. A. Janiūnas, kun. J. Bakanas, asistavo diakonas Jonas Prūsaitis.

Pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis pasakė kun. R. Kantautas. Jis apibūdino Marijos garbinimą, stebuklus, apsi-reiškimus Lietuvoje ir kitur.

Po pamokslų Marijai vainiką pašventino kun. P. Šakalys. Statulą apvainikavo Moterų S-gos pirm. O. Eikiniene su E. Ribokiene.

Mišių metu ypatingai gražiai giedodavo minėtas choras. Po mišių

Bridges, Lietuvių Bendruomenės anglų kalba leidžiamas žiniaraštis, naujausiam rugpiučio mėn. numerį (Vol. 1, No. 5) redakciniam straipsny kviečia visus į Pabaltiečių Žygi už Žmogaus Teises. Duodama daug žinių iš lietuvių gyvenimo. Žiniaraštis gausiai iliustruotas ir spausdinamas lietuvių pranciškonų spaustuvių Brooklyne. Prenumerata metams tik 3 dol. Redakcijos ir administracijos adresas: Bridges, P.O. Box 9061, Boston, Mass., 02114.

— A. a. kun. dr. Felikso Gurecko pomirtinis raštų rinkinys "Esame nemarūs" atiduotas spaustuvei ir knygų rinkoj pasirodys 1978 vasario 4, jo mirties pirmosios metinėse. Veikalą redagavo Vl. Būtenas, meninis apipavidalinimas dail. K. Veselkos. Rankraščius peržiūrėjo kun. A. Tamošaitis, SJ, prof. dr. J. Puzinas ir rašyt. Al. Baronas.

visi tikintieji bendra malda pasiaukoję Marijai.

Pamaldom pasibaigus, N. Jėzaus seserų gražion sodybon atvažiojo ir daug svečių bei kunigų, atlikusių pamaldas savose bažnyčiose. Seselės su dideliu talkininkų štabu svečius gražiai priėmė. Čia buvo ir lietuviško maisto ir įvairių pramogų jaunimui bei vyresniems. Daugelis N. Anglijos lietuvių turėjo progą sutikti savo senus pažįstamus ir draugus.

Nukryžiuotojo Jėzaus seselių išlaikomi Šv. Juozapo senelių namų gyventojai susilaukė daug lankytojų, kurie išsinešė gražiausius įspūdžius. Ne vienam kilo noras ir savo gyvenimo saulėlydį čia praleisti.

Apsilankius kapinėse, radom gražaus miško globoj vią eilę antkapių, paženklinčių lietuviškais įrašais. Čia amžiną poilsį rado vienuolijos įsteigėjas Tėv. M. Urbanavičius, kapelionai — kun. J. Švagždys, — 1965, kun. J. Klimas — 1970, kun. P. Manelis — 1977, nemažai seselių ir Šv. Juozapo namų gyventojų.

E. Ribokienė

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Triguba iškilmė—Marijos gimimo, apsi-reiškimo Šiluvoje ir Tautos šventės — rugsėjo 11 vyko Apreiškimo parapijoje. Parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, įspūdingai giedodavo pamaldų metu. Vyrų oktetas sugiedodavo Tėve mūsų. Pamaldos baigtos Marija, Marija, giesme ir Lietuvos himnu.

Choras pradėjo naują sezoną. Po vasaros atostogų pirmą repetición atsilankė ir naujų narių. Po repetición choristai buvo pavaišinti pilnai ir įvairiai parengta vakariene. Vaisėmis rūpinosi renginių komitetas, vadovaujamas Marytės Shalins, Aleksandros Žukienės ir Vitalijos Šližienės.

Vyresnieji parapijiečiai bus pagerbti spalio 30, sekmadienį. Padėkos mišios bus aukojamos 11 val. ryto. Norį galės priimti ligonių patepimo sakramentą. Tą pačią dieną vyks ir metinis parapijos balius su šokiais.

Namų, sklypų įsigijimo bei kitais investavimo reikalais PIETVAKARIŲ FLORIDOJ mielai patarnaus EDA BRAŽENIENĖ. Kreiptis: Eda Brazenas, Realtor-Associate. Ben L. Cunliff, Jr. Realtor — 4839 Palm Beach Blvd., Ft. Myers, Fla. 33905. Telef. (813) 694-2168 įstaigoj, 694-5779 namuose.

— Pasaulio Lietuvių Jaunimo ketvirtasis kongresas įvyks 1979 liepos 12-29 Europoj. Kongresas bus pradėtas stovykla prie Londono. Bonnoj, Vakarų Vokietijos sostinėje, vyks studijų dienos. Baigmės iškilmės bus liepos 27-29 Frankfurte prie Maino.

— Pianistė Ida Krehm, gimusi Toronte, gyvenanti Šveicarijoje, Tessine, skiria didelį dėmesį M. K. Čiurlionio kūrybai. 1975 pabaigoj I. Krehm Kanados CBC radijo laidoj atliko vien tik M.K. Čiurlionio kūrinius su atitinkamais komentarais. Šią vasarą pianistė dalyvavo tarptautiniame muzikos festivalyje Orvieto mieste, Italijoje. Rugpiučio 22 ji skambino M. K. Čiurlionio, A. Scarlati, F. Schuberto ir S. Rachmaninovo kūrinius.

— Dr. Albertas Gerutis Šveicarijoje yra parašęs monografinį veikalą apie Vasario 16 akto signatarą bei ilgametį įgaliotą Lietuvos ministrą Pranciūzijai Petrą Klimą. Knygą išleis "Vilties" leidykla Clevelande. Pirmuoju veikalą mecenatu tapo dr. Vladas Bložė, paskyręs 1000 dol.

— Kun. prof. Pijui Dambrauskui rugsėjo 13 suėjo 85-ri metai amžiaus, o rugsėjo 1-62 metai kunigystės. Jubilatas yra profesorius Vilkaviškio ir Kolumbijos kunigų seminarijose, buvęs mokytojų seminarijos direktorius, nepriklausomaj Lietuvoje išleides gerai paruoštą maldaknygį. Jis taip pat redagavo lietuvių laikraštį Petrapilį.

— Prof. dr. Jonas Puzinas parašė prof. dr. Petro Avižonio monografiją, kurioje išdėstė jo visuomeninę, kultūrinę ir mokslinę veiklą. Knygos priede bus įdėta Petro Avižonio "Lietuviška gramatika", kurios dr. Vincas Kudrka 1998 atspausdino 100 egz.

— Vladas Kulbokas, tarpininkaujant Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybai, yra apsiėmęs peržiūrėti ir suredaguoti Antano Tulio pomirtinius raštus. Velionis rankraščiuose paliko daug, novelių, atsiminimų... Vladas Kulbokas redagavimo darbą pradėjo praėjusių pavasarį. Pirmiausia manoma išleisti Antano Tulio noveles. Išleidimu rūpinasi jo žmona — Faustina Tuliene, gyvenanti St. Petersburg (South Pasadena), Floridoje.

— Pabaltiečių Žygiu už Žmogaus Teises, įvykiančiu Washingtono, D.C., rugsėjo 24, domimasi ir Toronte, Kanadoje. Organizuojamas autobusas, renkamos lėšos.

— Ateitininkų Federacijos kontrolės komisija pasiskirstė pareigomis: pirm. Jurgis Mikaila, sekr. Vita Neverauskienė, Vacys Lelis.

Pasaulio lietuvių sportinėm žaidynėm Toronte 1978 liepos pradžioje praveisti gautas Etobicoke Olympium ir stadijonas Toronto vakariniame priemiestyje. Tai parkas, apimantis 260 akrų plotą. Olympium turi dideles ir modernias sales krepšinio bei tinklinio žaidynėm, pačius moderniausius baseinus, o stadione galės būti prarastos lengvosios atletikos pirmenybės bei kitos varžybos.

— Tomas Venclova šį rudenį dėstys lietuvių kalbą Californijos universitete Los Angeles, Calif. (UCLA).

— Akademinio skautų sąjūdžio suvažiavimas Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich., įvyks rugsėjo 2-5.

— Argentinos lietuvių organizacijų sąjungos (ALOS) posėdy lietuviško švietimo reikalais kun. Augustinas Steigvila pranešė, kad Aušros Vartų parapijos, Lietuvių Susivienijimo ir Lietuvių Centro mokyklon yra gauta po 10,000 pežų iš Jono Povilonio, gyvenančio Temperley mieste. Užakcentuotas archyvinės medžiagos iš Argentinos lietuvių gyvenimo kaupimas. Laikina archyvu skirta geležinė ALOS tarybos spinta Aušros Vartų parapijoje. Medžiagą tvarkyti pakviestas Juozas Šiusis.

This year . . . spend CHRISTMAS IN VILNIUS with your family and friends

Leave New York Dec. 19. . .

WARSAW
VILNIUS
RIGA
COPENHAGEN

Dec 20-23
Dec 23-29
Dec 29-Jan 2
Jan 2-3

3 nights at Deluxe Hotel Europejski
6 nights at First Class Hotel
4 nights at First Class Hotel
Overnight at First Class Hotel

... return to New York Jan 3
\$1,136.00 (based on double occupancy)

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

SAS

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 25 dol. — A. Liudvinaitis, Lakewood, Colo., S. Licata, Centereach, L.I., N.Y.

Po 20 dol. — E. Čepelevičius, Chicago, Ill., dr. L. Kriaučiūnas, Palos Park, Ill., Z. Degutis, Chicago, Ill.

15 dol. — B. Vasaris, Duxbury, Mass.

Po 10 dol. — E. Culada, Brooklyn, N.Y., Craig Hardy, Secane, Pa., K. Kriaučiūnas, Providence, R.I., V. Česna, Chi-

cago, Ill.

Po 8 dol. — G. Žemaitaitis, Norwalk, Conn., dr. S. Ankudas, Baltimore, Md., J. Puodžiūnas, Waterbury, Conn.

7 dol. — V. Starka, Philadelphia, Pa.

Po 5 dol. — P. Grinkevičius, So. Boston, Mass., F. Rajeckas, Waterford, Conn., A. Balčiūnas, Newark, N.J., A. Dulkis, Newark, N.J.

4 dol. — J. Walaitis, Dearborn, Mich.

Po 3 dol. — A. Mašidlauskas, Tacoma, Wash., K. Bartys, Elizabeth, N.J., S. Augonis, So. Boston, Mass., V. Bigenis, Philadelphia, Pa., A. Rickus, Franklin, N.Y., J. Fiscaro, Fasom, Pa., A. Butas, Woodhaven, N.Y., E.

Gailūnas, Brooklyn, N.Y., A. Lingienė, Redford, Mich., M. Cibas, Great Neck, N.Y., V. Balčiūnas, Daytona Beach, Fla., V. Dijokas, Chicago, Ill., A. Alekšiejūnas, Chicago, Ill., A. Ivaška, Monroe, Conn., J. Jasys, New London, Conn., J. Kumpikas, Hollis Hill, N.Y., S. Zobarskas, Woodhaven, N.Y., J. Petrėnienė, Brooklyn, N.Y., A. Žukauskas, Hinsdale, Ill., kun. dr. V. Bartuška, Riverdale-Bronx, N.Y., dr. J.S. Naujokaitis, Claremont, Calif., J. Gričius, New York, N.Y.

Po 2 dol. — A. Povilaitis, Chicago, Ill., J. Ališauskas, Chesapeake, Va.

Po 1 dol. — J. Strazdas, Linden, N.J., J.S. Vazalis, Baltimore, MD, G.R. Mironas, Philadelphia, Pa., B.V. Antanaitis, Philadelphia, Pa.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Talinas. Čia rungtis, pasaulio moterų pusbaigimo varžybose, jauna (16 m.) gruzinė Maija Ceburdanidze su ruse Elena Achmylovskaja (20 m.). Po trijų partijų padėtis buvo lygi 1.5-1.5, bet ketvirtąją partiją laimėjo gruzinė ir dabar pirmuoja 2.5-1.5.

Insbruke (Austrija) vyksta jaunių pasaulio lybės (iki 20 m.). Po trijų ratų pirmavo kubietis Veri, jugoslavas Popovič ir meksikietis Sieniega, surinkę po 3 taškus. Po 2.5 taško turėjo vengras Grosspeter, australas Morris ir olandas Janssen. Sovietų S. atstovas Jusupovas turėjo 1.5 (1) tš.

Korespondencinių šachmatų

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai prisiminti. Ženkleliai lipinami ant vokų. 100 ženklelių už 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

SPORTAS

Rytų sporto apygardos lauko teniso pirmenybės įvyksta šį šeštadienį ir sekmadienį Long Beach, L.I., sporto aikštėse. Adresas: James McCabe Jr. Memorial Park and Tennis Courts, Long Beach, Long Island, N.Y. Dalyvauja mergaičių, berniukų, moterų ir vyrų grupių žaidėjai bei vyrų ir mišrūs dvejetai. Abi dienas rungtynės prasideda 9 val. ryto, todėl prašoma nesi- vėluoti. Dėl informacijų skambinti Tadui Jasaičiui, 516 482-1399.

Rugsėjo 17 ir 18 Kultūros Židinys sėkmingai praėjo amerikiečių sluoksniuose gerai įvertintas USTTA stalo teniso turnyras, kurį suruošė Lietuvių Atletų Klubas, vadovaujant Pr. Gvil- džiui ir A. Gudaičiui. Dalyvavo 140 žaidėjų, kurių tarpe buvo keletas visoj Amerikoje gerai žinomų st. teniso žvaigždžių. Amerikiečiai dalyviai stebėjosi gražiomis Kultūros Židinio patalpomis, gera organizacija ir lie-

dm Romanas Arlauskas iš Australijos praneša, kad TAU- RAS laimėjo tarpklubinėse Adelaide miesto pirmenybėse I vietą. Komandoje žaidė jis ir nemažai "samdytos kariuomenės".

Abi Lietuvos atstovės, dalyva- vusios Sov. S-gos moterų pirmenybių pusbaigimo varžybose, sužaidė nekaip. M. Arlauskaitė dalyvavo Daugavpily ir baigė priešpaskutinę (XV), surinkusia 4.5 taško, o M. Kartonaite, Dne- propetrovske, taipogi baigė XV su 3 tš., tačiau lygiomis sulošė su I ir II vietų laimėtojomis.

Bostono Met League šaukia spalio 3 Boylston CC patalpose šachmatų komandų kapitonų bendrą posėdį, tarpklubinių 1977-78 rungtynių reikalais. Tam lygos posėdys So. Bostono LPD šachmatų klubui atstovaus lietuvių komandos kapitonas Bronius Skrabulis (tel. 471-4704).

LIETUVIŲ KOMITETAS DĖL SUNNY HILLS, FLORIDOJ, praneša, kad rudeninis bei šių metų paskutinis skridimas apžiūrėti Sunny Hills vietovę įvyksta spalio 8-9-10. Platesnių informacijų galima gauti pas komiteto narius arba skambinant New Yorke Vytautui Beleckui 382-6440, New Jersey Jonui Zubavičiui (201) 381-3198.

tuvių tautos sugebėjimu išlaikyti savo tautinę būstinę milijoninio miesto šešėly.

LAK futbolo komandos pradėjo rudens sezoną naujai pavadintu New Yorko Cosmopolitan futbolo lygoje. Pirmoji komanda pralaimėjo 1:2 (įvartis Žadvydo), o rezervinė krito 0:4. Kitą sekmadienį lietuviai žais prieš norvegų klubo Gjoa komandas Leif Ericksen aikštėj Brooklyne. Rezervinė žais 10 val. ryto, o pirmoji komanda 1:30 val. po pietų.

WORCESTER, MASS.

Autobusas į demonstracijas

Pabaltiečių žygiui už žmogaus teises, kuris įvyks rugsėjo 24 Washington, PLJS-gos Worcesterio skyriaus, vadovaujant Eduardui Meilui Jr., rengiamas autobusas jau suorganizuotas. Išvyksta iš Maironio Parko rugsėjo 23, penktadienio vidurnaktį; atvyksta į Washingtoną šeštadienio rytą.

Worcesterio kolonijos lietuvių grupė dalyvauja demonstracijose prie Lincolno paminklo nuo 12 iki 3 val. p.p. 4 val. p.p. grupė vyksta į National Shrine of the Immaculate Conception, 5 val. dalyvauja mišiose. Vėliau aplankius Šiluvos Marijos koplyčią, 8 val. vak. grupė išvyksta atgal į namus.

Žygio grupė (41 asmuo) yra trečdalis jaunimo, kiti vyresnio amžiaus. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa siunčia 17 narių, apmokėdama jiems pusę kelionės išlaidų. Malonu, kad ji taip gausiai prisidėjo prie jaunimo pastangų šiam žygiui.

E.V.M.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Dienos — tai su- teikimas viso to lobio, kurį mes išviejvoj įstengiamė sukurti. Tai suartėjimo ir bendravimo šventė. Kasdieniniai rūpesčiai mus vargina ir pilkasis gyvenimas išsemia mūsų jėgas. Šios prošvaistės proga mes vėl įstengiamė susiburti ir kartu ke- lias dienas atgaivinti mūsų lie- tavybės jausmus, kartu pritrauk- dami kitataučius. Tai yra didelė kova, nes dėl visokių priežas- čių mūsų gretos retėja.

Kviečiame iš tolimų ir artimų vietovių visus mus aplankyti. Čia pamatysite eksponatų iš įvairių meno sričių. Ši šventė prasidės spalio 1, šeštadienį, 12 val. dienos, o 8 val. vak. bus šokiai. Loterijos traukimas — 10 val. vak. Spalio 2, sekmadienį, pradžia 12 val., o banketas su programa 3 val. popiet. Daly- vauja solistė Gertruda Ulinskaitė.

Šventę ruošia Lietuvių-Ameri- kiečių Piliiečių klubas.

Eleonora Demikienė

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvių klubo biblioteka turi daug ir naujų lietuviškų knygų. Klubo biblioteka atidaryta kiek- vieną sekmadienį pietų ir pa- rengimų metu.

Muz. Albertas Mateika, dau- gelį metų vadovavęs St. Peters- burgo lietuvių klubo chorui, iš choro vadovybės pasitraukė. Šalia darbo su mišrių balsų choru, jis prieš keletą metų buvo su- darys ir vyrų chorą, skambiomis dainomis linksminęs klubo na- rius didesnių rengimų metu.

Sekmadienį pietūs klube pa- įvairinami ir meninėm pro- gramom, kurias atlieka vietinės pajėgos.

Klubo choras po vasaros at- stogų pertraukos vėl pradės dar- bą. Pirmą repeticiją vyks rugsė- jo 30, penktadienį, 7 val. vak. klubo salėj. Choro vedėjas muz. P. Armonas ir choro pirm. J. Pupininkas kviečia buvusius ir naujus choristus jungtis į kam- by vienetą.

Tautinių šokių grupės pasi- tarimas — repeticija įvyks rugsė- jo 27 klubo salėj.

Najų Metų sutikimas prama- tomas klubo salėj. Šokių gros Algirdo Modesto vadovaujamas orkestras iš Chicago.

Balto 143 skyrus St. Peters- burge rudens vajuos proga pra- mato porą išvykų į Seminole Parką. Aplankius lietuvių na- muose, vajuos baigiamas 1976 vasario 8 su koncertu, kurio programą atliks solistas A. Bra- zis iš Chicago. Į iškilmes at- vyks ir centro valdybos pirm. M. Rudienė. — L.Ž. K.

COSMOS PARCELS EXPRESS C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS C O R P.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124- — 7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610 — 1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Lexington, N.Y. 12452 — Route 13 A	518 989-6742
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601 — 112 Main St.	201-342-9816
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 06710 555 Cook St.	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beineke Rd.	432-5402
Wappingers Falls, N.Y. 12590—Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

DELICATESSEN SPECIALIST M A C Y'S

**WHITE PLAINS
FOR THEIR GOURMET FOOD
SHOP
FULL TIME EXPERIENCE
NECESSARY**

**APPLY PERSONNEL OFFICE
MONDAY-FRIDAY 10 A.M. —
12 NOON AND 2 P.M. — 4 P.M.
AN EQUAL OPPORTUNITY
EMPLOYER**

100'S OF PUPS! PUPS! PUPS!
ALL POPULAR TYPES AVAILABLE FOR CHIL-
DREN'S PETS, HOUSE PETS AND WATCH DOGS.
FROM \$49.00. OPEN SATURDAY AND SUNDAY 10
TO 5 ONLY. J.P. O'NEILL PUPPY FARM, LOCATED ON
U.S. HIGHWAY NO. 1 PRINCETON, N.J.
(2 MILES SOUTH OF PRINCETON HOLIDAY INN)

B & P ROOFING
24 HOUR SERVICE! FREE ESTIMATES (212)
835-9796 — BILL GENERAL ROOFING & REPAIRS
NEW FLATS SHINGLE ROOFS LEADERS GUT-
TERS ALL KINDS OF MASON WORK REASON-
ABLE RATES LICENSED & INSURED

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD
MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

1977 — 1978 KELIONĖS Į LIETUVĄ REZERVUOTI (CHARTER) SKRIDIMAI Į LIETUVĄ

Lapkričio 13, 20 ir 27	\$640.00
Vasario 5, 12, 19 ir 26	\$669.00
Kovo 5	\$716.00
Kovo 12, 19 ir 26	\$746.00
Balandžio 2, 9, 16 ir 23	\$746.00

Šie specialūs (charter) skridimai į Lietuvą yra ABC (Advance Booking Charter) rūšies. Kainon įskaitoma pilna kelionė Pan American Boeing 707 lėktuvu, pirmos klasės viešbučiai, pervežimai, JAV išvykimo mokesčiai ir grupės palydėjimas. Visi rezervuoti skridimai išvyksta iš New Yorko ir grįžta į New Yorką.

Kelionė: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj, 1 naktis Leningrade.

SPECIALI GRUPINĖ KELIONĖ: Spalio 9-17 — \$826.00 — 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj, 1 naktis Maskvoj

NAUJI METAI LIETUVOJ: gruodžio 26 — sausio 9 — \$1,200.00 — 6 pilnos dienos ir 5 naktys Vilniuj, 3 naktys Maskvoj, 3 naktys Budapeste ir 2 naktys Londone.

Dėl informacijų apie mūsų rezervuotas arba specialias grupines keliones kreiptis:

**ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168**

**Telef. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7898
(prašyti kalbėtis su "Pat")**

AMŽINYBĖN IŠLYDĖTA DR. M. KREGŽDIENĖ

Po ilgos ir kankinančios ligos rugsėjo 4 iš gyvųjų tarpo išsiskyrė dantų gydytoja Marija Kregždienė. Rugsėjo 6 M. Šalinskienės šermeninė, Woodhaven, N.Y., įvyko su velione atsisveikinimo valandėlė, kurią organizavo Lietuvių Moterų Klubų Federacija.

Prie gelėmės ir vainikais apsupto jos karsto kun. Povilas Dilys iš Chicagos pradėjo religinę dalį Šv. Rašto mintimis "Gyvename ir mirštame ne sau". Po maldų atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, išreikšdamas velionei pagarbą ir padėką už visuomeniškumą ir atsidavimą lietuviybės darbui. Lietuvių Valstiečių Liaudininkų ir Sandaros vardu kalbėjo Juozas Audėnas, Lietuvių Susivienijimo Amerikoje Pildomosios Tarybos vardu — Genovaitė Meiliūnienė, Balfio ir Lietuvių Bendruomenės Woodhaven apylinkės vardu — Kazys Bačauskas, Lietuvių Dantų Gydytojų Draugijos vardu — dr. Aldona Svalbonienė, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos vardu — Alfonsas Koncė, Lietuvių Susivienijimo Amerikoje 99-tos moterų kuopos vardu — Liucija Sperauskienė, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo vardu — pirm. Marija Žukauskienė, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdybos vardu — pirm. Irena Banaitienė. Pabaigoj kalbėjo a.a. Marijos Kregždienės svainis Jokūbas Kregždė iš Chicagos. Jis prisiminė velionės skaudžius išgyvenimus, mirus jos vyrui Petriui ir be žinios dingus sūnui. Šeimos vardu padėkojo visiems už atsilankymą, gėles ir organizacijų atstovams už pasakytą atsisveikinimo kalbas.

Dr. Marija Kregždienė buvo uoli Lietuvių Moterų Klubų Federacijos narė nuo pat 1950. 1963-1969 ji buvo šios Federacijos New Yorko klubo pirmininkė. Daugelis newyorkiečių prisimena pagarsėjusias tarp tautinės moterų parodas, vykusias New Yorke 1953-1961. Dr. Marija Kregždienė, negailėdama laiko nei energijos, nuosirdžiai talkino, ruošiant šiose parodose lietuvių paviljoną, rūpinosi eksponatais, vaišėmis ir kad lietuvių paviljonai būtų skoningai įrengti, patrauklūs saviem ir kitataučiam. Reikia priminti, kad jie tokie ir buvo.

A. a. dr. Marija Kregždienė visada buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos respektuojama už sumanumą, iniciatyvą ir autoritetinę nuomonę. Vakarų Vokietijoje pasilikę seneliai ir ligoniai jai siūsdavo padėkos laiškelius už jos sumanytą jiems remti fondą. Kiekvienų Kalėdų švenčių metu ji pasiūsdavo ir Vokietijai lietuviams seneliam ir ligoniam sveikinimo laiškelius su dovanėlėmis. Tai suteikdavo jiems didelį džiaugsmą, ypač todėl, kad jų nepamirštama.

Velionė buvo lietuviškų radijo valandėlių nuolatine rėmėja, aukotoja lietuviškiems tikslams. Ji talkino Kultūros Židiniui; rėmė bingo žaidimus. Ir šermeninėje buvo paruoštas aukų lapas Kultūros Židiniui, jos atminimui.

Jai prie širdies buvo ir Tautos Fondo reikalai; todėl daugelis aukų ir šiam fondui.

Šermeninėje ją pagerbė ir atsisveikino atstovai dešimties organizacijų, prie kurių velionė priklausė ir buvo aktyvi narė. Kol sveikata leido, ji visur dalyvavo, visiem talkino.

Visuomeniškumas, išpareigojimas, kultūringumas, tolerancingumas skirtingos ideologijos žmogui — buvo jos gražiausi būdo bruožai. Už tai ji buvo visų gerbiama ir vertinama.

Kitą dieną, rugsėjo 7, dr. Marija Kregždienė buvo išlydėta į Fresh Pond Crematory, kur koplyčioje už jos vėlę meldėsi kun. Povilas Dilys. Vargonam grojant, karstas buvo pamažu traukiamas į sienoj įtaisytą angą, ir taip tyčiai jai pasitraukė iš mūsų tarpo, palikusi šviesių atminimų pėdsakus šioj varganoj žemelėj.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija reiškia gilią užuojautą velionės dukrai Ritai ir žentui Kos-

Dr. Marija Kregždienė (1900-1977). Nuotr. L. Tamoliūnaitė

suas New Yorke 1953-1961. Dr. Marija Kregždienė, negailėdama laiko nei energijos, nuosirdžiai talkino, ruošiant šiose parodose lietuvių paviljoną, rūpinosi eksponatais, vaišėmis ir kad lietuvių paviljonai būtų skoningai įrengti, patrauklūs saviem ir kitataučiam. Reikia priminti, kad jie tokie ir buvo.

A. a. dr. Marija Kregždienė visada buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos respektuojama už sumanumą, iniciatyvą ir autoritetinę nuomonę. Vakarų Vokietijoje pasilikę seneliai ir ligoniai jai siūsdavo padėkos laiškelius už jos sumanytą jiems remti fondą. Kiekvienų Kalėdų švenčių metu ji pasiūsdavo ir Vokietijai lietuviams seneliam ir ligoniam sveikinimo laiškelius su dovanėlėmis. Tai suteikdavo jiems didelį džiaugsmą, ypač todėl, kad jų nepamirštama.

Velionė buvo lietuviškų radijo valandėlių nuolatine rėmėja, aukotoja lietuviškiems tikslams. Ji talkino Kultūros Židiniui; rėmė bingo žaidimus. Ir šermeninėje buvo paruoštas aukų lapas Kultūros Židiniui, jos atminimui.

Jai prie širdies buvo ir Tautos Fondo reikalai; todėl daugelis aukų ir šiam fondui.

Šermeninėje ją pagerbė ir atsisveikino atstovai dešimties organizacijų, prie kurių velionė priklausė ir buvo aktyvi narė. Kol sveikata leido, ji visur dalyvavo, visiem talkino.

Visuomeniškumas, išpareigojimas, kultūringumas, tolerancingumas skirtingos ideologijos žmogui — buvo jos gražiausi būdo bruožai. Už tai ji buvo visų gerbiama ir vertinama.

Kitą dieną, rugsėjo 7, dr. Marija Kregždienė buvo išlydėta į Fresh Pond Crematory, kur koplyčioje už jos vėlę meldėsi kun. Povilas Dilys. Vargonam grojant, karstas buvo pamažu traukiamas į sienoj įtaisytą angą, ir taip tyčiai jai pasitraukė iš mūsų tarpo, palikusi šviesių atminimų pėdsakus šioj varganoj žemelėj.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija reiškia gilią užuojautą velionės dukrai Ritai ir žentui Kos-

tūros Židiniui, jos atminimui. Jai prie širdies buvo ir Tautos Fondo reikalai; todėl daugelis aukų ir šiam fondui.

Šermeninėje ją pagerbė ir atsisveikino atstovai dešimties organizacijų, prie kurių velionė priklausė ir buvo aktyvi narė. Kol sveikata leido, ji visur dalyvavo, visiem talkino.

Visuomeniškumas, išpareigojimas, kultūringumas, tolerancingumas skirtingos ideologijos žmogui — buvo jos gražiausi būdo bruožai. Už tai ji buvo visų gerbiama ir vertinama.

Kitą dieną, rugsėjo 7, dr. Marija Kregždienė buvo išlydėta į Fresh Pond Crematory, kur koplyčioje už jos vėlę meldėsi kun. Povilas Dilys. Vargonam grojant, karstas buvo pamažu traukiamas į sienoj įtaisytą angą, ir taip tyčiai jai pasitraukė iš mūsų tarpo, palikusi šviesių atminimų pėdsakus šioj varganoj žemelėj.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija reiškia gilią užuojautą velionės dukrai Ritai ir žentui Kos-

tui Klybui, svainiui Jokūbui Kregždei su šeima, Vambutų ir Šernų šeimom.

Irena Banaitienė

A. a. dr. Marijos Kregždienės atminimui Tautos Fondui aukoj: 50 dol. — New Yorko Valstiečiai Liaudininkai ir Sandariečiai, 25 dol. — Lietuvių Moterų Federacijos N.Y. Klubas, po 20 dol. — M. Samatienė, Stefa ir Adolfas Dimai, 15 dol. — Marija ir Leonas Noreikos, po 10 dol. — Aukštikalniai, A. Bortkevičienė, I. Gasiliūnas, V. Leskaitienė, Liucija Sperauskas, Žilionių šeima, R. Žymantaitė, po 5 dol. — B. Mikalauskienė, V. Rutėnienė.

Su a.a. dr. Marija Kregždienė atsisveikinant, velionei atminti Kultūros Židiniui aukoj: 25 dol. Marytė Shalins, po 10 dol. — dr. Anastazija Goldnerienė, Teklė Paknys, Sofija Skobeikienė, Ona Alekna. Velionės artimiesiems reiškiam užuojautą, o aukotojams nuoširdų ačiū.

PARENGIMAI KULTŪROS ŽIDINY

Rugsėjo 25, sekmadienį, vysk. V. Brizgio kunigystės 50 metų minėjimas didžiojo salėj.

Spalio 1, šeštadienį, skautam remti komiteto balius didžiojo salėj.

Spalio 2, sekmadienį, 4 v. popiet dr. Jono Basanavičiaus mirties 50 metų minėjimas didžiojo salėj.

Spalio 8, šeštadienį, Atletų klubo parengimas didžiojo salėj.

Spalio 9, sekmadienį, 3 v. popiet mažojo salėj D.L.K. Algirdo 600 metų mirties minėjimas.

Spalio 15, šeštadienį, pabaltiečių parengimas didžiojo salėj.

Spalio 15 ir 16, šeštadienį ir sekmadienį, dail. A. Dargio paroda mažojo salėj.

Spalio 16, sekmadienį, didžiojo salėj Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM, kunigystės 25 metų suakties minėjimas.

Spalio 22, šeštadienį, Laisvės Žiburio balius didžiojo salėj.

Spalio 22, šeštadienį, mažojo salėj Balfio suvažiavimas.

Spalio 23, sekmadienį, Marijos Pečkauskaitės 100 metų gimimo suakties ir pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo 70 metų suakties minėjimas didžiojo salėj.

Juozas Janušaitis, 67 metų amžiaus, gyvenęs Ridgewoode, N.Y., rugpiūčio 29 vyko į Madison Square Garden pažinti sportinių žaidynių. Jį ten ištiko širdies priepuolis. Policija nugabeno jį Bellevue ligoninę, kur buvo pripažinta, kad jis jau miręs. Ten mirusio kūnas ir buvo paliktas, kol kas atsišauks. Kadangi velionis gyveno vienas, tai kaimynai manė, kad jis išvyko kur nors atostogų. Paskui buvo pradėta ieškoti. Surado tik rugsėjo 13. Buvo pašarvotas Garšvos šermeninėje. Palaidotas rugsėjo 16 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios St. Charles kapinėse, Farmingdale, L.I. Laidotuvių rūpinosi sesers sūnus inž. Juozas Dovydaitis. Velionis buvo kilęs iš Baltrušiškių kaimo, Barzdų valsčiaus, Vilkaviškio apskrities. Per Vokietiją į Ameriką atvyko po antrojo pasaulinio karo su pabėgėlių banga.

Patikslinimas

Darbininko 36 nr., Vargonininkų-Muzikų Sąjungos seimo aprašyme, buvo parašyta, kad seimui sekretoriavo Sąjungos sekretorius Vytautas Strolia. Noriu patikslinti, kad Sąjungos sekretoriumi paskutinius 3 metus buvo Mykolas Cibas, o aš buvau pakviestas sekretoriauti tik šiam seimui.

Vytautas Strolia, Vargonininkų-Muzikų Sąjungos centro valdybos narys

A i d a i
vienas geriausių kultūros žurnaly išėivijoj.
Ar juos prenumeruojų?

Spalio 29 ir 30, šeštadienį ir sekmadienį, pabaltiečių dailininkų paroda visame Kultūros Židiny.

Lapkričio 5, šeštadienį, didžiojo salėj vestuvės.

Lapkričio 5 ir 6, šeštadienį ir sekmadienį, mažojo salėj Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda. Rengia Atletų klubas.

Lapkričio 12, šeštadienį, Violetos Rakauskaitės koncertas didžiojo salėj.

Lapkričio 12 ir 13, šeštadienį ir sekmadienį, stalo teniso pirmenybės visame Kultūros Židiny.

Lapkričio 19, šeštadienį, Kultūros Židinio balius didžiojo salėj.

Lapkričio 19 ir 20, šeštadienį ir sekmadienį, Atlanto rajono mokytojų suvažiavimas mažojo salėj.

Lapkričio 26 ir 27, šeštadienį ir sekmadienį, N.Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos paroda visame Kultūros Židiny.

Gruodžio 3, šeštadienį, Lietuvių Bendruomenės 25 metų suakties minėjimas didžiojo salėj.

Gruodžio 4, sekmadienį, Lietuvių Bendruomenės vaisės didžiojo salėj.

Gruodžio 10, šeštadienį, ketvirtadienio ir penktadienio popiečių darbuotojų kalėdinis pobūvis mažojo salėj.

Gruodžio 11, sekmadienį, Vaizganto Kultūros Klubo popietė mažojo salėj. Pradžia 4 v. popiet.

Gruodžio 11, sekmadienį, Vaizganto Kultūros Klubo popietė mažojo salėj. Pradžia 4 v. popiet.

Gruodžio 17, šeštadienį, skautų kūčios didžiojo salėj.

Gruodžio 18, sekmadienį, Kat. Moterų Kultūros Draugijos kultūrinė popietė mažojo salėj.

Gruodžio 31, šeštadienį, naujųjų metų sutikimas.

Tautos šventės ir dr. Jono Basanavičiaus minėjimas vyksta rugsėjo 25, šį sekmadienį, 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėj. Paskaitai pakviestas dr. Vincas Maciūnas iš Philadelphia. Meninę programą atliks solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomponuojama Sauliaus Cibo. Minėjimą rengia LB Bostono apylinkė.

Pabaltiečių Žygin už Žmogaus Teises specialus autobusas iš Brocktono išvyks rugsėjo 23, penktadienį, 10 val. vak. iš Westgate Mall. Žygio reikalui Brocktone susikūrė veiklus vietos komitetas: dr. Petras Bizinauskas, Aldona Baškauskienė, Povilas Jančauskas, Juozas Rencelis, Vytenis Senuta ir John Tamosiūnas.

Izdoriaus ir Vytenio Vasyliūnų koncertas mažojo Jordan Hall salėj įvyks sausio 8 d. 3 val. po pietų.

Minkų radijo 44 m. suaktuvinis koncertas įvyks balandžio 9 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėj.

Balfio Brocktono skyriaus vakarienė įvyks spalio 29.

Inž. Aleksandras Lapšys po ilgos ir sunkios ligos mirė rugsėjo 3. Velionis buvo gimęs 1905 vasario 20 Kukų kaime, Šiaulių apskr. Inžinerijos mokslus baigęs Kaune, Lapšys praktiką atliko prie Šventosios uosto projektavimo. Vėliau dirbo elektros jėgainių įstaigoj ir prie Birštono hidroelektrinės stoties projektavimo. Kiek pagyvenęs su šeima tremtinių stovyklose Vokietijoje, į JAV atvyko 1949. Čia dirbo savo specialybej prie krašto apsaugos projektų. Velionis priklausė prie Lietuvos inžinierių ir architektų Sąjungos, American Lighting Institute, New England Engineering Ass., prie

Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Piliečių d-jos. Buvo šviesus lietuvis, rėmė Lietuvos laisvinimo bylą bei kultūrinę ir politinę veiklą. Palaidotas rugsėjo 7 po mišių Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj So. Bostone Naujosios Kalvarijos kapinėse. Nuliūdime liko žmona Juozė, sūnus inž. Algis bei kiti giminės.

Laborantė Aldona Labuckaitė mirė rugsėjo 5 dar pačiam gyvenimo vidury. Baigusi Telšių gimnaziją 17 metų amžiaus, metus studijavo mediciną VDU Kaune. Okupacijos mokslą nutraukė. Per tremties dienas Vokietijoje su šeima atvyko į JAV ir apsigyveno Brocktone. Vėliau Aldona persikėlė į Bostoną, kur dirbo ligoninėse tyrimų laboratorijose. Velionė buvo aktyvi skautė ir vadovė. Už jos vėlę mišios aukotos Bostono lietuvių Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj. Laidoti pervežta į Brocktoną, kur ir jos tėvelis amžinai ilsisi. Nuliūdime liko motina Sofija Brocktone, brolis Vytautas okupuotoj Lietuvoj.

Komp. Jeronimo Kačinsko kūrinii koncertas vyks spalio 30, sekmadienį, 3 val. po pietų Lietuvių Piliečių D-jos trečio aukšto salėj. Programą atliks Berkeley muzikos kolegijos saksofonų kvartetas, smuikinkas Gerald Mordis, pianistas De Warr ir Berkeley kolegijos choras. Choras dainuos lietuviškai.

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
"/WEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR,
1360 bangos sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. Veda Steponas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj t raukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai procentus, leidžiamus įstatymu.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
440 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
6:30 AM to 9:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 9:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities. The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba išeikšti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

5 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.A. SIGITAS ŠERKŠNAS

Jau suėjo 5 metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvelį, sūnų ir broį, kurio netekome 1972 metais rugsėjo 23 dieną. Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Tegu gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. mišios bus aukojamos rugsėjo 25, sekmadienį, 9 val. ryto Švč. Trejybės bažnyčioj Hartforde, Conn. Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Sigito Šerkšno sielą.

Nuliūdę žmona Kristina, sūnūs Paulius ir Antanas

A.A. ALDONAI LABUCKAITEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame motiną Sofiją Labuckienę ir kartu liūdime.

Aldona Švalbonienė
ir Eugenija Vainienė

A.A. DR. MARIJAI KREGŽDIENEI

mirus, dukrą Ritą Klybienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia Rata ir Albinas Strazdžiai

Mielam Prieteliui

KAZIMIERUI BALTRAMIEJŪNUI

mirus, jo žmoną, dukrą ir sūnų nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

M. ir M. Barauskų šeima

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Vysk. V. Brizgio kunigystės 50 metų sukaktis minima šį sekmadienį, rugsėjo 25. Iškilmingos mišios Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje (ne Apriškimo parapijos bažnyčioje, kaip klaidingai buvo paskelbta praeitame Darbininko numeryje). Mišios koncelebruojamos 11 val. Gieda parapijos choras, vadovaujamas Albino Prižginto. Kultūros Židiny 4 val. popiet akademine dalis ir banketas. Vyskupo veiklą ir gyvenimą apibūdins Antanas Masionis iš Patersono, Rytų apygardos lietuviškųjų mokyklų inspektorius. Taip pat bus ir trumpa meninė dalis. Skambina pianistė Dalia Sakaitė. Ištraukas iš vyskupo raštų skaito Tadas Alinskas. Šiai šventei Kultūros Židiny bus specialiai gražiai dekoruotas. Dekoravimu rūpinasi dail. Česlovas Janušas. Šį pagerbimą rengia specialus komitetas, kurį sudarė LB New Yorko apygardos valdyba. Dar bilietų galima užsisakyti pas platintojus. (Žiūr. skelbimą).

Maironio lituanistinė mokykla prašo mokinių tėvus, kad jie kiek galėdami su vaikais dalyvautų žygyje į Washingtoną. Mokykla šį seštadienį veikia. Kas nevažiuoja į Washingtono demonstracijas, tiems privalu mokyklą lankyti.

Suffolk County Lietuvių Klubas susirinkimas įvyks rugsėjo 25, sekmadienį, 2 v. popiet, gražioj Jono ir Onos Keraminų sodyboje, 8 Antrim Ct., Commack, N.Y. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Vyr. skaučių židiny Vilija po atostogų renkas rugsėjo 27, antradienį, 7:30 v.v. pas Ireną Garunkšienę, 16 Oakwood St., Jericho, L.I., N.Y. 11753, tel. (516) 938-7046.

New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas įvyks spalio 7, penktadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židiny. Bus renkama 1977-1978 metų valdyba. Altą sudarančių organizacijų atstovai prašomi pasirūpinti atitinkamus įgaliojimus.

Didž. Lietuvos kunigaikščio Algirdo 600 metų mirties sukaktį minėjimą spalio 9, sekmadienį, 3 val. po pietų Kultūros Židinio mažojo salėje ruošia ramovėnai ir šauliai. Paskaitą skaitys dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Dr. J. Basanavičiaus minėjimo komitetas posėdžiauja rugsėjo 26, pirmadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny. Komiteto nariai ir organizacijų atstovai prašomi minėjime dalyvauti.

Skaucūių ir paukštyčių sueigos rugsėjo 24 nebus, nes tą dieną vyksta jaunimo žygis į Washingtoną.

Norį Washingtoną po žygio pasilikti ir apžiūrėti miestą bei dalyvauti šokiuose, prašomi skambinti B. Radzivanienėi 441-2304 arba Rasai Milukaitėi 516-681-6172. Jei atsiras pakankamas skaičius keleivių pripildyti autobusą, toks autobusas iš Washingtono išvyktų 12 val. nakties ir kainą būtų 15 dol. Apie dalyvavimą būtina pranešti iki rugsėjo 21, kad būtų galima tokį autobusą suorganizuoti.

Pulk. Jonas Šlepetytis susirgo ir yra paguldytas ligoninėje.

Jono Griciaus pagamintas baldas — vaikų miegamasis ir darbo komplektas — bus rodomas televizijoje spalio 1, šeštadienį, 7:30 v.v. 4 kanale "The Price is Right" programoje. Tas jo pagamintas baldas primena sunkvežimį ar autobusą. Viršų yra lova, prieky darbo stalas, užpakaly drabužinė.

Algis Budrys, kuris rašo fantastinius mokslo romane, rugsėjo 14, trečiadienį, nuo 7 iki 9 v. ryto buvo rodomas televizijos programoje "Today's Sight". Pasikalbėjimas buvo ryšium su jo nauja knyga "Michaelmas". Ta knyga pasirodė šį pavasarį ir susilaukė gražaus įvertinimo. Joj vaizduojamas gyvenimas 1999 metais, pasaulį valdo Michaelmas, kuris turi slaptą ir tobulą kompiuterį. Taip pat ryšium su ta knyga buvo pasikalbėjimas ir per radiją. Pasikalbėjimas vyko naktį iš rugsėjo 14 į 15. Prasidėjo 12 val. nakties ir baigėsi 6 v.r.

Dail. A. Dargio kūrinių paroda rengiama spalio 15-16 Kultūros Židinio mažojo salėje. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Parodai skirti kūriniui jau yra atgabenti į Kultūros Židiny.

A. Smaliorienė, iš Melbourne, Australijos, lankydama savo brolių ir kitus gimines bei pažįstamus, lankėsi Darbininko administracijoje, kur įsigijo lietuviškos muzikos plokštelių bei knygų. Ją palydėjo K. Uknevičienė, kuri ilgą laiką gyveno Australijoje.

Juozas ir Janė Maurukai rugsėjo 14 išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Floridą.

N. Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis rugsėjo 10-11 dalyvaus penktame tautų festivalyje prie armėnų kultūros centro, 2 Ave. ir 34 St., Manhattane. Lietuvių grupė šoko sekmadienį 1 val.

Spalio 8 Lietuvių Atletų Klubas rudens baliaus programoje dainuos Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas muziko Juliaus Gaidelio. Sekstetas jau yra koncertavęs New York'e ir šį kartą pasirodys su specialiu, baliui pritaikytu repertuaru. Pirmą kartą lietuvių tarpe šokiui gros neseniai iš Kauno atvykusio lietuvių kilmės dirigento vadovaujamas orkestras su populiaria ir europietiška muzika. Salę lietuviškais motyvais išdekoruos Mindaugas Jankauskas, o loterijoje bus galima laimėti jo padovanotą medžio skulptūros kūrinių.

1977-1978 JAV gamybos automobilių galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

Antanas ir Bronė Reventai į Floridą išvyko pirmadienį, rugsėjo 19. Čia jie buvo sustoję pas sūnų Joną. Čia būdami, minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Ta proga rugsėjo 10 pranciškonų vienuolyno koplyčioje buvo pamaldos. Vaišes surengė šeima. Būdami New York'e, jie lankė savo bičiulius.

Vaižganto Kultūros Klubas bičiulių susirinkimas kviečiamas rugsėjo 30, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židiny. Bus kalbama apie klubo ateities veiklą, bus renkamas pirmininkas ir sudaromas valdybos branduolys. Susirinkimas vyks prie kavutės.

Dail. Vlodo Žilias kūrinių paroda rengiama sausio 7-8 Kultūros Židiny.

Moteris ieško 3-4 kambarių buto nuo gruodžio 1 Woodhaven arba Richmond Hill. Skambinti 296-0483.

Išnuomojama trijų kambarių butas su baldais arba du kambariai su baldais. Skambinti po 6 val. vak. 441-0693 Alex Kundrotui, 107-15 Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Semi-Retired Man seeks like small apartment. Please phone evenings: M. Lewis, (212) 729-6368.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 2 kambarių vienam asmeniui prie gero susisiekimo. Skambinti tel. 497-5748.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Parduodamas namas Ashford, Conn., 20 minučių nuo Putnam, Conn., mažoj lietuvių kolonijoje "Giraitė", ant vieno akro žemės. Skambinti (203) 561-0134.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO RUDENS BALIUS — KONCERTAS

ĮVYKS SPALIO 8, ŠEŠTADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINY
7 VAL. SUSIPAŽINIMO VALANDĖLĖ
8 VAL. MENINĖ PROGRAMA, KURIA ATLIEKA

BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS

Vaišės — savų šeiminių pagaminti valgiai

Gėrimai ant stalų

Įėjimo auka 25 dol. porai. 12.50 vienam
Moksleivių amžiaus jaunimui 7.50 dol.

Stalus ir pavienes vietas užsisakyti pas

Praną Gvildį, 356-7871
Ireną Jankauskienę, 641-4906
Tadą Jasaitį, 516 482-1399
Algirdą Šilbajorį, 846-7636

Visus maloniai kviečia
N.Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

DR. JONO BASANAVIČIAUS

125 metų gimimo ir 50 metų mirties sukaktį paminėti spalio 2, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny įvyks

AKADEMIJA

— PRANO NAUJOKAIČIO paskaita
— Koncertinėje dalyje:
sopranas GENĖ UGIANSKIENĖ
pianistė ALDONA KEPALAITĖ
— Dr. Jono Basanavičiaus raštų ištraukas skaito IRENA VEBLAITIENĖ

Po akademijos — atgaiva
Visi kviečiami dalyvauti

Auka — 3 dol.

Peinas skiriamas Maironio lituanistinei mokyklai

RENGIMO KOMITETAS

VYSK. VINCENTO BRIZGIO 50 METŲ KUNIGYSTĖS MINĖJIMAS

Įvyks rugsėjo 25, sekmadienį.

PAMALDOS Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje 11 val.

AKADEMINĖ DALIS ir pokylis — Kultūros Židiny — 4 v. popiet.

BILJETUS PLATINA: Vincas Padvarietis — 847-5619, Apolonija Radzivanienė — 441-9720, Rasa Milukaitė — (516) 681-6172, Stasys Prapuolenis (203) 762-2981, Kazimieras Vainius — 894-6091, Bronius Bobelis ir Stasė Bobelienė — 647-6637.

Įėjimas — 12 dol., moksleiviams — 6 dol.

Minėjimą rengia L.B. New Yorko apygardos valdybos sudarytas komitetas

Ar atsimeni.....

Tylūs armonikos tonus
ir liepsnojančius laužus

SKAUTŲ BALIUS

spalio 1, šeštadienį, Kultūros Židiny

7:30 — šampano kokteiliai

8:00 — programa — nostalgiskas žvilgsnis į praeitį

Skoningas bufetas ir gėrimai prie kiekvieno stalo

Groja AMOUR orkestras, dainuojant JUOZUI NAKUI

Kaina — 12.50 dol. asmeniui

Vietas užsakyti pas:

Anatoliją Garbauską (516) 694-2471
Viktorą Kirkylą (212) 846-1764

Kviečia

Skautams Remti Komitetas

Maloniai kviečiame dalyvauti

PABALTIEČIŲ AKADEMINIAME BALIJE

spalio 15, šeštadienį, 7:30 v.v.

Balius įvyks Armenian Cultural Center,

Second Ave. & 34th St., Manhattane

Šampanas ir užkandžiai

Programa

Po programos — šokiai, grojant ALEX PERRY orkestrui
Kaina — 12 dol. asmeniui, studentams — 6 dol.
Savo atsilankymu paremsite lietuvių, latvių ir estų mokslinį bendradarbiavimą

Bilietus užsakyti pas:

Vytautą Vygantą (516) 466-3013
Viktorą Kirkylą (212) 846-1764

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS Į ŽYGIŲ WASHINGTONE PRIE LINCOLN MEMORIAL RUGSĖJO 24, šeštadienį, 12 — 3 val. po pietų

AUTOBUSAI NEW YORKE

išvažiuoja 6:30 val. ryto, grįžta į New Yorką 10 val. vak., kaina suaugusiems 11 dol., jaunuoliams iki 16 m. — 9 dol., po rugsėjo 15 — 13 dol. Išvykstama nuo Shalins Funeral Home ir Kultūros Židinio.

UŽSISAKYKITE VIETAS PAS:

B. Radzivanienę (212) 441-2304
J. Vainių (212) 296-8607
K. Bačauską (212) 846-5543
R. Milukaitę (516) 681-6172

AUTOBUSAI NEW JERSEY

išvažiuoja 7 val. ryto, grįžta vakare. Kaina 10 dol.

UŽSISAKYKITE VIETAS PAS:

K. Bartį (Elizabeth) (201) 355-8265
V. Vaitiekūną (So. Orange) (201) 763-7622
K. Šipailą (Newark) (201) 923-3975
J. Jackūną (Paterson) (201) 279-0218

PRAŠOM PAREMTI ŽYGIŲ AUKAS SIŪSTI: MRS. B. RADZIVANAS 84-16 110TH STREET, RICHMOND HILL, N.Y. 11418